

BREŽICE – Danes se bodo v domu JLA zbrali obrtniki: gostinci in avtoprevozniki. Sestanek sklicujeta strokovni odbor za obrt in strokovni odbor za gostinstvo pri gospodarski zbornici. Udeležence bodo seznanili z nekaterimi novostmi s področja delovnih razmerij.

TREBNJE – Danes dopoldne se bosta sestala oba zbora občinske skupščine ter obravnavala predlog letošnjega proračuna, ki predvideva za eno petino več dohodkov kot lani.

NOVO MESTO – Tu so se pred sinočnim končali zbori volivcev, ki so se začeli prejšnjo sredo. Zamisel o sedemletnem samoprispevku za šolstvo, ki bi ga uvedli z referendumom, je dobila podporo z večino glasov volivcev.

Zadušil se je med požarom

V ponedeljek od 1. do 5. ure zjutraj je gorelo v spalnici Frančiške Strugar v Črnomlju na Kolodvorski cesti. Med požarom je na kavču spal 20-letni Miran Strugar, ki so ga gasilci našli mrtvega. Škode je za 10.000 dinarjev. Bržkone je začelo goreti zaradi ogorka cigarete, ki jo je pred spanjem pokadil Miran Strugar. Strugar se je potem v sobi zadušil.

Kaj pa letališča?

Dolenjski poslanci so na srečanju v Celulozi pozdravili pobudo Gorjancev, naj republika izreče besedo o letalskem prometu in mreži letališč v Sloveniji. Menili so, da je prav zdaj trenutek, ko bi lahko usmerili nekaj sredstev za letališče v Novem mestu, kjer je opravljeno izredno veliko delo. To letališče, ki leži na glavnem koridorju (pasu letalskega prometa) med Srednjo Evropo in Bliznjim vzhodom, bi imelo razbremenilno vlogo. Poslanci niso zanikali potreb Maribora in Brnika, menilo so celo, da bi se začeli dogovarjati z obema pokrajinskima kluboma in izmenjali mišljenja o svojih načrtih.

J. T.

VREME

V zadnjem obdobju je bilo zelo lepo in toplo vreme. V ponedeljek se je poslabšalo.

Sredi tedna bo še nestalno in hladneje. Vmes bodo tudi padavine. Proti koncu tedna bo spet lepo vreme. V naslednjih dneh je nevarnost slane.

Z obiska v Novolesu. Predsednik Stane Kavčič si v spremstvu direktorja Jožeta Kneza (na levi) in predsednika občinske skupščine Novo mesto Francija Kuharja ogleduje proizvodnjo v lesnem kombinatu – (Foto: S. Dokl)

FOTO
TEDNA

Zdravstveni delavci na Dolenjskem imajo polne roke dela. V začetku minulega tedna se je začelo cepljenje proti črnim kozam. Najprej so bili na vrsti zdravstveni delavci, za njimi šoferji, miličniki in zaposleni v gostinskih in turističnih podjetjih. Tudi ljudi, ki so namenjeni čez mejo, cepijo pred odhodom na tuje. Na sliki cepljenje v garniziji JLA v Cerkljah 25. marca. (Foto: M. Jaranovič)

PREDSEDNIK IZVRŠNEGA SVETA SRS V NOVOMEŠKI OBČINI

S. Kavčič: »Človek se počuti prijetno...«

Predsednik IS SRS Stane Kavčič je v torek dopoldne obiskal delovna kolektiva NOVOLES in IMV – Popoldne je imel razgovor s političnim aktivom – Spodbudna izjava predsednika Staneta Kavčiča

V torek dopoldne je predsednik slovenskega izvršnega sveta Stane Kavčič v spremstvu podpredsednika dr. Franceta Hočevarja in sodnika ustavnega sodišča Jožeta Borštnarja obiskal lesni kombinat NOVOLES v Straži in Industrijo motornih vozil v Novem mestu. Goste so spremljali najvišji politični in oblastni predstavniki iz novomeške občine.

Predsednik Kavčič si je v obeh kolektivih ogledal proizvodni proces in se obenem zanimal za nadaljnje proizvodne načrte. Najprej je imel razgovor s predstavniki NOVOLESA, kjer ga je generalni direktor Jože Knez seznanil z delom kolektiva. Predsednika sta najbolj zanimali dve vprašanji: kako je z izvozom in kako se praktično uveljavlja samoupravni dogovor o delitvi osebnih dohodkov. Predstavniki NOVOLESA so mu povedali, da v letošnjem letu še bolj povečujejo izvoz v prekomorske dežele, ker jim ta več prinese, kot če bi prodajali doma. V zvezi z uveljavljanjem samoupravnega dogovora pa nastajajo nekatere težave, ki jih pa po svojih močeh rešujejo.

lenjskem. Tudi tukaj se je tov. Kavčič najbolj zanimal za izvozno politiko in delitvene odnose ter še za vrsto drugih vprašanj, saj ta prizadevni kolektiv res nima vedno pravega družbenega razumevanja in podpore.

Predsednik izvršnega sveta ni bil samo opazovalec, večkrat se je vpletel v razgovor in dajal svoje pripombe ter želel podrobnejša pojasnila.

NEVARNOST!

Pomlad neti požare

V zadnjem tednu je petkrat gorelo – Zgorela je 81-letna Neža Škorjanc, ki je gasila

Zadnji teden je kar petkrat gorelo. Zato opozorilo: pri čiščenju gozdov in stelnikov, pri požiganju odpadkov in trave je potrebna posebna pozornost! Prav tako so nevarne iskre iz lokomotiv. Občani naj v takih primerih takoj pokličejo gasilce, seveda pa je dobrodošla tudi njihova pomoč.

Tako je 18. marca gorelo v gozdu Bizgavce pri Mačjem dolu blizu Velike Loke. Zgorelo je približno 4 are bukovega gozda, gorelo pa je verjetno zato, ker so neprevidno kurili grmovje.

(Nadaljevanje na 6. strani)

DBH
NOVO MESTO
JE VAŠA BANKA

PRVIČ Z ZAKONOM Mehkeje postlano

Kaj prinaša pokojninsko zavarovanje kmetov

Morda je šlo premalo opazno mimo nas: dobili smo novost, katere namen je kmečkemu človeku topleje postlati za starost. Republiški zbor slovenske skupščine je te dni sprejel zakon o pokojninskem zavarovanju, ki bo dal prvič v slovenski zgodovini kmetu pokojnino. Z letom 1973 bodo začeli dobivati pokojnine 75 in več let stari kmečki ljudje, v naslednjih letih pa še drugi. Placovanje se bo začelo letošnjega 1. januarja.

(Nadaljevanje na 6. strani)

»Obdržati zagon« je poudaril Andrej Marinc v Novem mestu

„Sedanji revolucionarni zagon Zveze komunistov moramo obdržati, saj bomo le tako in z nenehnim delovanjem preprečili nihanja, pretrese in krizna stanja v družbi. Konkretno in odkrito razpravljanje je v partijskih vrstah neobhodno, zlasti pa se moramo tako pogovarjati najodgovornejši,“ je dejal sekretar sekretariata CK ZKS Andrej Marinc v torek v Novem mestu, kjer se je udeležil posveta sekretarjev občinskih komitejev ZK, predstavnikov občinskih konferenc SZDL in občinskih sindikalnih svetov ter predstavnikov občinskih skupščin na območju medobčinskega sveta Zveze komunistov za Dolenjsko.

Trije rekordi Škarfarjevih

Na republiškem prvenstvu v plavanju za mlajše pionirje v A in B skupini, ki je bilo v nedeljo na Ravnah, sta med najmlajšimi Branka in Andrej Škarfar iz Krškega osvojila vsak po dva naslova in postavila kar tri republiške rekorde za mlajše pionirje. Branka je dosegla rekorda na 50 metrov prosto (38,1) in na 100 metrov mešano (1:42,1). Andrej je postavil rekord na 50 metrov delfin (36,5) in zmagal na 100 metrov mešano (1:23,4). V ekipni konkurenci je Celulozar osvojil tretje mesto, medtem ko so bili plavalci v A skupini komaj sedmi.

Na republiškem zimskem prvenstvu v Kranju so nastopili trije starejši pionirji, ki pa so osvojili sedmo mesto.

Z. ŠEBEK

Množice gledalcev iz vseh krajev so prišle pod Ponce, da bi videle prvega svetovnega prvaka v smuških poletih in velike tekme na največji skakalnici na svetu. Tudi Dolenjcev je bilo na tisoče! Reportažo o Planici berite na 28. strani. (Foto: J. Splichal)

Ko je bila v začetku minulega tedna v New Yorku premiera najnovejšega ameriškega filma „Boter“ (ki pripoveduje o znameniti in zloglasni mafiji, glavna vloga Marlon Brando) je bil med povabljenimi gosti v središču pozornosti svetovalec ameriškega predsednika Nixona dr. Henry Kissinger. Dekleta iz filmskega sveta so kar tekmovala katera bo smela sedeti poleg njega... zvezda politike in družabnega življenja...

Nekako istočasno pa se je več tisoč kilometrov daleč, v Tokiu, zgodilo nekaj tragičnega. Trčila sta električna potniška vlaka, v katerih je bilo več kot 1500 potnikov! Kljub velikemu razdejaju je bilo samo nekaj ranjenih in noben mrtev... velika sreča v veliki nesreči...

Manj sreče pa je imela soproga britanskega pomorskega častnika Davida Bingham, 31, ki so ga minuli teden obsodili na 21 let ječe ker je izdal sovjetskim obveščevalcem vojaške skrivnosti. Potem ko so njenega moža že obsodili, je njegova soproga nenadoma izjavila, da je vsega sama kriva ker da je njen mož začel izdajati pravzaprav samo zato, ker ga je ona nagovorila k temu. Prigovorila pa ga je zato, ker je potrebovala denar za odplačilo dolgov. Sovjeti so za podatke neprecenljive vrednosti dali samo okoli 7.000 dolarjev. Toda ko so oblasti slišale, kaj je obsojenčeva žena povedala v televizijskem intervjuju, so nemudoma zaprle še njo... Z dolgim jezikom lahko daleč prideš - tudi v zapor...

Dosti več denarja kot Sovjeti za britanske vojaške skrivnosti pa so morali odšteti Kitajci za nakup poslopja, v katerem bo sedež njihove misije pri Združenih narodih v New Yorku. Po dolgem iskanju so namreč kupili na Manhattanu desetnadstropno poslopje za ceno 4,8 milijona dolarjev. Zdelo se jim je zelo drago, toda niso imeli druge izbire, ker je bilo drugod še bolj... veliko denarja za topel domek kitajskih diplomatov v tujini...

Na podlagi drugega odstavka 16. člena temeljnega zakona o preprečevanju in zatiranju nalezljivih bolezni (Uradni list SFRJ, št. 17-224/64) izdaja republiški sekretar za zdravstvo in socialno varstvo

ODREDBA

o obveznem cepljenju prebivalstva zoper koze v SR Sloveniji

- Da bi se prebivalstvo zavarovalo pred kozami (Variola vera), so odreja obvezno cepljenje oziroma ponovno cepljenje ogroženega prebivalstva v SR Sloveniji, ki je ob uveljavitvi te odredbe staro nad eno leto.
- Cepljenja so oproščene osebe, ki so bile cepljene proti kozam v zadnjih 12 mesecih pred uveljavitvijo te odredbe.
- Cepiti se morajo tudi vse osebe, ki prihajajo v SR Slovenijo iz ogroženih območij Jugoslavije, če nimajo predpisanega potrdila o cepljenju zoper koze.
- Od cepljenja so izvzete osebe, ki imajo v času cepljenja vročinska obolenja, kožne izpuščaje vseh vrst, ledvična obolenja, dekompenzirane srčne napake, levkemijo ali hujšo anemijo, ki se zdravijo s citostatiki in s kortikosteroidi, ki imajo obolenja centralnega živčevja, nosečnice ter prebolevniki po akutni nalezljivi bolezni, ter drugi kontraindicirani primeri, ki jih v skladu z veljavno medicinsko doktrino ugotovi zdravnik, ki opravlja cepljenje.
- Za organizacijo in strokovno vodenje tega cepljenja imenuje republiški sekretar za zdravstvo in socialno varstvo operativni štab.
- Cepljenje zoper koze opravljajo zavodi za zdravstveno varstvo in druge zdravstvene delovne organizacije. Za zdravstvene delovne organizacije je ta naloga nujni zdravstveni ukrep v smislu 13. člena zakona o zdravstvu (Uradni list SRS, št. 26-146/70).
- Zdravstvene delovne organizacije, ki so določene za cepljenje zoper koze, morajo voditi evidenco o cepljenih osebah in izdati cepljeni osebi potrdilo, da je bila cepljena.
- Cepljenje zoper koze po tej odredbi je brezplačno.
- Stroške obveznega cepljenja zoper koze po tej odredbi nosijo za zdravstveno zavarovane osebe in za osebe, ki jim je zdravstveno varstvo zagotovljeno po zakonu, skupnosti zdravstvenega zavarovanja, za nezavarovane osebe pa pristojne skupščine občin.
- Cepljenje se opravi po vrstnem redu glede na stopnjo ogroženosti in mora biti opravljeno v sedmih dneh po uveljavitvi te odredbe.
- Osebe, ki neupravičeno izostanejo od cepljenja po tej odredbi, se kaznujejo za prekršek po določbah 55. člena temeljnega zakona o zatiranju in preprečevanju nalezljivih bolezni.
- Ta odredba začne veljati z dnem objave.

ČLAN IZVRŠNEGA SVETA
IN REPUBLIŠKI SEKRETAR
ZA ZDRAVSTVO IN SOCIALNO VARSTVO
ZORA TOMIČ

(Iz zadnjega
Pavlihe)

— Zemlja je kar lepo prezimila, moče je bilo zadosti, tudi sonca je zdaj dovolj — kaj pa še pravzaprav manjka, tovariš agronom?

— Samo še nekaj kmetov, da bi jo obdelali...

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

Nenadni pojav črnih koz v nekaterih vaseh na Kosovu in potem vsi varnostni ukrepi, ki so sledili oziroma si še sledijo na območju vse države, kajpak nikakor ne sodijo v področje, ki ga običajno obravnavamo na tem mestu - res pa je, da so ti nenadani dogodki v dneh minulega tedna kar precej zavrlji običajni tok dogajanj na področju notranje politike. Tako je bilo v teh dneh preloženih nekaj pomembnih sej na zvezni ravni - pač zaradi varnostnih ukrepov - med njimi zasedanje zborov zvezne skupščine in napovedana skupna seja predsedstva SFRJ in predsedstva ZKJ, vendar vse to se bo nedvomno že v nekaj dneh spet normaliziralo. Vzrokov za kakšno posebno paniko spriču ugotovljenih pojavov te nevarne kužne bolezni pri nas pač ni, saj so bolezni takoj omejitvi in podvzeli vse potrebne zaščitne ukrepe (splošno cepljenje prebivalcev), res pa je, da našemu letošnjemu TURISTIČNEMU PROMETU kar zadeva goste iz tujine ta dogodek nikakor ne bo koristil, ampak nam skoraj zagotovo utegne škoditi.

V minulih dneh so iz zveznega Zavoda za tržne raziskave sporočili nekaj okvirnih podatkov, ki kažejo, kako potekajo trenutna GOSPODARSKA GIBANJA in kako se uredničujejo cilji, ki smo si jih zastavili v načrtu letošnje gospodarske politike. Ne moremo reči, da so ti podatki posebno neugodni, čeprav je tudi res, da nam sedanja gibanja - gre za prva dva meseca letošnjega leta in delno že tudi za marec - kakšnega posebnega optimizma za sedaj še ne morejo dati.

Industrijski proizvodnji se obeta - sodeč po teh podatkih - še nadaljnji porast, saj so naročila (še posebno za izvozne posle) tako narasla, da Zavod za tržne raziskave meni, da bodo v marcu kar trikrat večja od lanskoletnih v tem obdobju. Tako kaže, da bo industrija v marcu izdelala kar za 11% več izdelkov kot v februarju (podatko so zbrani za vso državo), ob tem pa se vse bolj večja obseg izvoznih poslov; v minulem januarju so npr. jugoslovanska podjetja sklenila kar za

29% več izvoznih pogodb kot lani v tem mesecu. In ker je splošni OBSEG IZVOZA enako naraščal tudi v februarju, lahko računamo, da bomo v letošnjih prvih treh mesecih izvozili kar za petino več blaga kot v lanskem prvem četrtletju.

Žal te ugodne proizvodne in izvozne rezultate nekoliko prekrivajo manj ugodni podatki o tem, da tudi UVOZ žal še vedno narašča, bolj kot pa smo predvidevali (saj je bil uvoz npr. v februarju kar za 16% večji od lanskoletnega v tem času), še bolj kot to

motana naloga - so pač sedaj eden PREDNOSTNIH CILJEV naših odgovornih osebosti oziroma forumov. Ob tem lahko še povemo, da govornice - po izjavi direktorja zveznega zavoda za cene Vjekoslava Lackovića - češ da cela kopica proizvajalcev zahteva dovoljenje za povišanje cen svojih izdelkov, nikakor ne držijo; vsaj to, da ni res, da je takšnih zahtev sedaj kar kakšnih 35.000. Na zveznem zavodu za cene imajo menda sedaj samo kakšnih 100 resnejših zahtevkov ZA PODRAZITEV določenih izdelkov oziroma blaga - in te zahteve bodo ustrezno rešili, pač v skladu z našo sprejeto politikou o cenah.

Res pa je, da so se v minulih dneh določeni tržni pritiski še kar nadaljevali - vsaj kolikor smo jim lahko sledili po objavljenih novicah. Upravni odbor Združenja klavniške industrije Jugoslavije odločno zahteva od zvezne gospodarske zbornice povišanje cen v maloprodaji za VSE VRSTE MESA, in tem zahtevam se pridružujejo tudi pristojni organi v Sloveniji, češ da je zvišanje teh maloprodajnih cen vseskozi nujno. Res je, da so pri nas živinorejci najbolj prikrajšani, saj dobijo za živino najmanj v državi (ker imamo v Sloveniji najnižje odkupne cene), in utegne biti tudi res, da bi bila takšna podražitev nekako v korist potrošnikom - saj bi se s tem uredila preskrba trga (sedaj mesa vsaj ponekod zmanjkuje). Upajamo, da bodo vse te utemeljitve držale, saj podražitev mesa sama po sebi za poprečnega potrošnika pač ne bo ukrep, ki bi ga kdovekako z veseljem lahko pozdravili. Kot drobci iz minulega tedna omenimo na tem mestu še to, da se je podražila otroška konfekcija: resda le za 3% (ker se je pred tem znižal prometni davek za tekstilno industrijo, pa je bilo treba ta denar nekako nadomestiti), vendar so bile ob tem tudi napovedi, da se bo tekstil še podražil.

Sredi minulega tedna (v četrtek) je republiški izvršni svet določno sklenil, da bo šla večina denarja, zbranega s sedanjo podražitvijo bencina, neposredno za gradnjo oziroma obnovo naših cest. Tako bo od vsakega prodanega litra bencina odpadlo za republiški cestni sklad 0,455 dinarja, kar lahko samo pozdravimo. Naše cestno omrežje še kako potrebuje zaresno pomoč - seveda gre tu predvsem za denar - saj iz leta v leto vidimo, v kakšni prometni zagati smo spriču naših pomanjkljivih cestnih zvez. In še: tokrat je izvršni svet razpravljaj (in odločil) tudi o letošnji VIŠINI INVALLDSKEGA DODATKA, ki ga je uskladij z gibanjem poprečnih življenjskih stroškov. Ta dodatek se za letos (po odloku IS) poveča za 14,8%.

Jordanski kralj Husein, ki je pred dnevi razburil arabsko in presenetil svetovno javnost s svojim predlogom o Združenih arabskih kraljevini, je priletel na obisk v Združene države Amerike. Čeprav obisk neuraden, ga bo v Beli hiši sprejel predsednik Nixon in nobenega dvoma ni, da bo najvažnejši tema razgovorov prav predlog jordanskega suverena, ki so ga medtem po vrsti odklonili in obsodili prav vsi arabski voditelji. Nekaj dni kasneje bo prispel v Washington tudi izraelski zunanji minister A. Eban in opazovalci nikakor niso pripravljeni verjeti, da gre zgolj za slučajno naključje. Na sliki: kralj Husein v pilotski kabini reaktivca, s katerim je prispel iz Amana v Washington. (Telefoto: UPI)

TELEGRAMI

NEW DELHI - Jugoslovanska parlamentarna delegacija pod vodstvom predsednika Gladys Yang, ki je v zaporu od leta 1969. To je ena izmed štirih britanskih državljanek, ki so še v kitajskih zaporih. Poročena je s Kitajcem.

BEograd - Sekretar izvršnega biroja predsedstva ZKJ Stane Dolanc se je pogovarjal s predsednikom CK palestinskega osvobodilnega gibanja Arafatom o položaju na Bliznjem vzhodu in o dejavnosti palestinskega osvobodilnega gibanja.

HELSINKI - V optimističnem razpoloženju se bo začel danes v Helsinkih sedmi del ameriško-sovjetskih pogajanj o omejitvi strateške oborožitve. Pogajanja trajajo od leta 1969.

PEKING - Kitajske oblasti bodo danes izpustile Gladys Yang, ki je v zaporu od leta 1969. To je ena izmed štirih britanskih državljanek, ki so še v kitajskih zaporih. Poročena je s Kitajcem.

VARŠAVA - Od začetka letošnjega leta so požari na Poljskem terjali smrt 63 ljudi, od tega 23 otrok. Število požarov v primerjavi z istim obdobjem lani se je zaradi dolgotrajne suše dvignilo za 90%.

BEograd - Poslovni tednik na deviznih borzih se je končal tako kot se je začel, v znamenju okrepljenega položaja ameriškega dolarja. Večraj se je tečaj dolarja dvignil v primerjavi z vsemi pomembnejšimi valutami.

LIMA - Nedavne poplave v Peruju so uničile več kot 12.000 stavb. V raznih krajih države je ostalo brez strehe 350.000 ljudi.

tedenski zunanjepolitični pregled

Ali bo ameriški predsednik Richard Nixon, ki bo prisel na uradni obisk v Moskvo 22. maja letos v sovjetski prestolnici podpisal sporazum o omejitvi strateške oborožitve? Odgovor na to vprašanje moramo iskati v Helsinkih, kjer se je ta teden začela že sedma runda pogovorov SALT, se pravi ameriško-sovjetskih razgovorov o omejitvi strateške oborožitve. Če je verjeti poročilom, ki prihajajo iz finskega glavnega mesta, vlada v krogih obeh delegacij optimizem, iz katerega opazovalci sklepajo, da sta obe strani že tako daleč, da lahko kmalu pričakujemo uspešen zaključek pogovorov. Sodeč po nekaterih znakih, sta obe strani dosegli tako visoko stopnjo sporazumevanja, da bi lahko strokovnjaki obeh dežel že v naslednjih dveh mesecih pripravili besedilo sporazuma, ki bi ga potem svečano podpisali med Nixonovim obiskom v Moskvi. Če bi se to zgodilo, bi bil to nov in zelo pomemben adut v rokah ameriškega voditelja, ki kajpak skrbno zbira svoje točke za jesenske predsedniške volitve. Če se bodo v Helsinkih res sporazumeli, bo to vsekakor dobrodošel rezultat, ki bo ugodno vplival na nadaljnji razvoj mednarodnih odnosov - toda bili bi naivni, če bi od tega pričakovali preveč! Kajti res je sicer, da je svet mnogo varnejši, če obstoja tak sporazum, toda prav res, da je tako je daleč od popolne varnosti tudi če ga ima. Stvar je namreč v tem, da gre naposled zgolj za sporazum med dvema supersilama, da pa je trenutno v atomskem klubu več članov in eden izmed njih še posebej občutljiv - namreč Kitajski. Sporazum o omejitvi strateške oborožitve bi imel svojo popolno vrednost samo tedaj, če bi ga podpisali vsi, ki imajo (ali pa bi lahko imeli), atomsko orožje. Šele tedaj bi bil ta planet rešen velike skrbi - sedaj pa nikakor ni tako. V tem smislu lahko pozdravimo morebitni helsinski sporazum vendarle samo kot uvod v akcijo širšega pomena, ki bi nujno morala slediti ameriško-sovjetskemu dvogovoru o omejitvi strateške oborožitve. Obe strani se zadaj obnašata zelo skrivnostno in vsekakor tudi izjemno samozavestno. Sovjetsko-ameriški razgovori o omejitvi strateške oborožitve so še vedno zgolj ekskluzivna zadeva vseh velikih, ki sama zase in ne oziraje se na druge rešujeta probleme velikih. Opozoriti je treba tudi na dejstvo, da oba partnerja kljub dolgotrajnim pogovorom - razgovori SALT so se začeli že leta 1969 - skrbno načrtujeta nadaljnji razvoj svojih strateških sil in vsaj zadnji ameriški načrti niso kažeje, da bi bile Združene države pripravljene kar čez noč prenehati s tem delom oboroževalne tekme. Prav enako je stanje tudi na drugi strani. V tem

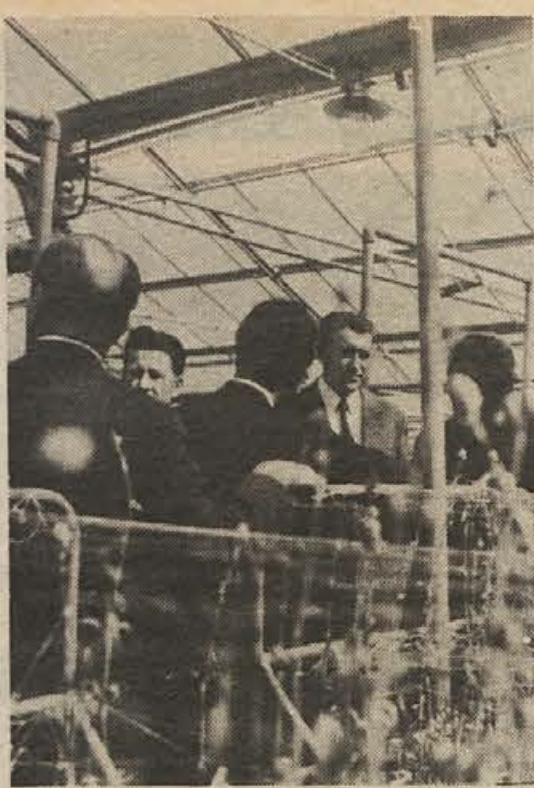
SALT: sporazum

Veljalo bi opozoriti še na drug sporazum, ki so ga doslej po zelo živčnih, čeprav ne tako dolgotrajnih pogovorih, vendar malteški premier Mintoff je posled podpisal sporazum z Veliko Britanijo o odškodnini za uporabo vojaških oporišč na Malti. Dobil je manj kot je hteval, toda zahteval je več, kot je vedel, da bo lahko dobil, tako se je končala še ena diplomatsko-strateška (v tem primeru bolj diplomatska) zadeva, ki je bila nekaj mesecov središču pozornosti. Velika Britanija bo izplačala Malti 14 milijonov funtov letne odškodnine v naslednjih sedmih letih, ne pa bo primaknila tudi Italiji.

Severna Irska je še vedno bi nemara kazalo reči: Češda bolj?) nemirna. Zadnji v vrsti vzrokov je sklep vlade britanskega premiera Heatha, da uvedla na tem področju britansko upravo. Severnoirski parlament je suspendiran in dejavnost je vsa oblast na tem delu zagnana nega otoka v britanskih rokah. Odgovor na to britansko potezo: silovite demonstracije stavke in neredi, ki znova znova pretresajo Severno Irsko.

TELEGRAM
MOSKVA - V Sovjetski zvezi so izstrelili avtomatsko vesoljsko poskusno „Venera-8“. Julija letos naj bi mehko pristala na površini Venerine planete.
ANKARA - Turško usmrtilo sodišče je odločilo usmrtno kazenski sodbo za vojaškega častnika, ki je bil odgovoren za smrti kazni v Turčiji.
NEW YORK - Kakor piše New York Times, so Izraelci že dobavili štiri skupno 40 vojaških letal tipa Phantom, objubljenih Tel Avivu.

Take so republiške ceste po Beli krajini. Na odseku med Gribljami in Adlešiči (na fotografiji) je na cesti vsaj delavec z gramozom, marsikje še tega ni. Ceste so izredno slabe, promet po njih je močan, obenem pa oviran. (Foto: R. Bačer)

Rastlinjake Agrarie na Čatežu so si 24. marca ogledali gostje iz Velike Plane v Srbiji. Predlagali so navezavo poslovnega sodelovanja z Agrario. Ta naj bi jih oskrbovala z valilnimi jajci za vzrejo piščancev in odprla v Plani svojo cvetličarno. (Foto: J. Teppey)

Letošnja zima je naredila v kočevskih gozdovih veliko škode. Južni sneg je polomil največ smrek, saj je veliko dreves ostalo brez vrhov, kar jih morajo posekati. Škode je precej tudi na parti-zanskih bolnišnicah. Na sliki: roške smreke brez glave (Foto: S. Dokl)

Ogreva se, prihajajo bolj žejni meseci, za miren-sko „Dano“ pa sezona za prodajo. Nova polnil-nica bo letos povečala proizvodnjo še za petino. Celotni dohodek je lani znašal 53 milijonov din ali 63 odst. več kot leto dni prej, letos pa je plan 65 milijonov. (Foto: Legan)

Kaj pa „Mea culpa“?

Prejšnji teden je eden od sekretarjev osnovnih organizacij na novomeškem psvetu takole razpravjal o sedanjem „trenutku v ZK“: „Tovarišu Titu smo pred pol leta glasno zavloskali, ko je udaril po neupravljenem bogatstvu. Sprašujem, kaj smo naredili do zdaj, da bi bilo socialnih razlik manj? Mislim, da smo komunisti premalo storili. S tem da smo pokazali na malega človeka, češ od tebe je vse odvisno, nismo stvari niti za ped premaknili naprej. Začeti pa bi morali pri sebi, ugotoviti, kako smo sami vpleteni v to stvar, in videti, kaj je s to našo meo culpa!“

Sejmišča

BREŽICE: Kar 1837 prašičev v starosti do treh mesecev je bilo na prodaj na sobotnem sejmu v Brežicah, razen tega pa še 31 starejših od tri mesece. Kupčija je bila kar dobra, saj so rejci prodali 1.694 pujskov po 15 dinarjev za kilogram žive teže, starejših prašičev so prodali 22, cena pa je znašala 9 dinarjev za kilogram.

NOVO MESTO: Na ponedeljkovem sejmu v Novem mestu je bil srednje živahen promet, cene pa se od zadnjega sejma niso bistveno spremenile. Prodajalci so pripeljali 541 prašičkov v starosti do tri mesece in 62 starejših, prodajne cene pa so bile za pujske 240 do 300 dinarjev, za starejše pa 310 do 450 dinarjev. Prodanih je bilo 376 prašičev.

Od vrat do vrat po papirje za dopust

Vedno več je delavcev, ki so prebili leto, dve v Nemčiji in so zdaj spet zaposleni doma. Delovna doba v tujini se jim šteje v pokojninsko zavarovanje, toda pri dopustih se stvari zatikajo.

Zakaj v Ljubljano zaradi dopusta?

V brežiškem obratu IMV so med prvimi naleteli na to. Delavec je delal v Nemčiji šest let, vrnil se je domov in v podjetju bi rad dobil dopust. Samo štiriinajst dni mu ga lahko odobrijo, ker v delovni knjižici zaposlitev v Nemčiji ni vpisana.

V obratu je pet takih, ki so zaradi „formalnosti“ prikrašani za dopust. Na izpostavi Komunalnega zavoda za socialno zavarovanje jim te dobe ne vpišujejo.

šejo, ker nimajo tovrstnih navodil. Prizadeti se obračajo po pomoč in posredovanje na občinski sindikalni svet. Začne se telefoniranje v Celje in v Ljubljano, dokler jim končno ne obrazložijo, kako je s temi stvarmi. Postopek vodi republiški Zavod za socialno zavarovanje, ki mora izdati odločbo za vpis „nemške“ dobe v knjižico.

Toda ljudje vseeno težko razumejo, zakaj mora vsak posameznik v Ljubljano, zakaj ga pošiljajo od vrat do vrat, ko bi potrebne papirje lahko sprejeli v domači občini: bodisi na referatu za delovna razmerja pri skupščini ali pa pri zavodu za socialno zavarovanje.

Koliko poti v Celje ali v Ljubljano bi prihranili ljudem! Tiste, ki se ne znajdejo, dobe včasih v roke razni šušmarji in jim krepko zaračunajo svoje usluge.

Če pomislimo, da imamo na stotine povratnikov – scasoma jih bo v Sloveniji na tisoče – je res malo čudno, da bi morali vsi osebno romati v Ljubljano. To je vse prej kot smotno, zato bi morali priti ljudem naproti in spraviti stvari v drugačen red. **J. TEPPEY**

90 minut

Čas je postal dragocen. Zlasti velja to za vse zaposlene ljudi. Zato je treba pozdraviti potezo, ki je v naši politični praksi malce nenavadna:

Predsedstvo občinske konference SZDL v Nišu se je letos med drugim odločilo tudi za učinkovitejšo delo. Sklenili so: noben sestanek, pa naj ima še tak dnevni red, ne sme trajati več kot polduro! To je dovolj, tako pravijo tovariši v Nišu, da se pove in sklene vse, kar je treba.

Tako naj bi ravnale tudi druge konference in vodstva različnih organizacij, pa bi bilo družbeno življenje kmalu bolj razgibano. Po mnenju predsedstva niške konference SZDL so razne prazne razprave precej zamorile ljudi, saj se oglašajo največkrat eni in isti predstavniki organizacij. Zaposlenim občanom pa je čedalje bolj dragocena sleherni minuta. Ker je tudi predsednik SZDL v Nišu delavec, je seveda toliko bolj razumljivo, da je pri njih „čas postal zlato“.

O zgledu Niša kaže razmišljati, morda pa bi ga morali tudi posnemati.

Prav izkoristite mleko?

»Masla ni«

Masla ni! Tak klic pri nas pravzaprav ni nič posebnega. Zaradi omejenih cen masla naše mlekarne raje prodajajo mlečno maščobo v drugačni obliki (na primer kot smetano), ker s tem več zaslužijo. Toda to še ni glavni vzrok. Poglavitno je, da nam masla primanjkuje, ker imamo preslabo razvito živinorejo in ker mleka ne izkoristimo najbolj pametno.

O tem je na nedavnem razgovoru, ki ga je priredila sekcija kmetijskih novinarjev, dejal inž. Rado Dvoršak, tajnik zborniškega sveta za kmetijstvo, naslednje:

„Spremeniti bomo morali odnos do tolsče v mleku. Mleko uživamo zaradi dragocenih beljakovin, ne pa toliko zaradi kalorij, ki jih daje mlečna tolsčoba. Torej bi lahko mleko uživali z manjšim odstotkom maščobe, tako kot v razvitem svetu, dodatno tolsčo pa bi lahko predelali v maslo. Pri nas je v prodaji mleko, ki ima 3,2 odst. tolsče, ponekod celo 3,6 odst., zato je zadnji čas, da bi uvedli prodajo mleka z manjšim odstotkom, na primer samo z 1,6 odst.“

Ne vemo, kaj mislijo v mlekarah o tem predlogu, dejstvo pa je, da nas položaj in primanjkljaj masla (letos je predviden zelo velik uvoz) silita, da tudi v tej smeri, o kateri je govoril inž. Dvoršak, iščemo rešitve. **M. L.**

Krka pa nas deli na dva dela...

Približati

Na več krajevnih konferencah SZDL v Novem mestu je bilo letos načeto vprašanje delovanja krajevne skupnosti. Da ne bo nesporezna: občani poudarjajo, da je KS Novo mesto naredila v času svojega obstoja zelo veliko, in glede tega nimajo pripomb. Novo mesto pa se zelo hitro povečuje, v njem se je že izoblikovalo več zaključenih stanovanjskih sosesk.

V soseskah se, tako kot povsod, kjer je veliko ljudi, poraja veliko drobnih težav in vprašanj, ki terjajo hitre rešitve. KS je imela v zadnjih letih obilico dela z večjimi posegi v mestu. Hišnim svetom, ki

so do leta 1966, ko je upravljanje stanovanjskih stavb prevzel DOMINVEST, imeli nekaj denarja in so se zanimali tudi za okolje stavb, smo izpodrezali korenine. Že nekaj let le živitarji.

Vprašanje: na koga naj se obrnemo za postavitev oglašne deske, za ureditev cvetličnega nasada, za posaditev drevoja, za ureditev otroškega igrišča v naselju itd., itd. se je zvrstilo v občane. Krajevno skupnost sicer imamo, toda ta je predaleč, je za vse mesto in še del okolice ena sama in bi se v takšnih drobnih, pa vendar pomembnih vprašanjih izgubila.

Morda porečete: z dobro voljo se da čez bregove! To je res, toda res je tudi to, da ustaljene organizacijske oblike, ki bi povezovala težnje občanov v soseski nimamo. V novomeškem primeru je to pomembno tudi zaradi SLO: Krka deli mesto na dva dela. Kako bo v takšnih pogojih ena sama KS vodila odprto? Vse našteto so vprašanja, ki terjajo odgovor. **M. J.**

Kako daleč od sodobnega

Primanjkljaj

Ne gre za denar, temveč za strokovnjake v črnomaljski občinski upravi. V zadnjih letih so največ zaradi hudega pomanjkanja v proračunu skrčili število zaposlenih za polovico, razen tega pa je nekaj strokovnjakov s končano visoko šolo odšlo v podjetja. Slabi delovni pogoji, predvsem pa nizki osebni dohodki so glavni razlog, da je sedanja izobrazbena raven občinskih uslužbenec precej pod zaželeno ravni.

S podobnimi težavami se srečujejo tudi na sodišču in v podjetjih, od koder pa kader uhaja v bolj razvite predele, kjer zaposlenim več nudijo. Stanovanjsko vprašanje je prav tako ena važnih sestavin za obstoj strokovnjakov na službenem mestu, toda doslej v občinski upravi za te stvari niso mogli dati omembne vrednih sredstev.

Ker se s prenašanjem pravic od republike na občino zahteva od občinske uprave vedno več, strokovnjake vedno bolj pogršeja. Kako torej priti do šolanih ljudi, ki jih nujno potrebujejo na nezasedenih ali nestrokovno zasadenih delovnih mestih? Potrebno bo več prizadevnosti pri iskanju kadra za 6 nezasedenih delovnih mest, moralijim bodo zagotoviti stanovanja in primerne osebne dohodke, poleg tega pa razpisati še 9 štipendij, da bi v doglednem času izpolnili nestrokovno zasadena delovna mesta. Postopoma bo treba reševati še slabe delovne pogoje v neprimernih prostorih, obenem pa urediti osebne dohodke in stanovanjska vprašanja že zaposlenih, da ne bodo še ti usli drugam. **R. B.**

redno je zapisati...

Nova turistična sezona se vse hitreje bliža: v naslednjih dneh se bo začela plima izletniškega turizma, kmalu bodo najpogumnejši že sprševali, kdaj se bo mogoče kopati v odprtih bazenih v termalni vodi.

Pred novo sezono smo imeli dejansko eno samo turistično otovoritve, ki ji res lahko damo vzdevek – na-

Pred sezono

predek. To je nova restavracija Pri vodnjaku sredi Novega mesta, ki jo je domiselno uredil hotel Grad Otočec. Sicer pa ostaja vse po starem: še naprej bomo lahko jadjikovali, koliko turistov bi lahko zadržali na Dolenjskem, če... Ta „če“ pa je mnogoter: potrebne bi bile nove postelje, večja iznajdljivost gostincev. Samo vzglavje in žlica že dolgo več ne zadostujeta.

Čeprav si v Jugoslaviji letos spet obetajo rekordno turistično žetev, na Dolenjskem posebnega napredka ni mogoče pričakovati, ker se številno postelj v primerjavi z lanskimi ni kaj prida povečalo, o znatno večjem finančnem iztržku pa spriči inflacije, ki ji ne znamo spodrežati kril, ne kaže izgubljati preveč besed.

Vse skupaj v premislek pa si velja ogledati nekaj podatkov iz različnih cenikov. V avstrijskem „Kronenzetung“ si lahko preberejo turisti, da stane 14-dnevno letovanje, vključno s poletom z letalom, v Italiji (Rimini, Sorrent...) 2060 šilingov, v Španiji (Mallorca, Costa del Sol) 2370, v bolgarskih črnomorskih letoviščih 2430, v Turčiji 2480 in v Jugoslaviji (srednja Dalmacija, Crna gora) 2490 šilingov. Države z razvitim množičnim turizmom, kjer imajo dolgoletno tradicijo, so torej cenejše!

Pri nas pa stopo verjame mo lastnim napovedim – in smo vse dražji. Upajmo, da vsaj na Dolenjskem ne bomo naredili take napake, ker bi to lahko zavrla turistični razvoj in postavilo na glavo naše dosedanje turistične načrte in investicije.

Odgovor na članek: »So imeli meseci premalo dni!«

Spoštovani tovariš urednik!

V Dolenjskem listu št. 9 z dne 2. marca 1972 ste objavili na strani 12 v drugem, tretjem in četrtem stolpcu članek pod naslovom: ZLOBARBE IZ KORISTOLJUBJA — SO IMELI MESECI PREMALO DNI?

V tem članku je navedeno, da je občinski javni tožilec zahteval uvedbo postopka tudi proti članu našega delovnega kolektiva Janezu Zagorcu zaradi utemeljenega suma kaznivih dejanj zlorabe uradnega položaja ali zlorabe uradnih pravic iz koristoljublja, s tem da so se odobraval Ivanu Niniču lažni obračuni, tako da se je podjetje izognilo plačilu ustreznih prispevkov, Ivan Ninič pa plačilu davka od skupnega dohodka občanov.

Ker takšno obvestilo javnosti še pred razčiščenjem stvari v sodnem postopku utegne škodovati našemu podjetju in našemu tovarišu Janezu Zagorcu, direktorju prodajnih služb, vas prosimo, da v Dolenjskem listu objavite naše pojasnilo:

„KRKA“, tovarna zdravil v Novem mestu, je z Ivanom Niničem, osebnim upokojujencem, sklenila dne 21. junija 1969 pogodbo, po kateri je prevzel komercialno obdelavo Istre in Dalmacije zaradi prodaje kozmetičnih preparatov. Dogovorjeno je bilo, da bo za delo prejel po opravljenem prometu 2%. Takšna provizija naj bi krila njegove dejanske stroške potovanja vsak mesec vzdolž Istre in Dalmacije in nazaj ter osebni dohodek.

Ta pogodba je bila pozneje nadomeščena s sklepom z dne 23. aprila 1970 o rednem delovnem razmerju z nepopolnim delovnim časom in z omejeno dobo trajanja, toda pod istimi plačilnimi pogoji na podlagi 2-odst. provizije od opravljenega prometa.

Podjetje je upravičeno pričakovalo, da bo Ivan Ninič s svojim delom dosegel tak uspeh, da bo z dogovorjeno provizijo 2% od opravljenega prometa pokrival vse potne in druge stroške in da mu bo ostal še primeren osebni dohodek za opravljeno delo. Ivan Ninič je prevzel riziko, da bo dogovorjena provizija pokrila njegove stroške in da mu bo ostal še primeren dohodek. Pri tem je bilo razumljivo, da se bo uspeh pokazal šele potem, ko se bo pri svojem delu uveljavil.

Ivan Ninič je delal za podjetje Krka od junija 1969 do septembra 1970. V tem času je za podjetje dosegel primeren uspeh, ne pa še zase. Provizija od doseženega prometa je bila celo nekoliko manjša, kot so znašali njegovi potni stroški, ki jih je pravilno obračunal po potnih naglih.

Ivan Ninič je pri tem imel, kakor se sedaj kaže, določeno korist s svojim provizijskim delom na istem območju tudi za podjetje „Dana“ z Mirne. Toda podjetje Krka ni vedelo in ni imelo razloga za sum, da je obračunal potne stroške na istih relacijah in za iste dneve pri obeh podjetjih.

Ker je podjetje Krka izdajalo Ivanu Niniču pravilne potne naloge, Ivan Ninič jih je pa pravilno obračunal, ne da bi podjetje vedelo, da je za isti čas potne stroške obračunal tudi podjetju „Dana“, je neupravičen sum, da je naš tov. Janez Zagorec, direktor prodajnih služb, odobraval Ivanu Niniču lažne obračune, da bi se podjetje izognilo plačilu ustreznih prispevkov in Ivan Ninič plačilu davka.

Podjetje Krka je v svoji dejavnosti doseglo v letih 1969, 1970 in 1971 promet po 243.503,768, 19 dinarjev, 291.938.223,40 dinarjev in 401.895.370,69 dinarjev ter dohodek na sklade: 19.132.954,30 dinarjev, 28.211.200,20 dinarjev in 35.388.318,48 dinarjev.

Ze samo to dejstvo izključuje, da

je podjetje ali katerikoli odgovorni delavec v podjetju poskušal pridobiti za podjetje kakršnokoli korist, s tem da bi se izogibalo plačilu ustreznih prispevkov od osebnih dohodkov.

Mnenja smo, da smo dolžni takšno pojasnilo vsem, ki so brali omejeni članek, da bi ne imeli nepravilnega vtisa o delu našega podjetja in naših delavcev.

Predsednik odbora za medsebojna razmerja:
ANICA PAVIŠIČ,
dipl. farmacevt

Hočemo biti enakopravni

Vabila za zbor volivcev 20. marca nismo dobili vsi stanovalci bloka na Tomiščevi cesti 13 (ekonomski blok) v Kočevju. Med tistimi, ki ga nismo prejeli, smo: Jože Ožbolt, Nada Salamon, Angela Sulc, Rudi Vrhovšek, Marija Mandič, Džoko Mandič, Srečko Leskošek, Alojz Segar, Valentin Žurga in morda še kdo. O tem sem se sam prepričal tako po odhodu dostavljavca skupaj s snažilko Poldo Kranjc in še nekaterimi drugimi.

Protestiram, ker vabil ne dobimo vsi. Smo enakopravni občani in enakovredni, zato bi morali dobiti vabilo. Če nas ne bi bilo na sestanku, pa bi govorili, da nismo aktivni državljani in se ne udeležujemo v družbenem delu. Paznik, ki je vabila raznašal, mi je zatrdil, da jih je dal v vse nabiralnike, mi pa menimo, da tega ni storil. Otroci so namreč tisto dopoldne, 17. marca, imeli športni dan in tako zagotovili niso pobrali vabil iz nabiralnikov.

JOŽE OŽBOLT,
Tomiščeva 13
Kočevje

Zakaj ne dobim potrdila?

Na članek, objavljen v Dolenjskem listu pod naslovom „IMV je dolžna dati pojasnilo“, še nisem dobil odgovora. Čeprav vem, da so članek prebrali, so raje vso stvar zamolčali. Zakaj se ne odločijo, da bi pojasnili, kako so izplačevali regres in gibljivi del za lani? Vsi, ki smo odšli iz podjetja, ne moremo vedeti, kaj je sklenil centralni delavski svet. Ker sem potreboval potrdilo, da v IMV nisem dobil regresa in gibljivega dela za lani, sem se obrnil na obrat IMV na Mirni, kjer sem bil zaposlen in prosil za potrdilo.

Sekretarka je dejala, da sama ne sme izdati potrdila, upravnik pa je dejal, da ga ne sme izdati brez dovoljenja uprave v Novem mestu. Ko sem se oglasil tretjič, mi je upravnik, tovariš Kurent pojasnil, da uprava ne dovoli izdati potrdila, zato naj se oglasim v kadrovskega oddelku pri tovarišu Dularju v Novem mestu, ki mi bo pojasnil vso stvar. Dejal je še, da bom morebitno tožbo izgubil, kot so jo izgubili drugi delavci, odgovor na moj članek, pa da bo objavljen v Dolenjskem listu.

Zdaj sta minila dva meseca, pa odgovora še ni, odgovoril pa mi ni niti tovariš Dular, ki sem ga prosil za pojasnilo in odgovor. Res ne vem, zakaj mi tega potrdila nočejo izdati, ko pa nisem dobil nobenega dinarja. Pripomnim naj še, da pri sklepu za izplačilo regresa niso bili objektivni. Na dopust smo šli kolektivno sredi leta, denar za dopust pa so razdelili šele 29. novembra. Kot da bi čakali, da jih čimveč zapusti podjetje, denar pa da ostane IMV.

JOŽE ZAKRAJŠEK
Mirna 141

recaja za poklicne lovce in gorsko stražo, ki je bil od 1. do 21. marca na Ugarju pri Ribnici, se je udeležilo 32 tečajnikov iz vse Slovenije. Udeleženci tečaja so med tečajem šli tudi na poučne izlete v Kočevski rog in na Gorenjsko. (Foto: D. Mohar)

V LETOŠNJEM LETU KAKOVOSTI

Ko prodajaš ali kupuješ — premisli

Kako je s kakovostjo mleka in mlečnih izdelkov

Ni hrane, ki bi bila tako popolna, kot je mleko. Edino to ima vse snovi, ki jih potrebuje človek, zato je prav mleko prva hrana mlademu organizmu.

Po pravilniku o kvaliteti mleka je zanj določena naslednja definicija: „Mleko je proizvod, dobljen z enim ali več zaporednimi popolnimi in neprekinjenimi molžami krav, koz, ovac, bivolic, kateremu ni nič dodano niti odvzeto.“ Pod imenom mleko je v prodaji le kravje mleko. Če gre za ovčje, kozje ali kakšno drugačno mleko, mora to biti vidno označeno. V prodaji je lahko le tisto mleko, ki je namolženo najmanj 15 dni pred teletvijo ter vsaj 8 dni po njej. Prepovedano je prodajati mleko od bolnih molznic. Najpogostejša bolezen je tuberkuloza; ugotavlja jo s tuberkulinizacijo goveda.

Od molznic, ki jih zdravimo, ne smemo prodajati mleka, ki je bilo namolženo med zdravljenjem in še 5 dni po zdravljenju z antibiotiki in drugimi zdravili, ki prehajajo v mleko. V prodaji je lahko mleko, v katerem so s toplotnim učinkom uničeni škodljivi mikroorganizmi. Tako mleko je pasterizirano, pasterizirano posneto mleko, sterilizirano in kuhano mleko, glede na to, pri kakšni temperaturi in koliko časa so mleko segrevali.

Pasterizirano mleko smejo prodajati v prodajalnah največ 48 ur po času, ko je zapustilo mlekarino, in to pri temperaturi, nižji od 8 stopinj Celzija — ali največ 12 ur, če je temperatura višja od 8 stopinj. Po tem času je dovoljeno mleko uporabljati le za predelavo.

V poprečju ima mleko 3,8 odstotka mlečne toščice. V prodaji je

mleko s 3,2 odstotka maščobe, kar pa mora biti označeno, da gre za tipizirano mleko. Na deklaraciji mora biti na originalnem pakiranju označen datum pasterizacije.

JOGURT JE LAŽJE PREBAVLJIV — Bakterije fermentirajo mlečni sladkor in ustvarjajo mlečno kislino, ki obarja mleko. S tem se mleko pretvarja v zelo okusen in lahko prebavljiv proizvod — jogurt. V mleku so lahko tudi škodljive drobnosti. S pasteriziranjem jih uničimo, nato pa mleko okužimo s koristnimi bakterijami, ki ustvarjajo jogurt. To je zelo primerna hrana za bolnike, otroke in rekonvalescente. Pri ocenjevanju kakovosti jogurta moramo paziti, če se embalaža ni naphnila ali če se od jogurta ne odvaja sirotka. Jogurt je treba hraniti v hladilnicah, hladilnikih ali hladilnih vitrinah. Brž ko kislost doseže 455 stopinj SH, ga je treba izločiti iz prodaje.

SUROVO MASLO NAJBOLJŠA MAŠČOBA — Po svojem sestavu in biološki vrednosti je surovo maslo daleč najbolj kvalitetna maščoba v človeški prehrani. Po kvaliteti razlikujemo surovo maslo I. in II. kvalitete. Če gre za I. kvaliteto, mora biti to označeno z rdečo barvo, če za II. pa z modro. Ob prezezu surovega masla I. kvalitete ne sme imeti vidnih kapljic vode, imeti pa mora najmanj 82 odstotkov mlečne masti. Pri ugotavljanju kakovosti moramo biti pozorni na nekatere napake. Če opazimo v notranosti rožnate ali rjavo rdečkaste madeže, pomeni to, da so v maslu že delovale škodljive bakterije. Zarki okus nastane zaradi oksidacije in delovanja škodljivih drobnosti. Okus po plesni začutimo pri starem surovem maslu, v katerem so se razmnožile plesni. Okus po milu nastane zaradi delovanja v mikroorganizmu ali ostanke od detergentov ob pranju posode za predelavo mleka.

V mleku in mlečnih izdelkih se često nahaja določena količina pesticidov, snovi za varstvo rastlin, ki so človeku zelo škodljive. Zaradi tega je bila v zadnjem času izločena cela vrsta zaščitnih sredstev. Z zakonskimi predpisi je sicer določena največja količina določenega pesticida, zato je pred raziskovalci in proizvajalci odgovorna in težka naloga, kako preprečiti ali vsaj zmanjšati prisotnost teh snovi v živilih.

Inž. JOŽE ŠKOF

Zakaj na Blanci vedno zadnji?

Nekako v jeseni 1970 je bilo slišati iz ust trgovskih delavcev, da bo še isto leto odprt nov trgovski lokal na Blanci. Iz tistega ni bilo nič. Lani je poročal vaš list, da bo do konca leta uresničena želja vseh potrošnikov — dobiti sodobno trgovino. Toda leto je minilo in nič se ni premaknilo, še vedno hodimo v stari lokal, ki pa ne ustreza več potrebam.

Ne samo to, da smo nezadovoljni potrošniki, pač pa tudi trgovski delavci delajo v nemogočih razmerah. Kadar dobijo blago, je lokal natrpan, da ni kam stopiti. Zgodilo se je že, da smo na cesti čakali, dokler niso blaga spravili za silo na svoje mesto.

Pa še en razlog je, ki povzroča nezadovoljstvo pri vseh. Lokal stoji tik ob cesti, po kateri gre zdaj ves promet, ker je cesta po desni strani Save zaprta. Sedaj je še malo vzdržno. Ko bo pa poleti vroče in bo lokal odprt, se bodo dvigali oblaki prahu in se usedali na živila. Mislimo, da bi tudi sanitarna inspekcija imela kaj pripomniti k temu.

Že pred časom so sevniški trgovci negodovali, da se potrošniški dinar odliva v druge občine. Nič čudnega, če se. Kajti pred desetimi dnevi je zmanjkalo sladkorja, tega potrebnega živila. V bližnjem Krškem ga je bilo dovolj. Sploh pa se dostikrat zgodi, da takega blaga, ki ga želijo kupiti, nimajo.

Želja nas vseh je, da že enkrat dobimo trgovino, kot jo imajo v drugih krajih. Če pa sevniško trgovsko podjetje ni za zainteresirano, se bo mogoče našlo kakšno drugo, ki bo prisluhnilo — potrošnikom.

PRIZADETI POTROŠNIKI

Pionirji sporočajo

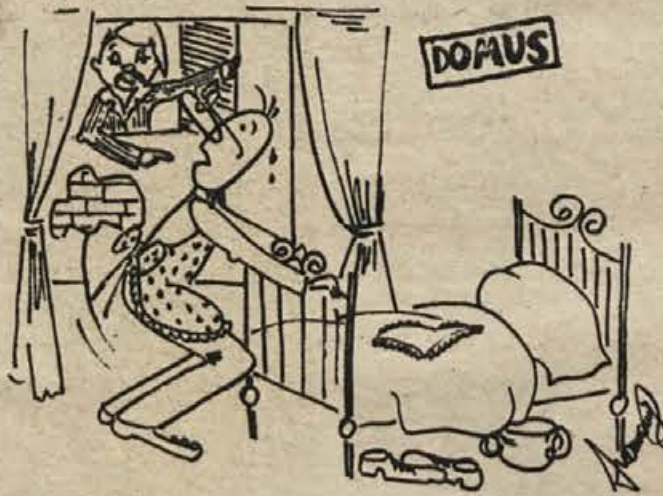
Spomladi 1942 se je v okolici Šmarjete zadrževala Gubčeva brigada. V maju so v gozdiču pri Vinici pripravili veliko pionirsko zborovanje. Na zborovanje so prihajali pionirji iz Šmarjete, Bele cerkve in Škočjana. Na ustanovnem sestanku pionirjev so poleg njih sodelovali še borci Gubčeve brigade ter veliko številno zavednih domačinov.

Pionirji osnovne šole 29. oktober pripravljajo ob 30. obletnici ustanovitve prvega pionirskega odreda na tem območju zborovanje, ki bo na istem mestu, kot je bilo med vojno. Od tod bo odšla na pot kurirčkova pošta s pozdravi in čestitkami tovarišu Titu za njegovo 80-letnico.

Zborovanje bo 3. aprila ob 9. uri na Vinici pri Šmarjeti. Nanj vabimo takratne pionirje, borce Gubčeve brigade, aktiviste, domačine in ostale.

PIONIRSKI ODRED
OŠ 29. oktober,
ŠMARJETA

NO, KAJ PA VI, SOSED? ALI NABIRATE KONDICIJO?

DOMUS: Seveda, сосед! Tudi vi se pripravite. Imeli bomo velike pomladanske manevre. V aprilski številki revije Naš dom bo bojda o tem pisalo na desetih straneh. Moja žena pravi, da bomo to pomlad res temeljito počistili stanovanje.

Kaj bo novega v kostanjeviškem gradu?

Kako bo z usodo nekdanjega kostanjeviškega gradu oz. samostana, to je zdaj vprašanje.

V delu stavbe, ki ga vidimo na sliki, si je Agrokombinat Krško uredil polnilnico cvička, v nadaljevanju pa si v I. nadstropju Tehniški muzej Slovenije pripravlja prostore za vinarski oddelek. Kaže, da bo že za proslavo 400-letnice kmečkih uporov čisto v vogalu nastala velika dvorana 10 x 17 metrov, ki bo prva dvorana Gorjupove galerije — stalne razstave sodobnih umetnikov Jugoslavije. Občinstvu, ki prihaja v mednarodno galerijo Forme vive, smo pač dolžni pokazati tudi naše domače storitve.

Gorjupova galerija, ki je nastala iz darov jugoslovanskih umetnikov, je še posebej dolžna, da prav te ustvarjalce nenehno predstavlja domačinom in tujim obiskovalcem. To bo lahko opravljala, saj bo med galerijo moderne kiparske umetnosti v samostanskih vrtovih in Gorjupovo galerijo vsega le nekaj stopnic.

Opozorilo kmečkim zavarovancem

Skupnost zdravstvenega zavarovanja delavcev in kmetov Novo mesto

obvešča kmečke zavarovance s svojega območja, da bo v naslednji številki Dolenjskega lista, ki bo izšla 6. aprila 1972, in v prvi številki Kmečkega glasa, ki bo izšel 5. aprila 1972,

objavljen razpored potrjevanja zdravstvenih izkaznic, ki bo obsegal kraj, prostor in čas potrjevanja.

Skupnost zdravstvenega zavarovanja delavcev in kmetov Novo mesto

Ivančič — šestdesetletnik

Nedavno je praznoval 60-letnico življenja Alojz Ivančič, tapetnik iz Mokronoga, ki je mnogo pripomogel k slovesu mokronoških lartarjev in

njihove vsakoletne pustne pridelave. Ivančiča odlikuje smisel za pristni dolenjski humor. Za jubilej so ga člani lartarskega kluba počastili z darilom — vinskim sočkom ter mu zaželeli zdravja in še mnogo let.

B. D.

Cerkvica v Ribjeku, ki je eden najlepših kulturnih spomenikov v kočevski občini, je s predpisi sicer zaščitena, dejansko pa še kar naprej propada

Ne skrunimo narave!

Prihodnost Osilniške doline tudi v turizmu — Preprečiti propad cerkvice v Ribjeku

Člani usklajevalnega odbora akcije za razvoj Osilniške doline so imeli 12. marca sestanek, na katerem so razpravljali o dosedanjem delu ter sprejeli smernice za naprej. Osilničani so vse bolj zainteresirani za postavitve industrijskega obrata, ki pa ne bi smel prizadeti narave, ker je prihodnost doline tudi v turizmu.

Zima je precej poškodovala cesto proti Osilnici in prebivalci doline

upajo, da Cestno podjetje Novo mesto ne bo pozabilo popraviti osilniške ceste.

Krajevna skupnost bo morala popraviti vaške poti proti Zurgam, Brezovici ter preko Križmanov do Padova in Cačiča. Vaščani upajo, da bo morda tudi njim pomagalo ZKGP iz Kočevja.

Predramiti se morajo vse kulturne ustanove, da začno s popravilom in restavriranjem najpomembnejšega kulturnoumetniškega spomenika Osilniške doline, cerkvice sv. Egidija v Ribjeku. Preusmeriti je treba tudi cesto, ker se na zidovih cerkvice že poznajo posledice vse večjega prometa. Ne smemo dopustiti, da propade še ta spomenik, kot je cerkev v Zurgah.

JOŽE OŽURA,
Pokopališka 1, Ljubljana

SPRETNOSTNA VOŽNJA

Svet za preventivo in vzgojo v prometu v Brežicah je v nedeljo priredil občinsko tekmovanje v spretnosti vožnji po brežiških ulicah in na poligonu. Sledilo je testiranje. Tekmovanja se je udeležilo po 6 mlajših in starejših ekip, vsega 48 pionirjev. Med šestimi osnovnimi šolami so pri starejših pionirjih zmagali Brežičani in pri mlajših prav tako.

V. P.

Simboli na poti v mesto

Veseli so vsakega gosta in želijo mu ustreči

Povsod po večjih slovenskih mestih obstajajo in igrajo glasbene skupine, o katerih pogosto beremo v različnih časopisih in revijah. V Novem mestu pa je že nekaj let nekakšno glasbeno zatišje. Od časa do časa se pojavi nov ansambel, nekaj časa životari, nato pa zatone v pozabo. Mladi Novomeščani, ki si želijo glasbe in še bolj rednega plesa, na katerem bi igrala domača skupina, so bili in so še prepuščeni svoji iznajdljivosti, motorizaciji prijateljev in svojih staršev; če se hočejo ob koncu tedna s plesom zabavati.

Za mlajše je bilo poskrbljeno z bolj ali manj kvalitetnimi disko klubi v okolici in v mestu, a to je premalo, saj se nekoliko starejši mladinci težko vživijo na plesišču, kjer se obenem zabavajo tudi učenci iz osnovne šole.

Kot kaže, pa bo odslej drugače. Fantje iz Šmarjete so se mestu že približali! Vsak petek igrajo v spodnjih prostorih kavarne, če pa bi se našel kdo, ki bi bil pripravljen organizirati redne mladinske plesne, bi „NOVI SIMBOLI“ z veseljem igrali mladim tudi v Novem mestu.

Fantje igrajo že precej časa. V ansamblu je večkrat prišlo do sprememb, kar je bilo za ansambel slabo. Sedaj so se Simboli le zbrali in v današnji zasedbi igrajo že več mesecev. Zgodi se, da jih „stari“ znanci primerjajo s starimi Simboli. Vsi ugotavljajo razliko v kvalitetnejši glasbi. Jasno je, da vsega na plesišču ne morejo pokazati, zlasti pa ne tistega, kar je njihova skupina sposobna ustvariti. Tako ob koncu tedna igrajo predvsem komercialno glasbo, vmes pa zaigrajo kakšno pesem tudi „po svoji izbiri“.

V današnji zasedbi so se zbrali zato, ker jih glasba veseli in ker se želijo vse bolj usposobiti. Skrta želja vseh je, da bi uspeli z lastnimi skladbami, ki jih imajo že veliko.

Z obiskom v Šmarjeških Toplicah in v Novem mestu so zadovoljni. Pravijo, da se razveselijo vsakega novega gosta in da se trudijo, da bi ustregli vsaki želji. Zato je njihov program obsežen, za goste vedno

zanimiv in zabaven, saj zvesto sledijo vsem glasbenim novostim.

Na njihovi poti k predstavitvi občinstvu sta jim pomagala novomeška kolektiva LABOD in ELA, ansambel pa sestavljajo: Mišo Perozzi — orgle, pevec; Marjan Luzar — ritem in pevec; Marjan Kovačič — bobni; Milan Popovič — bas kitara in pevec. Za managerske posle skrbi Dominik Gutman — Domi.

J. PEZELJ

Zeleni car vas čaka

Klub belokranjskih študentov organizira tradicionalno brucovanje, ki bo letos že enajsto po vrsti. Letos bo prireditev v semiškem hotelu „Smuk“ v soboto, 8. aprila. Igrali bodo Abadoni. Program bo pester. Poleg sprejema brucov bo na sporedu še srčkov ples, limonin ples itd. Predprodaja vstopnic in rezervacij je v Turisti biroju v Cрномlju, telefon 76-011.

Opozorilo pridelovalcem koroze!

Kmetijskim organizacijam in kmetom priporočamo, da si čimprej kupijo potrebne količine semena hibridne koroze, ki dajo občutno večji pridelek. Seminarska podjetja v Sloveniji imajo ta čas še dovolj semena pridelovalcem iz drugih republik veliko, bi se moglo zgoditi, da bi ob predolgem odlašanju z nakupom slovenski pridelovalci ostali brez semena.

KMETIJSKI INŠTITUT SLOVENIJE

AB Agraria
BREŽICE
cvetličarni *****
GROSUPLJE in TREBNJE

vam nudita:

- rezano cvetje in lončnice
- cvetlična semena in gomolje
- vsa potrebna sredstva in dodatke za vzgojo in nego cvetja
- razni pripadajoči pribor

Sprejemamo naročila za izdelavo vencev in šopkov. Za obisk, naročila in nakup se priporočamo!

Novi simboli: Če se bo našel organizator, bomo prav radi zaigrali tudi novomeški mladini. Od leve proti desni: Milan Popovič, Mišo-Miš Perozzi, Marjan Luzar in Marjan Kovačič.

agrotehnika

VOGEL & NOOT

VSE ZA TRAVNIKE V HRIBIH IN NA RAVNINI!

KOMBI NAPRAVA WIESEL STROJ ZA VSA OPRAVILA NA HRIBOVITEM TRAVNIKU

Kosilnik 7,5 do 9 KM
Asch 22.770

Obračalnik — zgrabljajnik
Asch 22.770

ZAHTEVAJTE PROSPEKTE IN POJASNILA

PROIZVAJA: VOGEL & NOOT, Mürztal, Avstrija ZASTOPA za Jugoslavijo in prodaja AGROTEHNIKA export — import Ljubljana, Titova 38

POSLOVALNICE: paviljon JURČEK na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani, MURSKA SOBOTA, MARIBOR, CELJE, LJUTOMER, POREČ

obračalnik HEUMAGD za kosilnice Alpinist
Asch 7.610

„Alpinist“ kosilnik za travnike v strmini od 6 do 7,5 KM
Asch 10.815

MAXIBLITZ Asch 12.110
HEUBLITZ Asch 9.305
MINIBLITZ Asch 6.865

Traktorski obračalnik — zgrabljajnik
Asch 9.305

Mehkeje poslano

Kaj prinaša pokojninsko zavarovanje kmetov

(Nadaljevanje s 1. str.)

Če poznamo potek razprave in tehtamo pridobitve, ki jih prinaša zakon, moramo soglašati, da je bil dosežen uspeh. V blagajno, iz katere bodo izplačevali kmečke pokojnine, bo polovico prispevala družba. Ta odločitev je za kmete lep uspeh v primerjavi s prvotno zamisljo, po kateri bi znašal družbeni prispevek le eno tretjino. Več ni bilo mogoče doseči, ker so omejene družbene možnosti in ker bi še večji družbeni delež pomenil že zanikanje samoplačništva, kar bi se razhajalo tudi z našo ustavo.

Veliko je bilo pripomb zaradi višine pokojnin. Res je skromnih tistih 250 din na mesec, toda začetek je. Bolje je začeti skromneje in čimprej pomagati tistim, ki usihajo, kot pa dolgo čakati na veliko boljše čase, ki imajo priti. Ker poznamo skromnost in varčnost slovenskega kmeta, vemo, da mu bodo že tudi ti denarji veliko pomagali.

Zakon je torej tu. V naslednjih mesecih čaka občinske uprave in druge še veliko dela, da bodo njegova določila uresničena, predvsem pa da bo družbena pomoč kar najbolj pravično usmerjena.

MARJAN LEGAN

NEVARNOST!

Požari

(Nadaljevanje s 1. str.)

En dan prej je v Drenovcu gorelo gospodarsko postopje Juste Drnkovič, ogenj se je razširil še na stanovanjsko hišo, ki je bila tudi s slamo krita. Zgorela je krava s teletom, precej krme, slame, orodja in premičnin. Škode je za 60.000 dinarjev.

18. marca dopoldne je gorelo na pobočju Mohor-Srečič v Brestanici. Zgorelo je približno 2 ha, ki sta bila porašala pretežno z leskovino in mladim hrastjem. Pogasili so gasilci iz termocentrale Brestanica.

22. marca, okrog 14. ure, je gorelo gozd ob cesti Brvi-Stojanski vrh pri Cerkljah. 81-letna Neža Škorjanc, ki je zažgala suhihjad in travo, ni mogla sama pogasiti ognja, ki se je začel širiti. Zaradi slabosti se je najbrž zapletla v grmovje, tako da jo je ogenj zajel in je umrla na kraju nesreče.

26. marca, okrog 13. ure je gorelo pri Grabnu, ogenj pa so pogasili novomeški gasilci. Ogenj je ožgal okrog 30 smrekovih dreves, škode pa je za 1500 dinarjev.

Pogumno napisana beseda je orožje delovnih ljudi!

FRANCI ŠALI:

Samoupravljanje in kadrovska politika

Samoupravljanje ni samo temeljni družbeno-ekonomski odnos, ampak je tudi metoda razpravljanja, dogovarjanja in odločanja o temeljnih zadevah tistih, ki tako ali drugače sodelujejo v procesu dela. Prav tako, ker je to tudi metoda, po kateri se zaposleni ljudje dogovarjajo o reševanju ustrezne skupne problematike, se lahko zgodi, da na samoupravni način sprejete odločitve po svoji vsebini so ali pa niso v skladu s temeljnimi interesi delavskega razreda oziroma delavcev v ustreznem delovnem kolektivu. Zato bi bilo napačno misliti, da je vse, kar se na samoupravni način sprejema, v skladu z interesi delovnih ljudi. Samoupravne odločitve so lahko tudi take, da so bolj v korist posameznikom ali posameznim skupinam ali širši družbi. Samoupravljanje zato ne sme pomeniti samo dobro gospodarjenje, ampak tudi nenehno krepitev razredno socialne vsebine v procesu odločanja. Še posebno to velja za tiste odločitve, ki se nanašajo na kadrovska, socialna, stano-

vansko, štipendijsko, davčno in podobno problematiko. Ker je pri nas samoupravljalna praksa v različnih kolektivih tudi na različni stopnji in ker se v slehernem kolektivu spopadajo različni interesi, je pomemben faktor pri oblikovanju pozitivne samoupravne prakse kadrovska politika. Menim, da je prav od tega, kdo so predsedniki raznih samoupravnih organov, komisijski itd., precej odvisna vsebina samoupravnih odločitev. Ne more biti vseeno, kdo vodi samoupravne organe. Izbor vodij organov upravljanja je odraz ustreznih interesov v delovnem kolektivu. So primeri, ko so bili za takšno funkcijo v organu upravljanja določeni ljudje, ki so komaj prišli v delovno organizacijo in niso še nikoli upravljali pomembnejše samoupravljalne funkcije, kakor tudi primeri, ko jim je bila takšna vloga iz mandata v mandat za upana. Vzroki za takšno prakso, da so izvoljeni za ustrezne vodilne samoupravljalne funkcije s pomanjkljivo

ali pa „prebogato“ samoupravljalno prakso, so često skriti v tendencah oziroma interesih tistih, ki bi radi zadržali upravljanje v svojih rokah. Ob pojavih tendencioznega izbiranja vočij raznih samoupravnih organov, pa tudi vodij političnih organizacij, se nam nehotе vsiljujejo naslednja vprašanja: 1. Kakšne so značilnosti skupin, ki odločilno vplivajo na kadrovanje? Kaj takšne skupine loči od ostalih članov kolektiva? Kakšni so njihovi interesi? 2. Kakšnih oblik vplivanja se poslužujejo skupine pri izbiri ustreznih oseb za vodje samoupravnih organov? 3. Kako takšna praksa vpliva na samoupravno življenje kolektiva oziroma na odnose in oblikovanje samoupravne zavesti? Na vsa ta vprašanja ne morem odgovoriti izkustveno, ker do sedaj še nimamo popolnejših empiričnih študij navedene problematike. Menim pa, da bi nas prav preučevanje navedenih vprašanj pripeljalo do odkritja

sodobnega načina restavriranja birokratskih tendenc znotraj delovnih organizacij. Naj poizkusim opredeliti vpliv velikosti (števila zaposlenih) kolektiva na kadrovske procese in samoupravne odnose v delovni organizaciji. Zaradi večje jasnosti vzemimo kot osnovo za naše razmišljanje dva ekstremna pola: na eni strani kolektiv z 10 do 20 člani, na drugi pa kolektiv s 500 ali več zaposlenimi. V majhnem kolektivu se člani dobro poznajo. Odnosi vsakega z vsakim so vsem na očeh, socialna kontrola je tako rekoč popolna. Možnost nedemokratskega delovanja je majhna in realizacija interesov enih na račun drugih težko uresničljiva. Povsem drugače pa je v večjih oziroma velikih kolektivih. Tu se zaposleni med seboj ne poznajo, razen tisti, ki po službeni ali kakšni drugi dolžnosti med seboj sodelujejo. Zaradi takšnega stanja je tudi vpliv vsakega člana kolektiva na izbor vodij samoupravnih organov različen. Za marsikoga je glasovanje zgolj gola

formalnost in pretežna večina nima niti ustrezne moči, da bi resneje vplivala na kadrovske politike. Zato se lahko primeri, da so kandidati za ustrezne samoupravljalne funkcije izbrani od ožjega neformalnega kroga ljudi, ki želijo, da bi si preko „izbrancev“ zagotovili tudi v prihodnje poseben položaj v procesu upravljanja. Za formalno zakonitostjo se torej lahko skrivajo posebni interesi skupin, ki želijo pod plaščem demokracije obdržati vse temeljne samoupravljalne pozicije. V takih okoliščinah se samoupravljanje razvija v fasado, za katero se pojavljajo dejanski nosilci odnosov, ki jim je uspelo priboriti si preko ustrezne kadrovske politike tudi odločujoč vpliv na delo samoupravnih organov. Drugi problem se nanaša na strukturo samoupravnih organov. V majhnih kolektivih se člani udeležujejo kot celota v samoupravnem mehanizmu. Govorimo o neposrednem demokratičnem delovanju je majhna in realizacija interesov enih na račun drugih težko uresničljiva. Povsem drugače pa je v večjih oziroma velikih kolektivih. Tu se zaposleni med seboj ne poznajo, razen tisti, ki po službeni ali kakšni drugi dolžnosti med seboj sodelujejo. Zaradi takšnega stanja je tudi vpliv vsakega člana kolektiva na izbor vodij samoupravnih organov različen. Za marsikoga je glasovanje zgolj gola

pa če ni tako. Vzemimo nekvalificirane in polkvalificirane, pa tudi kvalificirane delavce. Čeprav so te kategorije delavskega razreda v večini, so v organih upravljanja, pa tudi v skupščinskem in političnem sistemu premalo zastopani. Zato ni nič čudnega, da često skozi samoupravne, skupščinske in ostale odločitve niso ustrezno upoštevani tudi njihovi temeljni interesi. V delovnih organizacijah, pa tudi v širši družbi, kjer se križajo različni interesi, kjer vsi ti interesi niso ustrezno zastopani v organih upravljanja in skupščinskem sistemu, je velikega pomena, kdo in kako vodi politiko, ki omogoča, da bodo zmagovali takšni interesi, ki po svoji vsebini niso v nasprotju z razredno socialno vsebino naše temeljne družbeno-ekonomske, samoupravne in politične usmeritve. Če vzamemo za primer samo delovno organizacijo, lahko rečemo, da često tudi že dober izbor predsednika in članov delavskega sveta lahko pozitivno vpliva na vsebino samoupravnih odnosov. Na razpolago so mi nekateri podatki o tej problematiki in jih bom v nekaj naslednjih posredoval. (Dalje prihodnjic)

„TRAKTORISTA“ — „Včasih res ne vem, h komu bi šel prej orat, ljudje me kličejo na vse strani, tako da včasih delam tudi s prižganimi lučmi,“ pravi Alojz Lipar iz Kronovega, ki je eden prvih traktoristov na tem območju. Te dni je oral v okolici Otočca. Ljudje so bili z njegovim delom zadovoljni, pravijo, da je pravi mojster... (Foto: S. Mikulan)

DESETIČ S KURIRČKOVO TORBO PO SLOVENIJI!

Zukano mimo zased

Letos bo Kurirčkova pošta odšla na pot z Vinice pri Šmarjeti, kjer so imeli že pred 30 leti pionirsko organizacijo

3. aprila bodo pionirji spet odšli na dolgo pot po Sloveniji: obiskali bodo partizanske kraje, borce, manjce, okrasili spomenike in na številnih partizanskih mitingih zapeli in recitali pesmi o partizanih — kurirjih, borci pa jim bodo pripovedovali o velikih dneh osvobodilne vojne. S tem bodo — tokrat že desetič — prenašali (od odreda do odreda, od šole do šole, od občine do občine) tradicionalno kurirčkovo torbo in v njej pošto s čestitkami maršalu Titu za njegov 80. rojstni dan. Ker bo to tudi manifestacija ob 30-letnici ustanovitve pionirske organizacije, bodo mali kurirji s pošto obiskali še tiste, mogoče danes že pozabljene, stavbe, kjer so bile med NOB partizanske šole.

Desetič po Sloveniji s pošto in torbo — to ni majhen jubilej! Če dodamo še, da se bo tokratna pot začela blizu Šmarjeti na Dolenjskem, v vasi Vinica, kjer je že pred 30 leti delala organizirano pionirska organizacija, bo pričujoči pohod še posebej slaven in v spomin tistih dolajnskih pionirjev, ki so imeli čast biti med prvimi člani slovenske pionirske organizacije. Pred odhodom pošte bi rad vsaj na kratko opisal spomine na dosedanje tovrstne pionirske manifestacije. Priložnost sem imel tu pa tam spremljati kurirčke. Marsikaj so doživeli. Morda mi je najbolj ostala v spominu predaja torbe malih Suhorčanov pionirjem Stopič, ko je pošta prestopila občinsko mejo.

V vigo so se tako vživeli, da so s predajo zamudili debelo uro. Tako spretno so skrivali torbo eden pred drugim.

Drugič — v Beli krajini. Pionirji so dobili nalogo paziti na zasede ob glavni cesti, ker pa trojka s torbo s Suhorja tega ni „upoštevala“, zasedi seveda ni ušla. Začuden pa so „sovražniki“ ostrmeli, da v torbi ni nič. Pravo, polno namreč, je nesa druga trojka pionirjev, ki je šla po vinogradih nad cesto.

Pa spet kurirji iz Laz, ki so hiteli proti Poljanam! Tudi nje je ustavila

zaseda. „Sovražnik“ je ustavljal celo vozila, pionir s torbo pa jo je prebrisan mahnil v drug breg.

To seveda niso edini doživljaji. Mladinec Ivan, ki je pred leti kot pionir — kurirček nosil pošto z Blance na oddaljeni Bohor h koči, mi je pravil, da je s patroljo zašel kar dvakrat v „sovražnikovo“ zasedo, na koncu pa so se srečno prebili na „osvojenjo ozemlje“. „Sovražnika“ so znali dobro pretentati: prvič je Ivan pobral iz torbe vse dokumente in jih stlačil v žep, drugič pa so skrili torbo v svinjak.

Ivan, ki je danes avtoklepar v kovinarski šoli v Novem mestu, je dejal: „Veste, tovariš, še danes se rad spominjam tistega aprilskega dne in sem vesel, da sem izpolnil nalogo kot pravi Titov partizanski kurir!“

Naj ta zapis končam z njegovimi besedami.

MARJAN TRATAR-UČO

KMETIJSKO GOSPODARSTVO SKOFJA LOKA

prodaja na javni dražbi

v soboto, 1. IV. 1972, na sedežu podjetja, Skofja Loka, Mestni trg 20, za družbeni sektor ob 8. uri in za zasebni sektor ob 9. uri:

TOVORNJAK ZNAMKE ZMAJ

3 t, letnik 1965, primeren za prevoz mesa, v voznem stanju, karoserija je potrebna popravila, motor dober

Ogled možen vsak delavnik od 8. do 14. ure, informacije na telefon 064 85-878.

Šest fantov, šest akordov

Kadar ubere semiški ansambel Angelino ali katero Slakovih melodij, bi baje še putkavega zasrbeli podplati — Ne verjamete?

Ko predstavljamo semiški ansambel AKORD 6, takoj povemo, da ne gre za glasbenike, katerih slava sega v visave, niti jih ne moramo vprašati: koliko plošč ste že izdali? So pa „fejsťantje“ — Belokranjci, delajo v Iskri in so z muziciranjem šele na začetku poti. Malnarčev Edi, ki pri Akordih igra na bobne, je takole pravil:

„Pred štirimi leti smo bili še trio, ki je zasebno igral na veselicah in na obeh. Napredek in kvalitetnejše delo sta se začela takrat, ko nam je tovarna kupila instrumente. Pravzaprav so nam dali posojilo pod zelo ugodnimi pogoji. Del tega odplačujemo z mesečnimi odtegljaji od zaslužka, del pa odslužimo z igranjem na tovarniških prireditvah. Naš vodja je Brane Podobnik, ki se z glasbo ukvarja že 30 let. Tudi sam je igral po obmorskih krajih. V našem ansamblu igra na električne orgle. Bas kitara ima v rokah Jože Owen. Ta je po potrebi tudi pevec. In ne slab. Solist na ritem kitari je Jože Oder, s trobento se ukvarja Toni Poč, jaz pa nabijam po bobnih. Tak sestav imamo za zabavne melodije, medtem ko pri narodnih pritegnemo zraven še harmonikarja Tonja Pluta.“

— V novem semiškem hotelu igrate vsako soboto in nedeljo. Pravijo, da se tere ljudi. Potem jim najbrž tudi glasba ugaja. Katero najbolje „zaspišate“? „Naš repertoar obsega vse nove melodije, ki so na vrhu pop lestvic. V Semiču trenutno naj-

bolj vžge Angelina, ki jo naš pevec tudi dobro zapoje. Med narodno zabavnimi imajo poslušalci najraje Slakovo melodijo „Smentano dekle“. Spored izbiramo po željah občinstva, gledamo pa, da je za vsakogar nekaj.“

— Vsi ste zaposleni, kdaj se dobivate na vajah?

„Ne samo, da smo zaposleni, delamo celo v izmenah, zato ob belem dnevu ne moremo priti skupaj. Vadimo po 22. uri zvečer v kleti zasebnega stanovanja.“

— Pa res vsakogar zasrbijo podplati, če vas poslušajo?

Edi se mi je le nasmehnil: „Kdor ne verjame, naj se osebno prepriča.“

R. BAČER

NA GRMSKEM TRIGLAVU — Tabornik Matej in vojak z radijske postaje, sodelavca v akciji „Kurir“, na eni izmed pomembnih točk, ki jih je zasedla obramba. Pravijo, da se na tem mestu ni prebil noben kurir. V terenski igri, ki so jo izvedli novomeški taborniki 19. marca, je sodelovalo 130 članov Odreda gorjanskih tabornikov in vojaki novomeške garnizije (Foto: S. Dokl)

"Dober dan, Gastarbeiter..."

Piše: TONE GOŠNIK

(5. nadaljevanje)

Precej vseeno je, ali mi pri tem počemo ali pa se veselimo, na drugi strani pa hkrati tehnokratsko menimo: čimveč jih bo šlo, tem boljše, saj se bodo ljudje veliko naučili... Včasih tudi čujemo: naj kar gredo, da ne bo doma toliko nezaposlenih. Vse to pa od nas ni odvisno. To so, preprosto povedano niti, ki jih mi ne držimo v rokah! Mej ne moremo zapreti; če jih zapremo, ljudje bežijo. Vprašanje bo rešeno samo z dvigom realnih osebnih dohodkov, kar pa je seveda spet združeno z večjo tehnizacijo in z boljšo tehnologijo doma. Ko bo raven naših dohodkov dosegla 60 do 70 odst. nemških plač, takrat se bo začela tista normalna emigracija, normalno odpiranje v svet. Trenutno pa je vse to še le beg iz slabo plačanega trga delovne sile v boljše plačanega. To ni normalna emigracija, o kateri govorijo sklepi decembrskega posvetovanja v Ljubljani.

Kdo slika stvari tako črno?

Med 14-dnevnim bivanjem v Nemčiji sem iz tiska, televizije in radia dojel, da v Nemčiji ni pretirane črnogledosti glede njihovega nadaljnega gospodarskega razvoja, ki pa letos le ne bo morda tako skokovit, kot je bil zadnji dve leti. Kljub temu med našimi delavci ni malo strahu, da bi doseganja gospodarska živahnost huje padla. Tovarša Jančarja sem zato prosil za mnenje, kako gleda na možnosti, da bi naši delavci še ostali v službah, kjer zdaj so. Takole meni naš vicekonzul:

„Kakšnih hujših kriz res ni pričakovati. Seveda slika vlada in njej naklonjeni tisk to vprašanje bolj optimistično, delodajalci, ki so morda trenutno z vlado v sporu zaradi določenih napetosti, pa prikazujejo stvari bolj črno. Resnica je navadno nekje v sredini: morda bo letos trenutni zastoj, manjša kriza, ne bo pa se zmanjšala gospodarska aktivnost. Razen tega je treba na to stvar gledati tudi še drugače: tej industriji gre bolje, drugi trenutno slabše. Menim pa, da ni verjetnosti, da bi naše delavce množično odpustili. Res je seveda, da Nemci „čistijo“, če lahko tako rečem, predvsem med nekvalificiranimi tujimi ljudmi, med starejšimi delavci ali takimi, ki ne delajo dobro in ki jih je podjetje prej sprejelo, ko mu je bilo še vseeno, kakšni so, ker jih je potrebovalo! Če se zdaj tak delavec napije, ga odpustijo; skratka, gre za selekcijo in verjetno se bo pozneje pri nemškem gospodarstvu želja po zaposlovanju naših ljudi spet na široko odprla. K temu jih bo sililo tudi dejstvo, da z normalnim prirastkom prebivalstva ne morejo več opravljati vseh svojih gospodarskih dejavnosti.“

„Kakšnih hujših kriz res ni pričakovati. Seveda slika vlada in njej naklonjeni tisk to vprašanje bolj optimistično, delodajalci, ki so morda trenutno z vlado v sporu zaradi določenih napetosti, pa prikazujejo stvari bolj črno. Resnica je navadno nekje v sredini: morda bo letos trenutni zastoj, manjša kriza, ne bo pa se zmanjšala gospodarska aktivnost. Razen tega je treba na to stvar gledati tudi še drugače: tej industriji gre bolje, drugi trenutno slabše. Menim pa, da ni verjetnosti, da bi naše delavce množično odpustili. Res je seveda, da Nemci „čistijo“, če lahko tako rečem, predvsem med nekvalificiranimi tujimi ljudmi, med starejšimi delavci ali takimi, ki ne delajo dobro in ki jih je podjetje prej sprejelo, ko mu je bilo še vseeno, kakšni so, ker jih je potrebovalo! Če se zdaj tak delavec napije, ga odpustijo; skratka, gre za selekcijo in verjetno se bo pozneje pri nemškem gospodarstvu želja po zaposlovanju naših ljudi spet na široko odprla. K temu jih bo sililo tudi dejstvo, da z normalnim prirastkom prebivalstva ne morejo več opravljati vseh svojih gospodarskih dejavnosti.“

Samo mi: 13 milijard mark!

Ob razmišljanje tovarša konzula naj dodam še nekaj podatkov z decembrskega posvetovanja o naših delavcih na tujem: armada približno 2,2 milijona tujih delavcev ustvarja v ZR Nemčiji na leto okoli 55 milijard mark: narodnega dohodka - s tem seveda tudi denar za nemške oborožene sile. Samo za vzdrževanje sil Atlantskega pakta daje Nemčija na leto 22 milijard. Delo tujcev pomaga torej krepiti že tako milijardni kapital Nemcev in Amerikancev. Samo Jugoslovani ustvarijo na leto blizu 13 milijard mark narodnega dohodka v ZRN.

Naši delavci v ZRN plačajo na leto od 3 do 3,5 milijard mark davkov. Nemški zakoni omogočajo konec leta znatne odbitke od že vplačanih davkov za ločeno življenje, drago stanovanje, vzdrževanje družine itd., vendar zahtevajo naši delavci zaradi nevednosti ali nerodnosti le del tega denarja nazaj. Več kot 300 milijonov mark teh ugodnosti ostane v proračunih nemških občin in pokrajin. „Lohnsteuerkarte“ je za večino naših delavcev v ZR še vedno uganka...

Plače med nemškimi in tujimi delavcem so v škodo naših za približno 10 do 15 odstotkov nižje. Tuje delavce šteti po tarifnih pogodbah, realne urne postavke na trgu delovne sile pa so v ZRN za kakih 20 do 30 odst. višje. Nemci sami ocenjujejo, da je približno 30 odst. Jugoslovani na nižjih delovnih mestih kot pa imajo

kvalifikacije. Naj se potem čudimo podatku, da so naši delavci zelo cenjeni in iskani? Le kdo ne bi bil vesel poceni delovne sile, ki je pridna in zgledno marljiva!

Izgubljeni milijoni za otroške dodatke

Otroški dodatek je v Nemčiji pomemben vir dohodka zaposlenih staršev. Postopek za njegovo pridobitev je dostikrat zapleten in dolgotrajen, kjer ima svoj delež tudi jugoslovanska birokracija, zlasti na jugu naše države. Zaradi tega se jugoslovanski delavci v ZRN dostikrat ne znajdejo in ne izkoristijo svojih pravic do tega dodatka. V Stuttgartu, kjer je zbranih na kupu največ jugoslovanskih in slovenskih delavcev v ZRN sploh, prejema izmed 26.000 Jugoslovanih otroški dodatek le kakih 6000 delavcev, vsaj še 1500 pa jih ima pogoje in pravico do tega dodatka, vendar je ne morejo uveljaviti, ker je postopek zapleten. Nemški podatki povedo, da znaša otroški dodatek pri jugoslovanskem delavcu povprečno 85 mark na mesec. Preračunajmo to na leto dni: to je več kot 1000 mark na otroka.

Pri družinah z juga, v katerih imajo delavci tudi po 5, 6 ali celo več otrok, so to že kar veliki in upoštevani vredni zneski! Otroci v Ju-

goslaviji bi lahko torej dobili po očetu ali materi, če sta zaposlena v Nemčiji, na leto celo 450.000 starih dinarjev več kot jih dobi zdaj, čemu zaposleni roditelji ni znal ali ni mogel uveljaviti pravice na njegov dodatek.

Zaslugek ustvarja še večje razlike

Nezaposlenost v Nemčiji je med najnižjimi na svetu; giblje se med 0,3 in 1 odstotkom, pri tem pa ne smemo pozabiti: ko Nemci odpustijo tuje delavce, jih sploh ne registrirajo kot nezaposlene! Tako je tuja delovna sila v resnici „amortizer“ ali blažilec sunkov, o katerem je govoril konzul Jančar v enem izmed prejšnjih naših pregledov.

Nemcem pomagajo tuji zaposleni delavci tudi še na mnoge druge načine. Tako velja v ZR Nemčiji zakonski predpis, ki ga časopisi, banke, sindikati in drugi radi in pogosto omenjajo kot „zakon o 624 markah“.

Vsako delodajalec mora na vsako marko vloženi sredstev za namensko stanovanjsko gradnjo dodati še svojo obvezno marko. Tako dajejo mnogi tuji delavci na dan po eno marko v blagajno, delodajalec (tovarnar, obrtnik ali kdorkoli drugi) pa mora dodati še eno marko. Zato dobimo dvakrat po 312 mark

na leto (za 312 delovnih dni v letu). Nemške banke in hranilnice obrestujejo te vloge z 10-odstotnimi obrestmi, čez 7 let pa dobi delavec na tak način stanovanje. Naši delavci v Nemčiji vsega tega seveda ne izkoristijo ali pa so pri tem le bele vrane, izjeme.

V Stuttgartu sem med drugim zvedel, da imajo Jugoslovani v ZRN med dve in tri milijarde privarčevanih mark, seveda v nemških bankah. Nemci govorijo celo o tem, da imajo tuji delavci pri njih približno 2 milijardi dolarjev prihrankov! Še bolj porazen (oz. presenetljiv) je podatek naših sindikatov, da imajo jugoslovanski delavci v Nemčiji privarčevanih v nemških bankah nič manj kot milijardo dolarjev, kar bi bilo približno 3,5 milijarde mark. Pri tem nemške banke javno govore o svoji povprečni 15-odstotni stopnji dobička na leto...

Kaj pomenijo pravkar navedene številke? Samo prihranki jugoslovanskih delavcev ustvarjajo nemškim bankam nič manj kot 500 milijonov mark na leto!

Tudi iz zavarovanja proti nezaposlenosti ne dobivajo naši delavci v ZRN skoraj ničesar. Obvezno plačujejo po meddržavnem sporazumu določeni prispevek, po podatkih republiškega zavoda za zaposlovanje SRS pa je do sedaj izkoristilo takšno zavarovanje komaj 12 naših delavcev! V Nemčiji velja predpis, da se

tuj delavec ne more registrirati kot nezaposlen, če izgubi stanovanje. Zato pomeni mnogim prekinitve delovnega razmerja hkrati tudi že izgubo pravice do stanovanja, ker stanuje veliko naših delavcev v barakah ali blokih posameznih podjetij.

Najbolj zdravi, najbolj odporni...

V Nemčiji ni nobena skrivnost, da so naši ljudje med najbolj zdravimi med vsemi tujimi delavci v ZRN. Dejstvo je, da so naši delavci najmanjkrat bolni, plačujejo pa zdravstveno zavarovanje kot vsi drugi in domači delavci. Slednji seveda krepko izkoriščajo tudi različne socialne ugodnosti, ki jih v Nemčiji ni malo (zdravljenje v zdraviliščih in okrevališčih, plačane počitnice za krepitev zdravja itd.).

Kaj pa pokojninsko zavarovanje? Mnogi na to zdaj, sredi polne delovne moči in kipečega zdravja, še ne pomislijo, niti za tem ne sprašujejo. Morda bo trajalo še kakih 10 ali 15 let, ko se bodo prve večje skupine „zdomcev“ oglasile pri slovenskih in jugoslovanskih zavodih za socialno zavarovanje. Že zdaj pa vsi naši delavci na tujem plačujejo od rednega in dopolnilnega zasluzka kar visoke prispevke za pokojninsko zavarovanje. Naša država nima zdaj od tega še nič. Vemo pa: prihaja čas, ko se

bodo mnogi izmed naših delavcev iz tujine vrnili občutno izčrpani in izmognani, tako da si doma ne bodo mogli več ustvariti kakšne posebno visoke pokojninske osnove. Res je, del svoje pokojnine bodo dobivali tudi takrat iz tujine. Nihče pa ne more povedati, kakšna bo ta pokojnina.

„Izvoz“ delovne sile – vendar sodobneje!

Hiter in uspešen razvoj v večini zahodnoevropskih držav gre, kot smo to ugotovili že v našem prvem pregledu, v veliki meri tudi na račun delavcev iz manj razvitih dežel. Tega tudi ne tajijo niti Nemci, saj o tem odkrito pišejo in govorijo. Dolgo je že znano geslo svetovne trgovine, da kupuje tujec predvsem cenoeno blago. Tudi naši delavci v tujini drago plačujejo včasih slabo kvaliteto, pri tem pa ne morejo izkoristiti različnih socialnih vrednot, ki jih nudi svojim občanom država, v kateri tuja delovna sila „gostuje“.

Že okoli imena „Gastarbeiter“ so se v Nemčiji vnele žolčne razprave politikov, sociologov in raznih predstavnikov številnih struj v državi, ki grede tako daleč, da nekateri imenujejo tuje delavce „robove nemškega gospodarstva“, moderne sužnje torej, drugi, zlasti nekateri katoliški krogi, pa se cedijo od zlagane usmiljenosti, da gre „za u slugo in pomoč tujim, revnim, brezposelnim delavcem“.

Vprašanje odhajanja in bivanja stotisočev naših delavcev v tujini mora dobiti po sklepu ljubljanskega posvetovanja predsedstev RK SZDL in RS ZSS drugačno in pomembnejše mesto. To velja tako za mednarodna razmerja Jugoslavije s tujino, kot tudi za naše gospodarske stike s tujimi državami. Rekli bi lahko celo: naša zunanja politika ne more več mimo teh pomembnih, žal pa tudi perečih, bridkih in odprtih vprašanj. Enostavni „sporazumi o zaposlovanju naših delavcev v tujini“, ki smo jih sklepali nekoč, ko je bilo sedanje „zdomstvo“ šele v povojih, nam danes povzročajo glavobol in občutno gospodarsko škodo. Znano je, da pozna sodobni, razviti svet prav natančne kalkulacije, pri katerih je delovna moč sestavni del bilance za meddržavna razmerja. Zlasti velja to podčrtati za države, ki pogodbeno urejujejo medsebojne preselitvene tokove.

Skrb SZDL in sindikatov

„Proces migracije delovne sile ne smemo pojmovati samo kot trg delovne sile, temveč moramo zajeti vse ekonomske, družbene in človeške razsežnosti tega procesa...“ so decembra lani med drugim podčrtali na skupni seji predsedstev RK SZDL Slovenije in slovenskih sindikatov. Pri tem so zelo jasno poudarili, da so to

... za SR Slovenijo vprašanja dela slovenskega naroda, vprašanja dela slovenskega in jugoslovanskega delavskega razreda, pa tudi vprašanja – po kvalifikacijskem sestavu izredno bogatega – dela slovenske kadrovske osnove...

„Malo je slovenskega pouka, malo...“ meni Jože Košorok, upokojeni šolski upravljatelj, zdaj v Stuttgartu.

Skupinica učencev dopolnilnega pouka za slovenski jezik v „Vogelsangschule“ v Paulusstrasse 30 v Stuttgartu, ena izmed treh takih šol, ki so na voljo slovenskim družinam v glavnem mestu dežele Baden-Wuerttemberg. Mnogi izmed naših otrok v Nemčiji govorijo skoraj bolj tekoče nemški kot materin jezik. (Foto: Tone Gošnik)

»Mooo-šiii-ček...ti...laaa-šeš...«

obisk pri najmlajših »zdomcih«: šolarjih dopolnilnega pouka za slovenske otroke v Stuttgartu

Srečaval sem zdomce v lepo urejenih zasebnih stanovanjih, videl sem jih v blokih raznih podjetij. Samske barake Mercedesovih tovornov Mannheimu so bile kakor žrebčarne; vse stene, vrata omar in celo hodnjiki obiti z velikimi barvastimi fotografijami nagih ali hudo raztekljenih filmskih lepotic spodnjih razredov. Poslušal sem preklinjanje in sočno posovanje mater naših južnjakov v nočnih urah velikih kolodvorskih čakalnic v Muenchnu, Stuttgartu in Heidelbergu. Videl sem naše delavce v blatu sredi kanalov novih prog podzemeljske železnice in v ledeno mrzli mokroti novih cestišč, – toda nikjer me izseljevanje in delo na tujem ni pretreslo tako zelo kot tisto sredo popoldne v „Vogelsangschule“ na Paulusstrasse 30 v Stuttgartu. Pri pouku za slovenske otroke iz zahodnega dela v glavnem deželnem mestu je ta dan sedelo kakih 18 deklic in dečkov, ki obiskujejo dopolnilni nemški pouk

od 1. do 5. razreda, dvakrat na teden pa se popoldne zberok k dopolnilnemu pouku v slovenskem jeziku.

Jože Košorok, upokojeni šolski upravljatelj iz Polja pri Ljubljani, sicer pa rojak iz Sodražice, seznanja otroke naših delavcev s slovensčino, z zemljepisom in zgodovino. Vsa „slovenska šolska kolonija“ v tej šoli sestavlja eno-oddelčno skupino. Pouk je zato seveda še težji, toda drugače ne gre. To popoldne so otroci ponovili lutkovno igrice „Kmetič in volk“ iz drugega berila. „Zaigrali“ so jo pred tablo in pri tem brali besedilo. Šlo jim je počasi, nekateri so celo jecljali komaj sledili zgodbi: „Mo-ja vooool-ča beseda...“

In spet: „Mooo-šiii-ček... ti... laaa – šeš...“ „Moja volčja beseda“ in stavek „Moziček, ti lažeš...“ sta zvenela v velikem, svetlem razredu tako pretresljivo tuje in prazno, besede niso imele

ne domačega zvona ne prave vsebine. Fantek, ki je lani junija še obiskoval šolo v Sloveniji, je bral tekoče in s poudarki, večina pa je zlogovala zgodbo s pojočim švabskim dialektom.

Res, kaj naj že doseže učitelj s 5 urami dopolnilnega pouka na teden?! Pomoč staršev bi morala biti večja (toda že sebi mnogi ne privoščijo niti domačih časopisov, kaj šele da bi kupili otroku lepo mladinsko knjigo ali da bi jo naročili od doma!). Razpršena naseljenost naših delavcev v ZRN sploh onemogoča dopolnilno šolanje v materinem jeziku. V Stuttgartu je 68 nemških osnovnih šol; zdaj je po zaslugi našega konzulata organiziran dopolnilni pouk za slovenske otroke v treh izmed njih. Samo tu je tudi dovolj prijavljenih otrok za slovenski dopolnilni pouk. Kako bodo učili svoje otroke tisti delavci, ki žive osamljeni v manjših krajih, pa sami komaj znajo dobro pisati? In otrok iz mešanega zakona?

Ni časa za jokanje. Treba je delati. Pred kratkim je odšla v Stuttgart še učiteljica Dragica Nuncič iz Krškega. Dopisna delavska univerza, Prešernova družba in Slovenska izseljenška matica iz Ljubljane so poslale vsem učencem slovenskih razredov v Stuttgartu precej knjig in pravljic na ploščah.

Pa vendar – čas ne dela za nas. Prikupni Etbin Furlič mi je zapel v tekoči nemščini, kot da bi bil rojen v Stuttgartu:

„Ate pri Mercedesu avto-buse montira, mama pa pri Janzu piše...“

Nemščina jim teče, tem malim slovenskim zdomarjem na tujem, bolje kot materina beseda.

„Malo je tega pouka, premalo pravzaprav...“ pravi učitelj Jože Košorok. Premalo ga je, bomo ugotavljali tudi mi, ko bo beseda spet nanesla na to, kaj „bi bilo treba“ in „kaj bo treba narediti.“

kultura in izobraževanje

Ubranstvo

Na celovečernem koncertu sta se minuli petek predstavila novomeškemu občinstvu Dolenjski in Karlovski oktet s sporedom, ki je navdušil poslušalce. Gostje, ki so prvi nastopili, so skupni koncert začeli s Hatzejevo „Na vrelu bratstva“, s čimer so nakazali, da jih je v Novo mesto privedla želja po še tesnejšem bratskem sodelovanju v okviru tradicionalnih obkolp-skih kulturnih srečanj. Med drugim so zapeli tudi skladbo „Nageljček“, katere avtor je v Karlovcu živeči Slovenec in skladatelj Drago Passek. Dolenjski oktet je gostujočim pevcem vrnil „pozdrav“ s Tomčevo „Mi smo Dolenjci“. Zbora oziroma okteta sta za skupni koncert pripravila in izvedla po devet pesmi. O kakovosti pa čisto na kratko: večer je bil ubran.

J. JUST

Gostovanje »Grafike«

Moški pevski zbor „Grafika“ iz Ljubljane, ki praznuje letos 50-letnico, je 24. marca priredil v Kočevju koncert. Pod vodstvom Franca Mileka je zbor ubran zapel 16 slovenskih narodnih in umetnih pesmi. Dvorana Seškovega doma je bila skoraj popolnoma zasedena, kar se sicer pri drugih kulturnih prireditvah bolj redko dogaja. Pokrovitelj koncerta je bila tiskarna KOČEVSKI TISK. Kot gost je na koncertu nastopil še harmonikarski orkester glasbene šole Kočevje pod vodstvom Jožeta Papeža.

Kulturni priručnik

Predstavniki medobčinskega Zavoda za spomeniško varstvo Ljubljana je seznanil kulturno skupnost Kočevje, da bo v kratkem izdelana prva načrtna metodološka študija o kulturnih spomenikih v kočevski občini. Ta študija bi bila tudi primeren učni priručnik za vse šole v občini, za kulturne ustanove, za turistične organizacije, turistične vodiče, gradbince, zanimiva pa bi bila tudi za mnoge občane.

Predlagal je, naj bi zato naročili več izvodov te študije, ker bi bila škoda, da z njo oziroma s kulturnimi spomeniki v občini ne bi bilo seznanjenih kar največ občanov. Po nepopolnih računih bi 200 izvodov take študije veljalo okoli 10.000 din ali okoli 50 din posamezni izvod.

J. PRIMC

Mali kulturni barometer

TISNIKARJEVA RETROSPEKTIVA – Slikar Jože Tisnikar bo pripravil retrospektivno razstavo svojih del, ki jo bodo odprli v slovenjegrskem likovnem salonu. Televizija pa je o tem znanem slovenskem likovnem samorastniku pripravila posebno oddajo v okviru likovnega nočturna.

RAZSTAVA O AŠKERCU – Knjižni razstavi v počastitev 50-letnice mladinske pisateljice Ele Peroci bo sledila v Studijski knjižnici Mirana Jarca v Novem mestu razstava, s katero se bodo spomnili 60-letnice smrti največjega slovenskega epskega pesnika Antona Aškercarja. Literarna spominska razstava bo obsegala prikaz zajetnega Aškercarjevega pesniškega snovanja (knjige, periodika, rokopisna zapuščina) in slikovno – dokumentarno gradivo.

V SEZONO Z GVAŠI – Novo likovno sezono bo galerija v Krškem začela aprila. Najprej naj bi v njej

Folklor

Jutri je zadnji dan za prijavo udeležbe na republiškem tekmovanju šolskih folklornih skupin, ki ga je v počastitev 80-letnice predsednika Tita razpisal strokovni odbor za folkloro pri republiški Zvezi kulturno-prosvetnih organizacij. Glavni nastop bo 25. maja – na dan mladosti – v Ljubljani. Izbima tekmovanja bodo v petih slovenskih mestih, med drugim tudi v Novem mestu, kjer naj bi ga na svoje stroške izvedla občinska Zveza kulturno-prosvetnih organizacij.

S celovečernim koncertom umetnih in ponarodnih pesmi sta se minuli petek predstavila novomeškemu občinstvu Karlovski (na sliki zgoraj) in domači Dolenjski oktet (spodaj), ki ju veže že nekaj skupnih nastopov. Gostje iz Karlovca so nastopili že 472-ič, oktet pa deluje dvanajst let. (Foto: Sandi Mikulan)

ARTURO CUSSIGH V DOLENJSKI GALERIJ

Slikarjev vrh: »novomeška« olja

»Tukaj sem s čopiči. Kaj naj počnem?« je dejal slikar svojemu oficirju, ko je prišel z italijanskimi vojaki v Novo mesto – Sprva je bil brezupen primer, potem pa je delal, kar mu je bilo edino pri srcu: slikal – Razstavo njegovih del bodo odprli drevi ob 18. uri

Danes, 30. marca ob 18. uri, bo v Dolenjski galeriji odprta razstava italijanskega slikarja Arturo Cussigh. Razstava njegovih slik v olju je pravzaprav sprehod skozi njegovo umetniško tvornost med leti 1935 do 1968. Med 50 umetninami je 20 del, ki so nastala v Novem mestu in na Dolenjskem. To je tudi razlog, da tega slikarja, ki je po rodu iz naše neposredne slovenske soseske, predstavljamo javnosti.

A. Cussigh se je rodil 1911 v Tolmezzu, mestu ob skrajni zahodno-slovenski narodnostni meji, tam blizu, kjer se Rezija staplja s Kanalsko dolino, ob vznožju Karnijskih Alp.

V naše kraje ga je zaneslo v času, ki pomeni najtežje obdobje v zgodovini našega naroda. Ko je bil ob začetku sovražne okupacije vpoklican v svojo enoto v Novem mestu tudi alpski podnarednik Cussigh, se je ta javil svoji komandi v nekoliko zanimivi uniformi, z debelimi očali kratkovidnega in s škatlo slikarskih barv. Oficirju, ki ga je naharil, da se tako ne prihaja služiti domovini, je slikar v svojem domačem narečju dejal: »Duce je rekel, da lahko služiš domovini tudi tako, da stražiš sod bencina. Tukaj sem s čopiči, kaj naj počnem?« Seveda je takoj dobil nekaj dni zavora, potem pa so ga kot brezupen primer dodelili v vojaško pisarno. In tako se je

»v obdobju počitka«, kot sam imenuje svoje novomeško vojačenje, lotil stvari, ki mu je edina bila pri srcu: slikanja.

Po končani akademiji v Benetkah je v prijateljstvu z nekaterimi mojstri sodobne italijanske umetnosti, kot so Guidi, Soffici, Morandi in drugi, sam rasel v svoji umetnosti in prav v novomeškem obdobju po sodbi poznavalcev dosegel svoj vrh. Slikal je pokrajino, hiše, ljudi, Krko in njeno dolino, griče ob mestu in Trško goro ter tako živel svojsko življenje vojaka, ki naj bi bil, kot pravi njegov prijatelj Vittore Querel, naše zemlje osvajalec, pa sta ga – umetnika – naše mesto in njegova okolica osvojila s svojo lepoto. Priče te »osvojitve«, se pravi umetniška dela, ki jih je navdihnila naša zemlja, je avtor razgrnil na svoji retrospektivni razstavi v Dolenjski galeriji.

Da je do te razstave prišlo, je zasluga Vittoreja Querela, ravnatelja umetnostne galerije La Feluca v Rimu, ljubitelja in raziskovalca umetnosti, s posebno nagajenostjo do primitivne ali naivne ali kot se po naše reče samorastniške umetnosti, katere vnet propagator je ne samo z organiziranjem takih razstav v svoji galeriji in drugih razstaviščih Italije, temveč tudi z obilnim in spretnim publicističnim delom v časnikih, revijah in knjigah. Ko je lani v poletju obiskal naš muzej in galerijo ter razstavo Tabora samorastnikov v Trebnjem, je o tem pisal tako v milanskem tedniku za kulturno vprašanja »La fiera letteraria« kot v rimski umetnostni reviji »Poliedro«.

Prav za razstavo Cussigha v Dolenjski galeriji je oskrbel lepo pu-

blikacijo o umetniku in njegovem delu, ki je izšla v zbirki »I quaderni di Tagliamento«.

Vsem, ki jim je pri srcu umetnost in še posebej umetniška podoba našega mesta ter Dolenjske, se obeta zanimivo srečanje z umetniškim snovanjem slikarja iz naše neposredne narodne soseske.

Vabljeni! Prav tako vabljeni tudi naši umetnostni poročevalci in ocenjevalci!

JANKO JARC

ČAKAJOČ PRELOMNICO V BRUSNICAH

Volja vse premaga

Ivan Perhaj: »Maja pa s Kraljem Daradejem – na prvo gostovanje k sosednjim šolam«

Brusnice resda niso mesto niti bolje urejena vas, to pa še ne pomeni, da je tam kulturno mrtvilo. V dvorani, dozidani gasilskemu domu, se v šolskem letu izvršita vsaj dve igri: pravljice, ki jih neutrudno piše, režira in riše načrte za kostume igralcev ravnatelj Ivan Perhaj. »Dezelo Ciračijo« in »Belo pravljico« so otroci (in odrasli, saj razen potujočega kina kraj druge kulture skorajda nima) videli lani in letos, za maj pa je napovedan »Kralj Daradej«. S to igro nameravajo gostovati v Škočjanu, Gabrju, na Slatniku.

»Letos imamo en dramski krožek, po potrebi pa sta delala že dva. Otroci radi sodelujejo in zakaj jim tega ne bi omogočili? Prostorov res nimamo idealnih in tudi časa ne na pretek. Šola je stara, majhna, mrzla, pouk dopoldne in popoldne, zato so krožki prisiljeni delati zgodaj zjutraj in zvečer. V takih razmerah se otroci učijo iger in literarni krožek izdaja glasilo »Češnjev cvet«. No, pri tem glasilu je pravzaprav takole: otroci oddajo prispevke za glasilo v nabiralnik na hodniku, jaz pa ga ob sobotah pripravim za izdajo.«

Na šoli sta še planinsko društvo in pionirska gasilska deseterina. Tako rekoč štiri dejavnosti so za brusniško osemletko – ki »dolga leta upa in se boji«, ali bo rešena težav in stiske, ali bo učitelj zadržal blok, da ne bodo odhajali – več kot dovolj, čeprav ravnatelj Perhaj meni, da bi lahko razvili še to in ono.

»Kljub vsej obremenitvi – ker nas je vsako leto manj, moramo drugi bolj poprijeti – lahko učitelj z voljo in veseljem še vedno najde čas za tako imenovano izvenšolsko delo. Mnoge ovirajo take in drugačne nagrade, meni pa je vseeno: delal bi in bom

delal, naj dobim za to kakšen dinar več ali ne.«

Letos med učitelji manj vrede kot v preteklosti, optimizem izpodriva črnoglednost, in to ne brez razloga: beseda bo (menda) naposled le meso postala. Učiteljski blok, prvi take vrste pod Gorjanci, naj bi začeli zidati letos, osnovno šolo pa dozidavati in urejati prihodnje leto. Zato bodo učitelji že v bližnji prihodnosti najglasnejši agitatorji za referendum, ki ga v novomeški občini pripravljajo zadnje čase, da bi z deležem prebivalstva in gospodarstva pospešili

zdravljenje boleče rane – v našem sistemu obveznega izobraževanja.

»Zavedamo se, da prihaja v naš kraj prelomnica in z njo časi, ko se bodo zrnale hrbenice, ukrivljene od dolgoletnega čakanja in negotovosti.« J. ZORAN

Usposobiti kulturne dvorane

Pritegniti mladino – Ustanovili bodo mladinsko gledališče – Kako bo TKS porabila denar?

Letni program dela in srednjeročni program razvoja kulture v občini je sprejela kulturna skupnost Kočevje 16. marca.

V srednjeročnem programu do leta 1975 so razen rednega vsakoletnega dela in financiranja kulturnih ustanov v občini predvideli še usposobitev kulturnih domov in dvoran za kulturno delo, uvajanje mladih v kulturno življenje in razširitev dejavnosti potujočih knjižnic in potujočega kina. Ugotovili so, da je za kulturno delo potrebno najprej usposobiti kulturne dvorane in odre (v mestu in po vaseh), saj bo le tako mogoče oziviti kulturno življenje v posameznem kraju in organizirati gostovanja od drugod.

V Kočevju nameravajo ustanoviti tudi mladinsko gledališče. Med drugim bodo štipendirali mlade za delo na dramskem in folklornem področju. Pomagali pa bodo tudi mladinskim klubom, če bo ustanovljen.

Srednjeročni načrt ne predvideva, kolikšni bodo stroški za posamezno delo oziroma dejavnost. Menijo namreč, da tak izračun ne bi bil stvaren. Delo pa bodo seveda prilagodili razpoložljivemu denarju.

V načrtu za letos so predvideli, da bodo 588.006,13 din dohodkov razdelili tako: Ljudska knjižnica 152.000 din, Zveza kulturno-prosvetnih organizacij 127.500 din, Mestni arhiv 23.000 din, Zavod za spomeniško varstvo v Ljubljani 43.025 din, Pokrajinski muzej 35.000 din, Dom Jožeta Šeska (za urejanje razsvetljave itd.) 109.000 din, Delavska godba 25.000 din, Narodopisni inštitut 1.500 din, gimnazijska dvorana (uređitev) 30.000 din, stroški TKS 30.000 din, obvezna rezerva 6.253 din, ostalo pa so nerazdeljena sredstva.

J. P.

NAŠI NA POLJSKEM

V prvi polovici aprila bodo v Katowicah na Poljskem odprli razstavo »Slovenski likovni samorastniki«. Na njej se bo s po pet deli predstavilo deset slikarjev: Joža Horvat – Jaki, Boris Lavrič, Viktor Magyar, Polde Mihelič, Greta Pečnik, Jože Peternelj – Mausar, Konrad Peternelj, Anton Plemelj, Vinko Pevcin in Anton Repnik. Razstavo, ki je prva večja manifestacija slovenske naivne likovne smeri na Poljskem, je pripravil strokovni odbor za likovno dejavnost pri predsedstvu Zveze kulturno-prosvetnih organizacij Slove-

V soboto popoldne bodo v trebanjski galeriji slovenskih likovnih samorastnikov odprli prvo letošnjo novo razstavo: izbor svojih del bo tokrat predstavila naivna slikarka Greta Pečnik, gospodinja iz Pirana, sicer pa rojakinja iz okolice Slovenskih Konjic. Otvoritev razstave zanimive slikarke, ki je pred kratkim razstavljala tudi v Italiji in Švici, bo združena s kulturnim programom. – Na sliki: GRETA PEČNIK – »Kmetič potuje na Luno« (olje, platno). Slika je trenutno na razstavi slovenskih likovnih samorastnikov na Poljskem.

Minuli četrtek je v Dolenjski galeriji koncertiral pianist Fector Pella iz Argentine. Izvajal je Beethovna, Ginasterova in Chopinova dela. Na sliki: pianist med koncertom. (Foto: Sandi Mikulan)

Vse preveč besedičenja!

Alenka Zuraj, dijakinja III. letnika brežiške gimnazije, je pred letom prevzela vodstvo mladine na šoli. Čeprav so dijaki še kar delavni, zlasti na športnem in kulturnem področju, meni Alenka, da to še senca ni tiste razgibanosti, ki so jo imeli, ko je obiskovala osnovno šolo. Pravi, da je premalo zanimanja, saj je malo takih dijakov, ki so pripravljani žrtvovati vsaj malo svojega prostega časa.

Kaj je vzrok za odsotnost mladit?

„Ker se nekatere stvari tako počasi rešujejo ali se pa sploh ne, mladi izgubljamo voljo, da bi se kaj spremenili. Imamo občutek, da je vse preveč praznega besedičenja, iz katerega ni kruha. Vzrok za premajhno dejavnost je tudi zahteven učni program in pa veliko število vozačev, ki komaj čakajo, da so spet doma. Na splošno vzeto, pa nam mladim tudi ni večje sile, saj življenje, tako kot je, tudi teče naprej.“

Kako torej ocenjujete delo brežiških gimnazijcev?

Izleti: da, samo kakšni?

Šolski izleti morajo biti prej pripravljani – Večkrat otroci brezglavo tavajo

Začeli so se šolski izleti. Na tisoč je šolarjev se v spremstvu vzgojiteljev razkropi po Sloveniji ter si ogleduje zgodovinske znamenitosti, obiskujejo muzeje, razstave, knjižnice, ter športne, kulturne in druge prireditve. Nedvomno imajo takšne poučne ekskurzije velik vzgojni in izobraževalni učinek; dosežejo pa svoj namen samo, če so dobro pripravljene.

Mladi večkrat obiščejo spomenike iz naše revolucije. Veliko jih pride v Kočevski Rog, kjer si ogledajo Bazo 20 ter partizanske bolnišnice. Večina teh šolarjev si na osnovi pripovedovanja ne more nikoli ustvariti resnične podobe o tem, kar se je dogajalo v letih revolucije, ne morejo verjeti, da se je kaj takega sploh moglo zgoditi! Ne predstavljajo si, s kakšnimi napori so partizani premagovali težave v zaslišnih bolnišnicah, kjer ni bilo dovolj zdravil, zdravnikov, vode in še marsičesa drugega. Ne pomislijo na vse tiste bolničarje, ki so na zaslišnih nosilih prenašali ranjene tovariše, jim lajšali bolečine in jim ohranjali dragocena življenja. Kdo bi mogel prečeti vse tiste žulje na rokah in ramenih! Pri takem početju je morala biti prisotna res nadčloveška volja in vera v nekaj, kar je te ljudi gnalo naprej.

Zadnje dni je večja skupina otrok obiskala Bazo 20. Ker spvetni delavci v šoli niso znali ali pa ne vedo

„Če merimo samo našo prisotnost v javnem, kulturnem in drugem življenju, skozi delo kulturne in športne sekcije, smo lahko povsem zadovoljni, če pa upoštevamo še drugo, je precej slabše.“

Kako je z idejnovzgojnimi delom?

„Največ se seznanimo z družboslovjem pri sociologiji, vendar to še ni dovolj, da so nam vsi pojmi jasni. Ustanovili bomo tudi marksistični krožek, vendar brez pomoči starejših tudi tukaj ne bo večjega uspeha. Občutek imam, da smo preveč prepričani sami sebi in lastni iznajdlivosti! Veliko nam lahko pomagajo tudi mladinske ure, seveda če so dobro organizirane.“

Kaj pa načrti?

„Rada bi čimprej izpregla, saj imam občutek, da mi delo ne gre od rok, kot sem si to želela. Pripricana sem, da se bo poglobilo sodelovanje s šolsko skupnostjo, veliko bomo lahko še dosegli na športnem in kulturnem področju. Izdali bomo prvo številko našega literarnega glasila „Besede“.“

In kaj vas najbolj moti?

„Da ne moremo sklicati mladinske konference, vedno se najde kakšna ovira. Ko se bomo zbrali, bo to pomenilo, da bo delo tudi drugače teklo.“

Kakšno je sodelovanje z mladinskim vodstvom v občini?

„Povezava je slaba, morda bo zdaj, ko je novo vodstvo, kaj bolje.“

S. DOKL

Pionirji s krške osnovne šole, ki so osvojili naslov področnih prvakov v gimnastiki, bodo, upajmo, ravno tako uspešni tudi v Ljubljani na republiškem prvenstvu. (Foto: S. Dokl)

NASTOP DOLENJSKIH TELOVADCEV Grm se je povzpел najviše

Medobčinski prvaki v telovadbi so postali: M. Dokl, Porenta, A. Gajič in Gerjevič

Prejšnji teden smo imeli na Dolenjskem medobčinska tekmovanja v gimnastiki za učence in dijake. Dekleta so se pomerila v Brslinu, fantje pa v Brežicah. Na obeh tekmovanjih je bila organizacija odlična, poleg tega pa so tekmovalci uživali gostoljubje vodstev brslinske in brežiške osnovne šole. Vsem tekmovalcem so namreč pripravili malico oziroma kosilo.

Naši telovadci so pokazali lep napredek: zato tudi na republiškem šolskem tekmovanju, ki bo to soboto v Ljubljani, niso ravno brez možnosti. Več lahko vsekakor pričakujemo v konkurenci posameznikov kot med ekipami.

Pionirke – posamezno: 1. M. Dokl (Grm) 38,85; 2. Zupančič (K. Rupena) 37,80; 3. Oberč (Brežice) 36,65; 4. Cemič (Grm) 36,55; 5. Žlogar (Grm) 36,35 itd. Ekipno: 1. OŠ Grm 183,05; 2. OŠ Brežice 171,85; 3. OŠ Krško 169,45 itd. Mali program – pionirke: 1. Kodrič (Cerklje) 17,55; 2. D. Zavrl 15,70; 3. do 4. Umek in N. Zavrl (Šentrupert) 15,30 itd. Ekipno: 1. OŠ Šentrupert 75,40; 2. OŠ Cerklje 74,55.

Mladinke – posamezno: 1. Gajič (SZD N. m.) 38,30; 2. Plantan

(Gim. Nm) 38,00; 3. Rostan (STS Nm) 36,60; 4. Petrov (SZD) 36,50; 5. Kos (Gim. Brežice) 36,20 itd. Ekipno: 1. Gimnazija – N. mesto 176,90; 2. Gimnazija – Brežice 217,540; 3. Zdravstvena šola Novo mesto 169,90 itd.

Pionirji – posamezno: 1. Porenta (Grm) 37,80; 2. Longo (Krško) 37,45; 3. Piltaver (Brežice) 37,40; 4. Femec (Krško) 36,85; 5. Novak (Zbk.) 36,65 itd. Ekipno: 1. OŠ Krško 181,90; 2. OŠ Brežice 180,85; 3. OŠ Grm 176,70 itd.

Mali program – pionirji: 1. Sekoranja 17,80; 2. De Cecco 17,55; 3. Kajs 17,05 (Vsi Bizejsko). Ekipno: 1. OŠ Bizejsko 83,55;

Mladinci – posamezno: 1. Gerjevič 47,80; 2. Klokočar 47,25; 3. Stimec 46,60 (vsi Gimn. Brežice); 4. Avbar (Gimn. Nm) 46,25; 5. Gašperin (Gimn. Brežice) 36,00 itd. Ekipno: 1. Gimnazija – Brežice I. 231,95; 2. Gimnazija – Novo mesto 221; 3. Gimnazija – Brežice II. 217,35 itd.

Najboljši tekmovalci so prejeli diplome, ekipe pokale, vsi posamezniki pa še spominske značke.

S. DOKL

Prva mesta za Kočevje

Pionirski šahovski prvaki Dolenjske so postali: Javornikova, Jevnikarjeva, Kirasič in Obranovič

V organizaciji šahovskega kluba Novo mesto je bilo te dni odigrano pionirsko prvenstvo Dolenjske v šahu za posameznike, na katerem je sodelovalo nekaj manj kot 50 mladih šahistov.

Pri mlajših pionirskih je med 7 igralkami zmagala Javornikova iz Zalne, pri mlajših pionirjih pa Kirasič iz Kočevja. V konkurenci starejših pionirjev je osvojil naslov prvaka Dušan Obranovič iz Kočevja, medtem ko je prvo mesto v enaki kategoriji osvojila Jevnikarjeva iz Višnje

Gore. Najboljši mladi šahisti bodo sodelovali na slovenskem prvenstvu 22. in 23. aprila v Borovnici.

Rezultati: mlajše pionirke – 1. Javornik (Zalna) 5,5; 2. Jamnik 3. M. Seme (vse Zalna); starejše pionirke – 1. Jevnikar (Višnja gora) 8, 2. do 4. Dragoš (Koč.), Škufca (Višnja gora) in Tanko (Ribnica) itd. Mlajši pionirji – 1. Kirasič 13, 2. in 3. Zilevski in Malnar (vsi Kočevje) 10,5; starejši pionirji – 1. Obranovič 11,5, 2. L. Kovač in 3. Ofak (vsi Kočevje) itd. J. UDIR

Tri lepe zmage Dolenjcev

Dolenjske roketne ekipe so v prvem kolu dosegle tri zmage – Brežičani drugi

V prvem kolu spomladanskega dela republiške rokometne lige za moške so vse tri dolenjske ekipe osvojile dragocene točke. Ribničani so doma porazili ekipo Radgone, Brežičani so na težkem terenu v Kozini zmagali za gol razlike, Sevnici pa so doma ugnali ekipo Šoštanja.

RIBNICA – RADGONA 27:13 – Ribničanom se je poznalo, da so marljivo vadili preko zime, igrali so dobro in brez večjih težav ugnali goste. Pri domačinih sta bila najboljša Radič in Mikulin. Ribnica: Lovšin, Žuk, Erčulj 2, Radič 7, Abram, Matelič 3, Milulin 6, Andoljšek 1, S. Kersnič 3, Ponikvar 1 in J. Kersnič 4. (F. LEVSTEK)

JADRAN – BREŽICE 22:23 – Brežičani so v prvem polčasu vodili s tremi zadetki, kar jim je prišlo prav ob koncu srečanja, ko jim je šlo že za nohte. Brežice: Berglez, Avsec, Rovar 2, Šetinc 4, Štangelj 4, Novosel, Bosina 6, Iskra 7, Juriševič, Gorišek, Blatnik in Mars. (V. PODGORSEK)

SEVNICA – ŠOŠTANJ 20:16 – Srečanje je bilo zelo grobo, saj sta imela sodnika dovolj dela. Domačini so bili boljši v prvem polčasu, po odmoru pa so s težavo ugnali goste. Sevnica: Sirk, Možic, Brežan, Simončič 1, Sulc 1, Bizjak, Koprivnik 2, Štojs 3, Šilc 5, Trbovc 8. (E. RAUTER)

POKAL JE OSTAL DOMA

Kljub porazu v zadnjem kolu dvokrožnega rokometnega turnirja za pokal Radia Brežice so igralci Brežic postali zmagovalci, saj so osvojili 8 točk, po šest pa sta jih zbrala Sevnica in Rudar (Trbovlje). Za najboljšega vratarja so razglasili Brežičana Marjana Marsa, najboljša strelca pa sta Rudi Iskra (Brežice) in Jože Šilc (Sevnica), ki sta zabila vsak po 38 golov. V. PODGORSEK

KRMELJ – V zaostali tekmi jesenskega dela zasavske rokometne lige sta se ekipi Krmelja in novomeškega Laboda razšli z neodločenim rezultatom 13:13. Pri Krmelju je dosegel največ zadetkov M. Papež, pri Novomeščanih pa Jaklič. (B. D.)

NOVO MESTO – Občinska strelška zveza je izvedla tekmovanje za „Zlato puščico“. Naslov prvaka je ponovno osvojil Janez Bertan, sledijo Franc Židanec, Jože Ribič (vsi člani SD Pionir). (J. S.)

SENTJERNEJ – Med tednom je bilo v Sentjermju namiznoteniško srečanje med ljubljansko Ilirijo in domačo žensko ekipo v okviru tekmovanja za namiznoteniški pokal. Sentjernečanke Vida Likar, Zdenka Gomizelj in Sonja Krvinca so presenetile ekipo iz Ljubljane, saj so zmagale s 5:3. (J. K.)

CRNOMELJ – V povratnem prijateljskem srečanju so rokometarji Cosmos-Belta premagali Krmelj s 25:15. Pri domačinih je bil najuspešnejši Goršek (10), pri gostih pa Papež (7). (T. L.)

BREŽICE – Na prvenstvu gimnazije v gimnastiki je med fanti zmagal Gerjevič 49,3; slede: Klokočar 49,2, Zore 48,6 itd. Pri dekletih (I. in II. letnika je bila najboljša Zajlišnikova, pri starejših dijakinjah pa Alessandra. (S. S.)

Občni zbor!

V petek, 31. marca, bo ob 17. uri občni zbor teniškega kluba Novo mesto na igrišču na Loki, v primeru slabega vremena pa v bifeju doma JLA.

CRNOMELJ – V prijateljski nogometni tekmi je Bela krajina premagala Mirno s 4:1. Za Belo krajino sta dosegla zadetke Kramarič (3) in T. Weiss (1). (T. L.)

NOVO MESTO – V nadaljevanju dolenjske kegljske lige so v drugem kolu bili doseženi naslednji rezultati: Novo mesto : Krško 834:801, Partizan (Sevnica) : Trebnje 619:623, Celulozar : Brežice 736:715. Po drugem kolu je v vodstvu ekipa Novoga mesta, ki ima štiri točke. Sledijo: Brežice, Krško, Celulozar in Trebnje. (J. M.)

CRNOMELJ – Novomeščani so že enkrat porazili Crnomalce v prijateljski rokometni tekmi. V četrtek je Labod ponovno zmagal v Crnomlju s 17:15. (T. L.)

RAVNE – Na Ravnah je bilo tradicionalno srečanje med brežiškimi in ravenskim gimnazijci. Pomerili so se v košarki, namiznem tenisu, odbojki, plavanju in šahu. Rezultati: Ravne : Brežice (fantje) 33:36; Ravne : Brežice (dekleta) 11:39 (košarka); (namizni tenis) Ravne : Brežice (5:2 in 5:0); odbojka – 3:0 za dekleta z Raven. V plavanju so pri fantih zmagali domačini, pri dekletih pa Brežičanke. (S. S.)

DUGA RESA – Prijateljsko nogometno srečanje med nogometarji Duge Rese in Belo krajino se je končalo z 9:0 za domačine. Kljub 9 zadetkom je vratar Belokranjec Kobe branil zelo dobro (T. L.)

NOVO MESTO – V nedeljo, 2. aprila, bo v Mariboru gimnastično tekmovanje za Šalamunov memorial. Nastopile bodo tudi tri telovadke Novoga mesta: Anita Gajič, Lilij Plantan in Maja Dokl bodo tekmovalle med mladinkami. (M. H.)

CRNOMELJ – V prijateljski nogometni tekmi je Bela krajina premagala ekipo crnomaljske garnizije 7:3. Najboljši strellec je bil Kramarič, ki je dosegel 4 zadetke; dva je dosegel Švajger, enega pa T. Weiss.

NOVO MESTO – Na občinskem gimnastičnem prvenstvu za srednješolce je nastopilo blizu 30 tekmovalcev. Najuspešnejši je bil novomeški gimnazijec Bogdan Avbar. Rezultati: 1. Avbar 45,60, 2. Mrak (gostinska šola) 44,40, 3. Žbokelj (gimnazija + N. m.) 44,40, 4. Matko (poklicna šola) 44,30 itd. ekipno – 1. gimnazija (N. m.), 2. TSS Novo mesto itd. (S. D.)

NOVO MESTO – V nedeljo dopoldne je odbojkarški klub Novo mesto priredil odbojkarški turnir v brslinski telovadnici, na katerem so nastopile tri ekipe. Zmagalo je moštvo Trebnjega, ki je premagalo Žužemberk z 2:0 in Novo mesto s 3:2. Novomeščani so premagali Žužemberk z 2:0 in osvojili drugo mesto. Obe ligaški ekipi bi se morali deložiti turnirja za pokalno prvenstvo Slovenije v Mariboru, vendar zaradi prevelikih stroškov tja niso potovali. (M. L.)

ŠOŠTANJ : BREŽICE

14:13
V ponovljeni rokometni tekmi jesenskega dela republiške moške rokometne lige so Brežičani srečanje v Šoštanju tesno izgubili s 14:13. Domačini so imeli ob koncu več sreče in so tako iztržili dve točki. Brežice: Berglez, Rovar 1, Štangelj 2, Novosel, Pavlič 1, Bosina, Iskra 8, Jurišič, Zore, Gorišek 1, Blatnik, Mars.

naši znanci

Tone Kozlevčar, najboljši znani član Slovenskega okteta, je zadnjič omenil, da imajo dela čez glavo. Trenutno snemajo dve veliki gramofonski plošči pri založniški hiši Helidon. Na ploščah bodo stare narodne viže, poleg tega pa bodo peli dela Gallusovih vrstnikov. Pripravljajo se tudi za turnejo po Angliji, kjer bodo imeli 10 koncertov. Peli bodo tudi v Gradcu za 2000 ameriških turistov, udeležili se bodo dubrovniškega letnega festivala itd. Na vprašanje, kdaj se spet vidimo na Dolenjskem, je Tone odgovoril: „Pripravljamo nastop v Ribnici, ker pa bo to neka posebnost, naj zaenkrat ostane skrivnost.“ Kozlevčar in njegovi fantje so na Dolenjskem dragi gostje, zato jih bomo vedno z veseljem pozdravili.

Spet srednješolsko glasilo

Ali so gimnazijci nesposobni izdajati Stezice

V novomeški gimnaziji je bil pred kratkim sestanek zastopnikov novomeških srednjih šol. Udeležili so se ga predstavniki ESS, grmske kmetijske srednje šole, srednje gradbene in vajeniške šole. Pogovarjali so se o ustanovitvi glasila vseh srednjih šol, ki se bo imenovalo Stezice.

17-letna zgoovina nekdanjih gimnazijskih Stezic je zelo pestra in dolga. Dijaki so se trudili, da bi bilo njihovo glasilo čim boljše in dobro urejeno. Nad njihovim delom smo bili lahko zadovoljni, pa tudi ne. Glavno je, da so z delom pokazali svojo pripravljenost za izhajanje Stezic. Kaj je vzrok, da je v dveh letih izšla le ena številka Stezic? Ali so gimnazijci res nesposobni obdržati dolgoletno bogato tradicijo? Če so že dijaki neodgovorni za kulturno delovanje na novomeški gimnaziji, je naloga profesorjev, da bi jim pri njihovem glasilu pomagali.

Ze večkrat so poskušali, da bi pri izdajanju Stezic sodelovale vse srednje šole, vendar se to tedaj ni posrečilo. Pred kratkim je dal tak predlog

»Akcija 11«

Prvi dvodnevni seminar v okviru „Akcije 11“ je izvedla pred kratkim občinska konferenca ZM Kočevje. Udeležilo se ga je 42 mladit iz 11 aktivov ZM. O gospodarstvu v občini je predaval predsednik občine Miro Hegler, prof. Zdravko Troha je predaval o medsebojnih odnosih, Zlatko Pavčnik, član republiške konference ZM, pa o aktualnih nalogah mladinske organizacije. Mladi so se pogovorili o delu do drugega seminarja, ki bo 15. in 16. aprila.

Udeleženci mladinske politične šole v Krškem, ki je v petek končala z delom. Poleg mladincev sta na sliki tudi sekretar ZK Krško Milan Ravbar in urednik Komunista Franček Šetinc. (Foto: S. Dokl)

Udeleženci mladinske politične šole v Krškem, ki je v petek končala z delom. Poleg mladincev sta na sliki tudi sekretar ZK Krško Milan Ravbar in urednik Komunista Franček Šetinc. (Foto: S. Dokl)

Z naših vtov

Eden gor ali dol

Skupina delavcev s Kosmeta je te dni prišla v zdravstveni dom v Trebnje zaradi zdravniškega pregleda. Ko je slišal, od kod prihajajo, jih je dr. Jože Možgan vprašal, če so bili cepljeni proti črnim kozam, ki so se pojavile v tem delu Jugoslavije in povzročile tolikšen preplah in vrsto ukrepov, katerih namen je preprečiti širjenje te nevarne bolezni. „Oh kaj,“ je zamahnil eden izmed delavcev, „saj ni bilo pri nas nič hudega, samo eden je umrl!“

Naravnost na občino

Da v Metliki res pogrešajo krajevno skupnost, se vidi tudi po tem, kar doživlja Niko Zupanič, načelnik oddelka za gospodarstvo. Zgodilo se je, da je bil sredi dela za načrtovanje komunalnega razvoja občine, ko je vdrla k njemu stranka: „Napravite že red v občini, saj mi soseda meče smeti naravnost pred moje okno...“

Povsem na liniji

Pred zadnjim zasedanjem občinske skupščine v Metliki sta odbornika Bajc in Prevalšek kramljala o tem, kako si občani kopičijo zaloge hrane. „Če bi bil jaz trgovec, bi v javnosti razširil vest, da bo tega ali onega zmanjkalo, in bi se tako rešil vseh zalog,“ je rekel Bajc. „Je pa res pretirano, kar nekateri počno.“ „Ti sploh nisi na liniji, mu je odvrnil Prevalšek. „Ljudje, ki nabavljajo zaloge, ravna le v skladu s tem, kar smo določili za nalogo pri organizaciji splošnega ljudskega odpora. Saj smo ljudem rekli, naj si ustvarijo doma nekaj zalog...“

VRTNICE CVETO

V biološkem in botaničnem krožku na vinški osnovni šoli so vzgajali vrtnice na 4 načine. Tiste, ki so jih postavili v posodo nad centralno kurjavo, so najlepše uspele: zacvetele so prav na letošnji 8. marec. Šolarji so v tem krožku zelo aktivni, saj že dobrih 5 let urejajo okolico šole, da bi nastal arboretum v malem. Imajo pa velike težave, ker je pod tenko plastjo zemlje takoj skalo.

MALI GOLF OŽIVEL

V Čateških Toplicah so v nedeljo odprli sezono za mali golf. Igrišče je spet odprto in gostje bodo lahko preživeli na njem prijetne ure. Tudi kopalšče je imelo v nedeljo velik obisk. Sonce je privabilo neštete Zagrebčane.

M. J.

MOŽ, KI JE NA DUNAJU GLEDAL CESARJA Starosta Suhe krajine

Anton Vidmar iz Hinj: še štiri leta do stotice

Najstarejši Hinjčan je zagledal luč sveta pred 96 leti, točneje 17. januarja 1876, v hiši, kjer stanuje. Je kmečki sin iz družine s sedmimi otroki. Bratje in sestre so v grobu.

Anton Vidmar je vse življenje krepko garal. Še preden je odšel v Ameriko prevažat zlato in srebrno rudo, se je pričel na Prevole. Ko se je pred prvo svetovno vojno vrnil prek „velike luže“, je bilo domače posestvo, na katerem je zagospodaril brat Miha, na bobnu. Da ne bi prišlo v tuje roke, je zbral vsoto, ga odkupil in se vselil v rojstno hišo. Poslej se je grunta držal.

V prvi svetovni vojni je moral v avstrijsko uniformo. Poslali so ga v 17. regiment na Dunaj. Tam je večkrat videl zlatom „obšitega“ cesarja Franca Jožefa, ko se je vozil s kočijo. Z Dunaja je moral na avstrijsko-italijansko mejo in

se nič manj kot tri leta potikal po strelskih jarkih.

Domov se je vrnil srečno in zdrav. Spet je zagospodaril na posestvu, da je bilo veselje. Posebno rad je redil vole, pa tudi prekupčevanje z živino mu je šlo dobro od rok. Ker ni imel svobodnjaških pravic, je moral za pašo na gmajni vsako leto odšteti nekaj težkih goldinarjev.

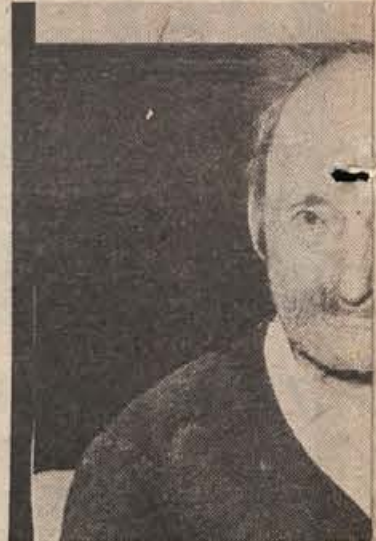
Zeno je kmalu pobrala smrt, zato se je še enkrat poročil. Druga žena je umrla pred štirinajstimi leti. V obeh zakonih je bilo 14 otrok, živih je še 6. Najstarejša, Jožefa, še živi; stara je 59 let. Najmlajši pravnuk je na svetu komaj leto dni. Potomci imajo očeta, deda in pradedu radi.

Zdajšnja gospodarja na Vidmarjevi domačiji povesta, da „so oče še pred nekaj leti vihteli koso in zamahovali s kiro“. Zdaj Vidmar takih del

ne opravlja več. Počiva in tudi čez dan rad poleži.

Vse življenje se mu zdravje ni izneverilo. Pred dvema letoma ga je prvič potrla. Do takrat je bil samo enkrat pri zdravniku: 1945 se mu je splasil konj in se je z vozom prevrnil.

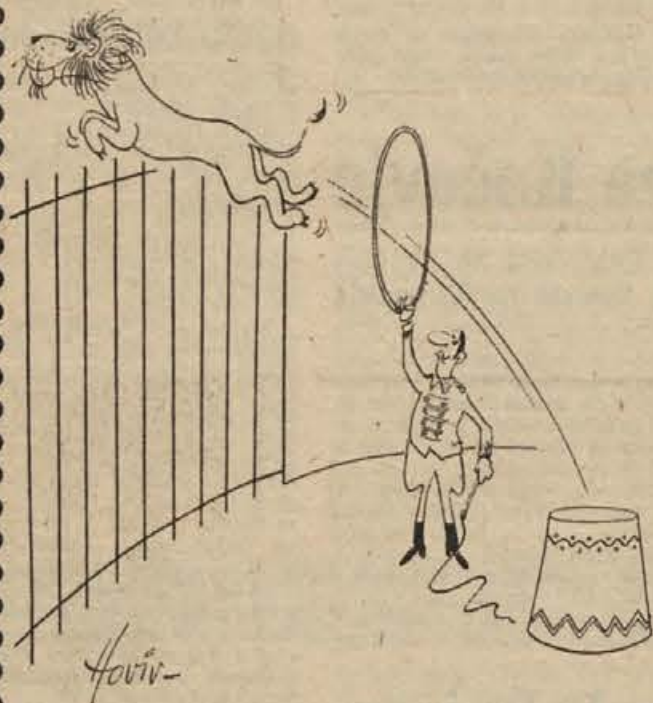
Pri hrani ni izbirčen. Najbolj mu je teknilo tisto, kar je na kmetih največkrat na mizi: zelje z zganci, krompir, repa. Zdaj ima najraje „kaj lahke

DOBRA DRESURA

- Tokrat - malo drugače ...

BREZ BESED

Kaj so pred 80 leti pisale Dolenjske Novice.

Priporočila se v molitev

(Nevarno) obolel je prečast, gospod Janez Vovk, kanonik novomeški. Priporočila se v molitev.

(Krompir) je pač jedna najvažnejših naših poljedelskih rastlin. Sadi se povsod, in na najrazličnejše načine. Žal, da se sadi marsikje, da, reči se sme skorej, da se zelo povsod sadi napačno. Napačnost obstoji pa prvič v gnojitvi, drugič v saditvi sami.

(Na Češkem) vse kaže, da se je name-ravana sprava med Čehi in Nemci razbila. Čehi pa tudi drugi so praznovali te dneve 300 letnico največjega odgojitelja Čeha Komenskega. Ker pa je ta sicer slavni mož v šolskih rečeh pisal in delal zoper Avstrijo in katoliško cerkev, je vlada prepovedala dotične slavnosti v šolah.

(Na Francozkem) se gode grozne reči. Kaže se, da bode tam kmalu tekla kri, morda huje kot je bilo pred 100 leti. Na več krajih so hudobneži razstrelili dinamit, da bi podrl hiše. V Parizu se je jedna hiša res podrla, bližnje pa poškodovale. Nekaj ljudi je mrtvih. Vera gine, hudobija rase med sicer tako izobraženim francozkim narodom. Bog vedi, kaj nam še prinese bodočnost! Vlada bode baje predložila postavo, po kateri se bode kaznoval s smrtjo vsakdo, ki razstreljiva nastavlja po javnih cestah.

(Mestni zastop). Tistim našim meščanom, kateri so še malo hodili po mostih, se bo

kaj nepotrebno dozdevalo, ulice z imeni zaznamovati, ker so tudi sedaj izhajali brez tega. Ko pa železnico dobimo, je pričakovati večkrat tujcev - in če nas tudi kdo vpraša, kje stanuje gospod itd., ne moremo drugače, če hočemo postrežljivi biti, kakor spremiti ga do tje. Torej se je mestni zastop odločil, da se bode ulice v Novem Mestu imenovali: Veliki trg; Karlovska cesta, do mesta; Ljubljanska cesta od Velikega trga do razpotja pri Ferliču; Francišanske ulice od Kopača do pred gimnazije; Strojarska pot od Darovčeve hiše do vode; Za sodiščem od Skaberneta do pred vojašnico; Društveni trg med čitalnico in stopnicami; Breg od Receljna do bolnišnice; Sv. Florijana trg; Na Šancah; Mej vrti; Kapiteljski marof; Na Loko itd.

(Sokolov) jour - fix bode v saboto, dne 2. aprila v gostilni g. Windischerja v Kandiji.

(Iz Črnomlja) - tukaj je bila komisija iz našega okraja in hrvaškega iz Karlovca, da si ogleda prevoz, katerega je dala popraviti grajščina Ribnik. Prevoz ta seveda obstoji že veliko let, toda vozilo se je sedaj samo na rokah, katera voznja je marsikateremu vozniku in popotniku v hrvaško velikokrat prizdignila kviško lase, posebno v veliki vodi v strahu, da ne bi šla roba, konji, voznik in sam po vodi.

(IZ DOLENJSKIH NOVIC 1. aprila 1892)

MODNI SHOW IN ŠE KAJ VEČ:

Nevsakdanje in domiselno

Kozmetika, moda, dramatika, balet, petje, glasba in humor - vse to je bilo združeno na pine tovarne KRKA

Kot mentorica Krkine dramske skupine in vodja celotne prireditve se je Boža Podrgajs ponovno izkazala z njej lastno domiselnostjo. Z razmeroma majhnimi stroški je spravila skupaj „modni show“, ki ni le za KRKO in njene kozmetične izdelke ORLAN odlična reklama, temveč hkrati uveljavitev tovarniške

dramske skupine in obenem zanimivost za ženski spol širšega okolja. Modele oblek, ki sta jih ročno poslikali lastnici novomeškega butika Boža Podrgajs in Alma Pečar, so bili krojeni deloma v butiku Jež v Ljubljani, nekaj oblek in dodatkov pa so ukrojile tudi znane novomeške šivilje.

Modele so prikazali v okolju, kateremu so namenjeni, pri čemer so člani dramske skupine zaigrali razne prizore. Prireditve so močno popestrili in odlično dopolnili vložki gostov: ljubljanske pevke Majde Sepe in solista na elektronski harmoniki Silvestra Mihelčiča ter humorista Tonija Gašperiča iz Bele krajine. Prav tako so prijetno presenetile mlade baletke, ki jih je za nastop pripravila koreografinja Milica Buh.

Majda Sepe in napovedovalka Vovkova v poslikanih oblekah novomeškega butika. (Foto: Sandi Mikulan)

28. Kot golobček je Klara pol-večjim užitek je pohrustala ro-merjen poskusnim kuncem v ladji. Nato se je Klara „sprehodila“ radovednostjo je pocukala zdaj vzvod. Nazadnje je na stropu od- je tudi ta in vtaknila glavo v pro-

POPEVKA EVROVIZIJE V EDINBURGHU

Tereza v zlati sredini!

Naša popevka »Muzika i ti«, ki sta jo napisala dr. Nikica Kalogjera in Ivica Krajač, se je uvrstila na primerno mesto tega tekmovanja

Boljše je bilo kot smo pričakovali. Naša pevka Tereza Kesovija, ki nas je zastopala na popevki „Grand Prix Eurovision 72“ se je z „Muziko i ti“ uvrstila v zlato sredino. Torej bo škotski Edinburg ostal z lepimi črkami zapisan v naši pevski kroniki. Zmagala je zasluženo simpatična Grkinja Vicki Leandros, ki je pela za Luksemburg. Njena popevka „Ko boš odšel...“ je vžgala, ravno tako kot ljubka pevka.

Jugoslovani smo lahko kar zadovoljni. Dosegli smo veliko v primerjavi s prejšnjimi leti, ko smo večinoma pobirali mesta na repu. Razočaranj in veselja tudi letos ni manjkalo. Največje razočaranje je verjetno v Italiji, kjer je Nicola di Bari, ki je veljal za velikega favorita z lastno skladbo „Mavrični dnevi“ potegnil kratko. Angleški ansambel New Seekers, ki velja za enega boljših v Evropi, je s popevko „Berači, kradi ali pa si izposojaj“ zasedel drugo mesto. Zadovoljni so bili tudi Švicarji saj je njihova Veronica Mueller svojo pesem lepo pela in je dobila precej točk.

dolgočasili. Skladbe so bile razgibane, melodične in prikupne, kot tudi vsi nastopajoči.

S. DOKL

... Izgovarjava Nikole Padevskega v Bajčevih Klopotech je bila brezhibna, izredna: Nikola ni niti enkrat odprl ust ...

... „Teh Jagod mora biti konec!“ se je po telefonu razburila tovarišica Zorčeva. Zares je konec, čisto konec: Ivan Zorc ni več direktor Delavske restavracije!

... Kako se motim: vse dolej sem mislil, da je Janko Saje zaposlen pri socialnem zavarovanju. Zdaj pa sem videl njegovo posetnico, kjer jasno piše, da je zastopnik Contala ...

... Novinarica Ria Bačerjeva je bila v nedeljo prvič v Plnici. Ko so to izvedeli skakalci, so se tako ustrašili, da ni hotel nihče več skočiti!

... Robert Romih, sekretar občinske zveze za telesno kulturo v Novem mestu, ne mara dati denarja za luči na Loki. Ščasoma bo najbrž mrknila tudi luč njegove absolutistične moči ...

... Velik preplah zaradi črnih koz. Ne vem, kaj je v tem nenavadnega: kaj dolej pristojni niso vedeli, da imamo pri nas precej koz, in tudi črnih povrh?

... V soboto nam bodo funkcionarji spet obljubili, da letošnje podražitve ne bodo presegle okrog 5 odstotkov. In vsi jim bomo verjeli, saj bo v soboto – prvi april ...

»Taka je usoda«

Salah Fetiha, Alžirec na delu v Parizu, se je v četrtek zagovarjal pred novomeškim sodiščem zaradi prometne nesreče, ki jo je zakrivil, ko je 29. februarja zapeljal s ceste pri Trebnjem, da se je sopotnik v kombiju Maročan Ben Miloud Ben Haj Belaid smrtno ponesrečil.

Sodnik Janez Kramarič ga je obsodil na leto in dva meseca zapora, pogojno za dobo treh let. Alžirec se je zagovarjal z usodo: trdil je, da ni bil ne pijan ne malomaren in da tudi ni zaspal za volanom. In krivda? Tako je hotela usoda. Tako menijo tudi sopotniki, ker so zaradi globokega verovanja v usodo – kismet – odstopili od odškodninskih tožb.

Salah Fetiha je že zapustil našo državo in usoda bo brzkone taka, da ga v naslednjih treh letih ne bo več k nam ...

Črne koze in traktorist

Črne koze niso vznemirile samo vseh naših ljudi, ampak so opozorile naše sodelavce – fotomaterije, da so poiskali zanimive motive s cepljenjem proti tej hudi bolezni. Najboljši posnetek je napravil M. Jaranovič, ki je slikal vojake garnizije Cerklje, ko so jih cepili; zanj smo namenili nagrado 150 dinarjev. Sandi Mikulan nam je poslal tri slike, vse so dobre. „Traktorista“ smo nagradili s posebno nagrado 100 dinarjev. „Cepljenje“ pa objavljamo na novomeški strani.

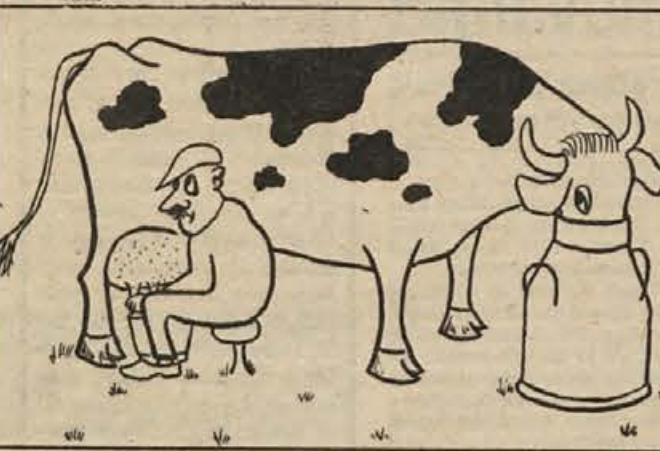
France Modic je poslal tri motive, vendar so vsi trije tehnično slabo izdelani, zato jih nismo mogli upoštevati. Poskušajte narediti bolj izenačene posnetke. Tudi „Humana akcija“ članov prirodoslovno-matematičnega oddelka na novomeški gimnaziji bo našla prostor v našem tedniku, prav tako tudi njihova „Malica“, saj je dobra fotografija.

Če hočete, bo fotografija prišla v poštev za naslov „Fotografija tedna“, mora biti posneta v preteklem tednu, motiv mora biti izviran, slika tehnično zadovoljiva in narejena na format 13 x 18 cm (ali vsaj 200 kvad. centimetrov za druge formate), v uredništvu pa mora biti vsaj v ponedeljek do 12. ure (za tekočo številko). Pošiljke, ki bodo zamudile ta rok, bomo upoštevali v izboru za prihodnji teden. S sliko pošljite tudi primeren (kratek) opis z obveznimi podatki:

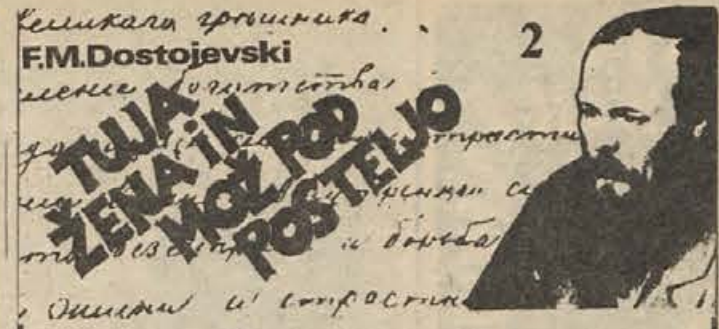
kdaj je bila posneta, kje je bila posneta in kdo ali kaj je na sliki.

Za vsako objavljeno fotografijo dobi avtor najmanj 50 dinarjev honorarja, za fotografijo tedna pa so rezervirane nagrade od 100 do 200 dinarjev. Posnetke pošljite do 3. aprila 1972, zadnji rok je 12. ura.

UREDNIŠTVO DOLENJSKEGA LISTA

BREZ BESED

Nenavadna zgodba

Mladenič bi rad še nekaj vprašal, toda gospod v rakunjem kožuhu je znova izginil in pustil svojega potrpežljivega poslušalca, da je odrevenelo strmel z njim. Vrag ga vzemi! – je očitno slabe volje rekel mladenič sam pri sebi.

Ježno si je privihal bobrov ovratnik in se spet z vso previdnostjo sprehajal mimo vrat visokonadstropne hiše. Jezil se je.

Le zakaj ne pride? – je pomislil. Saj bo zdaj zdaj osem! Na zvoniku je udarilo osemkrat.

„Ah, vrag vas poberi že enkrat!“

„O – oprostite!“

„Oprostite mi tudi vi, ker sem vas nahrulil ... Toda pripodili ste se mi pod nogo, da sem se res ustrašil.“ je odgovoril mladenič v opravičilo in pomrknil.

„Da, spet sem pri vas. Seveda se vam gotovo zdim razburjen in čuden.“

„Bodite tako prijazni, pa povejte kar naravnost in na kratko. Saj še sedaj ne vem, kaj bi radi ...“

„Priganjate? Čakajte no! Vse bom povedal odkrito, brez nepotrebnih besed. Kaj morem. Okoliščine včasih združujejo ljudi docela različnih značajev ... Toda vidim, da ste nestrpni, mladi mož ... No, torej ... saj kar ne vem, kako bi povedal: iščem damo (sklenil sem, da povem vse). Zvedeti moram, kam je ta dama šla? Kdo je ona? Mislim, mladi mož, da vam ni treba povedati njenega imena.“

„No, dobro, naprej.“

„Naprej! Le kako govorite z mano! Oprostite, morebiti sem vas užalil, ko vam govorim, mladi mož, vendar nisem nič hudega mislil ... torej, če mi hočete ustreči, zelo ustreči – neka dama, no, mislim, poštena ženska, iz ugledne družine mojih znancev ... naročeno mi je ... veste, jaz nimam družine ...“

„Nadaljujte!“

„Zamislite se v moj položaj, mladi mož (ah, že spet). Oprostite, da vas kar naprej imenujem mladi mož. Vsak trenutek je dragocen. No, predstavite si, ta dama ... ali mi morebiti lahko poveste, kdo stanuje v tej hiši?“

„V nji stanuje veliko ljudi.“

„Saj. Imate popolnoma prav.“ je odgovoril gospod v rakunjem kožuhu in se rahlo nasmešnil, da bi rešil svoje dostojanstvo. „Čutim, da se malo zapletam ... toda zakaj govorite z menoj v takšnem tonu? Saj vidite, da odkrito priznavam, kako sem zmeden. In če ste ošaben človek, ste se že dovolj naučili mojega ponižanja ... Torej pravim, da neka dama plemenitega vedenja, to se pravi lahkoživka – oprostite, tako sem zmeden, kakor da govorim že literarno; brzkone ste uganili, da je Paul de Cocq lahkomiselne vsebine, vsa moja nesreča pa izvira prav iz romanov tega Paul de Cocqa ... torej ...“

Mladenič je sočutno pogledal gospoda v rakunjem kožuhu, ki je bil, kot je kazalo, do kraja zbežan – umolknil je, ga gledal, se neumno nasmešal in brez vsakega vzroka zgrabil mladeniča za zaslec na površniku.

„Vi bi radi vedeli, kdo stanuje v tej hiši?“ je vprašal mladenič in se malo odmaknil.

„Veliko jih stanuje, ste rekli.“

„No, vem, da živi v tej hiši tudi Sofja Ostafjevna,“ je rekel mladenič šepetaje in kar nekako sožalno.

„No, vidite, vidite! Najbrž veste kaj več, mladi mož!“

„Ne, ničesar ne vem, verjemite mi ... Sklepal sem iz vaše zmedenosti.“

„Pravkar sem zvedel od kuharice, da ona res zahaja sem, vendar ste se zmotili: ne hodi k Sofiji Ostafjevni ... ona je ne pozna ...“

„Ne? Potem mi oprostite ...“

„Vidim, mladi mož, da vas vse to prav nič ne zanima,“ je z grenkim posmehom rekel skrivnostni gospod.

„Čujte,“ je s poudarkom rekel mladenič, „prav res ne vem, kaj vas tare, vendar vas po vsej verjetnosti varajo. Povejte kar odkrito.“

In mladenič se je bodrilno nasmešnil.

„Upam, da se razumeva,“ je pristavil in z vsem telesom pokazal željo, da se narahlo prikloni.

„Potolkli ste me! Vendar odkrito priznam – res je ... toda komu se to ne pripeti! ... Vaše sočutje me je globoko ganilo. Saj se strinjate, da med mladimi ljudmi ... No, jaz res nisem tako mlad, toda saj veste, navada, samsko življenje, zmeraj med neozenenci, potem je razumljivo ...“

„Seveda je razumljivo, seveda! Toda kako naj vam pomagam?“

„Vidite, če ste pri volji, obiščeva Sofjo Ostafjevno ... Sicer res ne vem še natančno, kam je šla ta dama, vem le, da je v tej hiši. No, ko sem videl, da se sprehajate pred hišo – jaz sem se sprehajal na drugi strani – sem pomislil ... no, jaz čakam to damo ... vem, da je tukaj, rad bi jo srečal in ji pojasnil, kako je nespodobno in odurno ... z eno besedo, saj razumete ...“

„Hm! No!“

„Tega seveda ne delam zase, nikar ne mislite – to je tuja žena! Njen mož čaka na voznesenskem mostu; rad bi jo zasačil, vendar se ne more odločiti – še zmeraj ne verjame, kot vsak mož ...“ (zdaj se je gospod v rakunjem kožuhu hotel nasmešniti), jaz sem pa njegov prijatelj; saj boste priznali, da sem človek, ki uživa nekaj ugleda, torej ne morem biti tak, kakor vi mislite, da sem.“

„No, seveda ... Naprej!“

„Vidite, kar naprej jo lovim, tako mi je naročeno (nesrečni mož!); toda vem, da je to zvita mlada dama (zmeraj z romani Paul de Cocqa pod zglavjem); prepričan sem, da se zmeraj neopazno zmuzne ... Povedala mi je kuharica, saj priznam, da zahaja semkaj. Pridivjal sem kot nor, brž ko sem to zvedel; zasačiti jo hočem. Že dolgo jo sumim, zato sem hotel zaprositi vas, ki zahajate semkaj ... vi – vi – res ne vem ...“

„No, povejte že, kaj bi radi?“

„Prav ... Nimam te časti, da bi vas poznal, in me upam radovedno spraševati, kdo ste in kaj ... Vsekakor pa mi dovolite, da se seznaniva; tako prijetno naključje! ...“

(Nadaljevanje sledi)

domače

Javni prireditvi dramske sku-

Novomeščanka Sonja Rostanova in njeni manjši kolegi Jožica Novak in Marjanca Trščinar so pokazale že prav lepo znanje.

Prireditve gre ocenjevati po tem, kar lahko dramska skupina nkega kolektiva zmore z ljudmi, ki so bili večinoma prvič na odru. Ocena s tega vidika je res najboljša. Da je bilo občinstvo enakega mnenja, se je videlo po aplavzu, ki so ga bili deležni vsi nastopajoči. RIA BAČER

med nebotičniki

zoletela k stropu, z najrogljiček, ki je bil nadji.

oni strani. „Glej, glej! Se eno sobico irava!“ je zagostolela Klara. Nato pa se ji je jezik zapletel med zobmi! – Kako bi se ji ne zapletel, dragi bralci! To, kar je Klara odkrila v sosednjem prostoru, presega vsakršno domišljijo, tudi vesoljsko. Čujte in strmite! V sosednjem prostoru je stal

očiščen in namazan naš kabriolet! Vzemimo si trenutek časa in, poizkusimo razjasniti zadevo! Saj se še spominjamo, dragi bralci, avtomobilske tovarne in dogodka v oddelku za vesoljska vozila. In vrlih konstruktorjev, ki niso in niso mogli pogruntati primernega vozila za vožnjo po nebesnih telesih ...

Dežurni poročajo

OGENJ V SKEDNJU - 20. marca okrog 11. ure je začel goriti skedenj Mihaela Mikešiča v Dol. Lokvici pri Metliki.

VROČEKRVNI KVARTOPIRCI - 21. marca popoldne so iz gostilne Per v Novem mestu poklicali na pomoč miličnike, ker sta se strela Adem Kajtezović iz Adamičeve ulice in Ivan Nose z Otočca.

PRIDRŽAN KLATEŽ - Novomeški miličniki so 21. marca zvečer pridržali Muhameda Saletoviča, delavca brez zaposlitve, ki se je klatil po mestu.

NOČNI TAT - Anton Srebrnjak z Velikega Slatnika je prijavil novomeškemu miličnikom, da mu je neznanec 22. marca ponoči ukradel iz zadnjega hladnega žepa 840 dinarjev.

OB TRANZISTOR - Dijak gostinske šole Vinko Lipuš je na postaji milice v Novem mestu prijavil, da mu je neznanec ukradel tranzistor.

POD TRAKTOR - 39-letni Jože Kremesec iz Rosalnice je dobil hude poškodbe, ko se je 19. marca z neregistriranim traktorjem peljal iz Drašičev domov.

LUC SO MU UKRADLI - Marjanu Bukovcu iz Novega mesta so 26. marca ukradli zadnjo luč z avtomobila, ki ga je parkiral v naselju Majde Šilc.

VLOM V IMV - V noči na 23. marec so vlomili v prodajno skladišče rezervnih delov in IMV. Vlomilec je iz nasilno odprtih dveh ročnih blagajin odnesel 14.730 dinarjev.

OB SMERNI KAZALEC - 24. marca je novomeškemu miličnikom Savo Danu iz Novega mesta prijavil, da so mu iz avtomobila, ki ga je parkiral pred hišo V brezov log, ukradli smerni kazalec.

RAZGRAJAČA NA OTOČCU - Novomeški miličniki so 25. marca zjutraj pridržali Novomeščana Rudolfa Zupana in Marjana Luzarja, ker sta delala nered na Otočcu.

OPIT NEDOSTOJNEŽ - Trebanjski miličniki so 25. marca zvečer pridržali do iztreznitve Miroslava Gabrijela z Pristave pri Trebnjem.

VLOM V AVTO - V noči na 26. marec so vlomili v osebni avto Zagrebčana Miroslava Stipanoviča, ki je stal pri motelu Otočec.

VRSTA - Bilo je v času, ko se zima umakne pomladi in ko človek začuti v sebi prenovljene sile in moč.

od sebe. Nikamor ni šel in vse je zanikal. Še to, da bi z dekletom kdaj okrog hodil. Prišlo je do tožbe in do obravnave pred sodiščem.

„Res sem bil z njo. Moram pa povedati, da so bili z njo tudi drugi fantje!“ Dekle je zahtelo in odločno zanikalo, da bi bilo to res.

„Pa je,“ je zatrjeval Polde in dodal: „Nerodno mi je sicer, a če je stvar že tako daleč, moram povedati tudi to. Prav takrat, ko sem bil jaz z njo, so bili pri njej drugi fantje.“

Na svet je privekal otročiček in dekle je pozvalo Balončka, naj ga vendar pride pogledat, ko je njegov. Polde pa ni dal glasu

Kljub pogostnim nesrečam gre pri ozkem kamnitem mostu čez Mirno pri Boštanju doslej vedno brez težjih poškodb. Tako je navkljub omejitvi hitrosti pripeljal pred most s preveliko hitrostjo voznik kombija Jože Gorenšek iz Raven, pri zaviranju pa ga je vrglo 4 m pod cesto.

ŠTIRJE MRTVI ZARADI DVEH KRAV: Porota: »Plevanč ni kriv!«

Ivana Plevanča iz Mrtvic je obtožba bremenila nezavestne malomarnosti, vendar je porota odločila, da je nedolžen, in ga oprostila

Tričlanski senat novomeškega okrožnega sodišča je prejšnji torek odločil: „Ivan Plevanč, 31 let, ni kriv za smrt štirih ljudi v lanski hudi prometni nesreči.“

Kakor je znano, je lani 11. avgusta v strahotni nesreči krvava vprega zapeljala na avtomobilsko cesto, da sta se vanjo zaletela dva avtomobila, kar je povzročilo smrt štirih ljudi: dr. Velislava in Vere Pehal iz Zagreba, Nemca Gerharda Josepha Presla in Turka Mehmeda Dogana.

Plevanč, ki ga je obtožnica bremenila nezavestne malomarnosti, je v zagovoru povedal, da je padel z nekega kamiona bel papir, ko je s krovjo vprego pri Mrtvicah pripeljal na kolovoz, ki je držal vzporedno z avtomobilsko cesto.

POMLAD DRAMI TATOVE: Zaklepajte stanovanja!

Začetek pomladi pomeni tudi začetek pospešenih »operacij« tatov, zmikavtov in vlomilcev

Začetek pomladi je vsako leto tudi začetek najrazličnejših vlovov. To vedo iz prakse kriminalisti. Tudi letošnje prijave tatvin in vlovov opozarjajo: zaklepajte stanovanja!

Način tatvin je preprost: zmikavti oprežejo okrog hiš in stanovanj in dostikrat sploh nimajo dela, ker ljudje puščajo stanovanja prazna in nezaklenjena.

VRSTA

Bilo je v času, ko se zima umakne pomladi in ko človek začuti v sebi prenovljene sile in moč. Balonček Polde je srečal mlado dekle in koj mu je bila všeč.

„Res sem bil z njo. Moram pa povedati, da so bili z njo tudi drugi fantje!“ Dekle je zahtelo in odločno zanikalo, da bi bilo to res.

„Pa je,“ je zatrjeval Polde in dodal: „Nerodno mi je sicer, a če je stvar že tako daleč, moram povedati tudi to. Prav takrat, ko sem bil jaz z njo, so bili pri njej drugi fantje.“

Na svet je privekal otročiček in dekle je pozvalo Balončka, naj ga vendar pride pogledat, ko je njegov. Polde pa ni dal glasu

JAKA PRAVIČNIK

način obtoženčeve vožnje kot običajen v Spodnjem Posavju, pa tudi na Gorenjskem in v Prekmurju. Pripomnil je, da človekova bližina - recimo gonjač ob glavah - pomirjujoče vpliva na živali.

Zakaj laž?

Prejšnji teden sta bila dva značilna dogodka, ki sta kazala na miselnost nekaterih ljudi, ki se jim zde gasilci ali miličniki kot odvečni ljudje.

Pri gasilcih je zazvonil telefon in neznan glas je sporočil, da na Gorjancih gori. Miličniki in gasilci so z vključenimi sirenami odpravili na Gorjance.

Ne gre samo za kraje in vlome v mestih, spomladi oživijo tatovi tudi na vasi. Pomladanska dela na poljih namreč tatovom dajo vedeti, da so domačije same, nezavarovane.

Janez Hudorovac je pred dnevi streljal na Tomaža Hodorovca in ga ranil, 23. marca ob 7. uri zjutraj pa se je sam prijavil na novomeški UJV.

Otrok utonil

Tragično je umrla 25. marca zvečer okrog 19. ure v mlaki pri hiši v Stehanji vasi blizu Trebnjega 4-letna Marta Bregar. Utonila je blizu hiše št. 14. Ko so jo našli, ni bilo več pomoči.

KJE JE ZELENİ MOPED?

Izpred restavracije na železniški postaji v Novem mestu je 25. marca zvečer neznanec odpeljal moped zelene barve. Leopold Brezar iz Hmeljčiča pri Mirni peči je krajso prijavil miličnikom, ki zdaj iščejo tatu.

ZANIMIVI OKRASKI

V ponedeljek je novomeškemu miličnikom prijavil Franc Sever, da mu je neznanec ukradel s fička vse štiri okrasne kape.

Preprečevati, ne zdraviti!

Miha Marš: »Za bolj učinkovito nadzorovanje prometa - letos pomoč tudi s helikopterjem!«

Prometnih miličnikov pri nas manjka, čeprav tisti, ki plačajo kazen, sodijo, da se pojavljajo ob nepravilnih trenutkih, če jih že ni preveč.

O delu postaje prometne milice v Novem mestu sodi pomočloga. Navadno gremo na cesto z avtomobilom, vendar bomo zdaj, ko bo promet gostejši, od časa do časa nadzorovali promet s helikopterjem.

Ob vsakdanjem delu pa se dostikrat odločate tudi za posebne akcije. Kaj pripravljate letos?

„Vsekakor se bomo vključili v mednarodno akcijo, ki bo skušala ugotoviti, koliko vinjenih voznikov sedi za volanom. Ne nameravamo opustiti niti že običajnih in preizkušenih akcij, ki nam pomagajo odkrivati, koliko avtomobilov na cestah ni tehnično popolno usposobljenih za promet.“

„Način dela smo zastavili tako, da bo čim več preventivne dejavnosti. Vedno je namreč boljše, če preprečujemo, kot zdravimo. Zavzemamo se za strožje kazni za kršitelje predpisov, za dosledno postopanje. Izkušnje namreč kažejo, da ostrejšše kaznovanje zmanjšuje število nesreč.“

„Vsekakor se bomo vključili v mednarodno akcijo, ki bo skušala ugotoviti, koliko vinjenih voznikov sedi za volanom. Ne nameravamo opustiti niti že običajnih in preizkušenih akcij, ki nam pomagajo odkrivati, koliko avtomobilov na cestah ni tehnično popolno usposobljenih za promet.“

„Način dela smo zastavili tako, da bo čim več preventivne dejavnosti. Vedno je namreč boljše, če preprečujemo, kot zdravimo. Zavzemamo se za strožje kazni za kršitelje predpisov, za dosledno postopanje. Izkušnje namreč kažejo, da ostrejšše kaznovanje zmanjšuje število nesreč.“

med para grafi

nam pomagajo odkrivati, koliko avtomobilov na cestah ni tehnično popolno usposobljenih za promet. Navadno pregledujemo gume, luči, zavore. Pri avtobusih in tovornjakih ne pozabimo na tahografe, preverjamo pa tudi, kako je naložen tovor.

„Promet je vse gostejši, nesreče vse pogostejše. Kako se borite proti tem? „Način dela smo zastavili tako, da bo čim več preventivne dejavnosti. Vedno je namreč boljše, če preprečujemo, kot zdravimo.“

„Zavzemamo se za strožje kazni za kršitelje predpisov, za dosledno postopanje. Izkušnje namreč kažejo, da ostrejšše kaznovanje zmanjšuje število nesreč.“

KRONIKA NESREČ

LEŠNICA: IZGUBIL OBLAST NAD VOZILOM. Jože Svetek iz Ilirske Bistrice je 25. marca zjutraj vozil osebni avtomobil proti Zagrebu.

Pri Lešnici ga je dohitel tovornjak - cisterna in ga začel prehitevati prav v trenutku, ko je iz nasprotni strani pripeljal drug tovornjak. Svetek je močno zavril in zavrnil na desno za cisterno, pri tem pa je izgubil oblast nad vozilom.

SUHOR: ZARADI LUČI V DREVO. Gojko Kragulj iz Otoččev pri Vivodini je v petek zvečer peljal osebni avtomobil nemške registracije iz Novega mesta proti Metliki.

SKRJANČE: PO LEVI IZ OVINKA. 23. marca popoldne je Andreju Muhiču pri Skrjančah iz nepreglednega ovinka pripeljal naproti po levi strani ceste s tovornjakom Novomeščan Franc Krhin.

BUŠINJA VAS: PO NESREČI ODPELJAL. Ljubljancem Stanislavu Bole se je v četrtek zvečer vozil v fičku od Metlike proti Novemu mestu, ko mu je pri Bušnji vasi naproti pripeljal s škodo Zagrebčan Ante Vasič.

KANIŽARICA: ZBIL DEKLICO. V Kanižarici je prav pred motor Antona Jakše stekla čez cesto 4-letna Mojca Gričar. To se je zgodilo 23. marca popoldne. Jakša je zbil deklenco na tla, pri čemer je mala Mojca dobila hujše poškodbe.

BRUSNICE: Z AVTOM V OGRAJO. 22. marca je Jože Kosce iz Brusnice pripeljal s škodo v levi ovinek na Ratež ter zapeljal na neurtinjeno bankino. Avtomobil je zaneslo v ograjo vrta, last Franca Mikca. Na škodi je bilo škoda za 1.000 din.

KARTELJEVO: PREVRNEN NA CESTI. Med vožnjo po klancu nazvali pri Karteljevem je tovornjak Ivana Sesta iz Kranja 21. marca popoldne zaradi okvare na sprednjem vzmetenju zaneslo na bankino. Drsel je ob odbojni ograji, nato pa se prekučnil na streho in obstal pravokotno čez cesto.

sreči dobil le nekaj odrgnin, na tovornjaku pa je bilo škoda za 50.000 din.

STEFAN: OD ZADAJ V TOVORNJAK. Metličan Božidar Kobe je 21. marca zvečer pri Stefanu dohitel tovornjak, ki se je zaustavil, ker mu je izpadel tovor.

LEŠNICA: ZAPRL CESTO. Pri Lešnici je iz neznanega vzroka 22. marca zjutraj zapeljal Zagrebčan Ivan Kotar tovornjak - hladilnik na bankino, od koder ga je zaneslo na levo stran ceste, kjer se je prekučnil na bok.

BIZELJSKO: MARIBORČAN V DREVO. Voznika osebnega avtomobila Ernesta Lorberja iz Maribora je 21. marca popoldne na ostrem desnem ovinku na Bizeljskem zaneslo na levo, tako da se je zaletel v drevo. Materialna škoda je znašala 2.000 din.

STARA VAS NA BIZELJSKEM: V POTOK DRAMLJO. 23. marca zvečer se je pripetila v Stari vasi na Bizeljskem huda prometna nesreča, ko je Franc Urek iz Globokega v desnem preglednem ovinku zapeljal v levo, od tam pa v potok Dramljo.

METLIKA: ZBIL STARČKA. Josip Jelčič iz Doma počitka v Metliki je v soboto popoldne pešačil od Metlike proti Jurovskemu Brodu. Zaradi slabosti in onemoglosti ga je med potjo zanašalo sem ter tja.

ČATEŠKE TOPLICE: UTONIL V BAZENU. 17. marca popoldne se je v bazenu v Čateških Toplicah utopil 17-letni Darko Billi iz Hrgovljanov pri Bjelovaru, dijak 2. letnika metalnega centra iz Bjelovarja, ki je prišel s skupino dijakov na kopanje v Čateške Toplice.

SMRTNA NESREČA V CELUOZI. V četrtek zvečer, 23. marca, se je pripetila na dvorišču tovarne celuloze in papirja v Krškem huda nesreča, v kateri je bil teže poškodovan Damail Najdovski iz Krškega.

Umrl je med prevozom v bolnišnico.

Prekratka srajca...

Franc Golob: »DOMINVEST sam ne more rešiti perečega vprašanja novomeške tržnice. Ta pa bi morala biti v zaprtem prostoru!«

V prejšnjem četrtkovem intervjuju je prof. Milan Smerdu želel, naj kdo od pristojnih pri DOMINVESTU, ki upravlja novomeško tržnico, odgovori, kdaj nameravajo narediti konec nemogočim higienskim razmeram v njej. Odgovarja Franc Golob iz DOMINVESTA:

— Pred leti smo se v Novem mestu pritoževali nad slabo založenostjo naše tržnice z zelenjavo in s sadjem. Nato smo privabili prodajalce iz južnih območij

smeti s tržnice pa se mu ga ne izplača kupiti. Takšen tovarnjak ima tovarna zdravil KRKA za svoje potrebe, z njo pa se za odvoz smeti s tržnice nismo mogli sporazumeti, ker ima njen tovarnjak čez glavo dela v tovarni.

Res je, da Cigani brodirajo po smeteh, res je tudi to, da za kakšno večje odlagalnišče smeti na tržnici ni prostora, in res je še to, da stalnega čuvaja, ki bi pazil samo na snago na tržnici, ne moremo nastavit. O tem smo veliko razmišljali. Pred dvema letoma pa so se začele razprave o premestitvi tržnice in to je vplivalo, da smo začasno odložili dokončno rešitev higienskih razmer na tržnici.

— Naj torej razumemo to tako, da se ne da pomagati?

— To ne, ker rešitev je in se s sedanjim stanjem ne moremo zadovoljiti. DOMINVESTU je bilo prepuščeno upravljanje tržnice pred leti, resnica pa je, da tega ne zmoro sam. Rešili smo vprašanje prodajnih boksov in na tržnici uredili marsikaj. Higienske razmere bi se dale izboljšati edinole na ta način, da bi bila tržnica v zaprtem prostoru. O tem bi se morali dogovoriti v sodelovanju vsi prizadeti dejavniki v Novem mestu: krajevna skupnost, inšpekcijske službe pri Obs in DOMINVEST. Resnica namreč je, da naše mesto zelo hitro raste, da brez tržnice ne more živeti in da denarja za primerno ureditev tržnice in za njeno vzdrževanje DOMINVEST nima dovolj!

Moje vprašanje: V Novem mestu imamo eno samo KS. Priznati je treba, da deluje uspešno, kljub temu pa je glede na razprostranjenost mesta precej oddaljena od občanov. Predsednik KS Stane Šmid naj odgovori, kako se namerava KS bolj povezati z občani v že oblikovanih stanovanjskih soseskah v mestu?

M. JAKOPEČ

Jugoslavije in odtlej je tržnica dobro založena. Kako je s cenami, nad katerimi se gospodinje jezijo, vemo. Dobra založenost in večji promet pa žal hkrati pomenita, zlasti v sezoni, veliko odpadkov. Odpadki nam pa res belijo lase.

— Mar ni mogoč boljši odvoz?

— Prav pri odvozu se zatika. Kante za smeti, ki so na tržnici, so prehitro polne. Prodajalec stlači vanjo karton, pa je polna. Za namestitev več kant ni prostora. Posebne, velike posode, za odvoz večjih količin smeti sicer obstajajo, toda odvoz smeti v teh posodah je mogoč samo s posebej prirejenim tovornjakom. Komunalno podjetje, ki odvažata smeti po mestu, takšnega tovornjaka nima, samo za odvoz

Direktorji so brez izjeme za

»Na ta način odpravljamo socialne razlike med učenci,« so poudarili na Otočcu — Dograditev šol: posredna pomoč zaposlenim materam — Referendum o samoprispevku bo predvidoma v prvi polovici maja

Po otkem posvetu z direktorji gospodarskih organizacij, ustanov in zavodov, ki ga je prejšnji teden priredil podpredsednik občinske skupščine Avgust Avbar, je bila odstranjena še zadnja bojazan, da bi se družbeno-politična akcija za izgradnjo šolstva v novomeški občini sprevrgla v jalovo setev.

Na Otočcu direktorji niso le menili, da je možno šole na novo zgraditi ali dograditi samo z znatnim deležem iz tako imenovanih neobčinskih virov, ampak so tudi poudarili, da je sodelovanje gospodarstva pri taki akciji nujno. S takim načinom posodobljanja šol pomagamo tudi odpravljati razlike, ki so tako kričeče pri izobraževanju, poleg tega pa se je treba zavedati, da gre za naše otroke.

Predvideni načrt za ureditev najnujnejših šolskih prostorov v občini kakor tudi predlog, da bi v ta namen uvedli 7-letni samo-

prispevek delavcev, kmetov, obrtnikov in upokojencev in za podjetja še 1-odstotni prispevek na izplačane osebne dohodke, so na posvetu podprli z velikim odobravanjem. Še več: nekateri so predlagali celo, naj bi prispevek delovnih organizacij povečali na 1,5 oziroma 2 odstotka in uresničili še dela, ki jih predlagani program ne omenja (npr. zgraditev internata v Šmihelu).

Da bi lahko uresničili to, eno največjih zamisli na področju šolstva v novomeški občini, bo potrebno zbrati najmanj 6,7 starih milijard dinarjev. Računajo, da bo krajevni samoprispevek, ki ga bodo uvedle posamezne krajevne skupnosti (tiste, na območju katerih so zidave oziroma obnove potrebne šole), dal letno 250 starih milijonov, medtem ko bi letni delež delovnih organizacij

V dejanja je treba verjeti

član CK ZKS je sekretarjem osnovnih organizacij in aktivov ZK govoril o značilnostih za »sedanji trenutek« izvajanja sklepov in stališč 21. seje predsedstva in 2. konference ZKJ

„Kdor v načrt ne verjame, ga ne more dobro uresničiti. Vsako delo brez zaupanja je obsojeno na neuspeh,“ je poudaril prejšnji teden v Novem mestu član CK ZKS Vlado Janžič na posvetu s sekretarji osnovnih organizacij in aktivov ZK iz novomeške občine.

Janžič je v Novem mestu govoril o izvajanju sklepov 21. seje predsedstva in 2. konference ZKJ oziroma o tako imenovanem »sedanjem trenutku v Zvezi komunistov“. Menil je, da je v delovanju članstva še vedno preveč mlačnosti in premalo akcij, zato se je tu in tam vrnilo prepričanje, da „bodo stvari spet tekle po starem“.

MALO SPOROV

Po ravnalni svet pri novomeški krajevni skupnosti lani ni imel mnogo dela. Vsega se je sestel petkrat in obravnaval sedem zadev. Poravnave ni bilo možno doseči le v dveh primerih, zato so postopek nadaljevali na občinskem sodišču.

GRAMOZ, GRAMOZ

Več kot 450 kub. m gramoza so lani napeljali na vaške poti na območju novomeške krajevne skupnosti, za vzdrževanje cestišč pa porabili prek 20.000 din.

Suhokrajinski drobiž

OBCANI GRADENCA, VELIKEGA LIPJA TER MALEGA LIPJA so se na sestankih, ki jih je organizirala krajevna skupnost v teh vaseh, obvezali, da bo vsaka družina iz teh vasi opravila 15 dni prostovoljnega dela pri gradnji odseka krajevne ceste Gradenc-Veliko Lipje. Krajevna skupnost ima za to gradnjo pripravljenih 70.000 din, razen tega pa računajo na prispevek TIS Novo mesto ter na pomoč v delu od novomeške garnizije.

VOLILNI KONFERENCI SZDL NA DVORU IN V ŽUŽEMBERKU sta v svojih poročilih prikazali aktivnost obeh organizacij, ki sta se zavzemali za razreševanje več problemov v krajih. Obe organizaciji sta v zadnjih dveh letih pridobili nove člane, in sicer je dvorska SZDL na novo sprejela 91 članov, žužemberška pa 189 članov. Kljub večjemu porastu članstva v žužemberški organizaciji ima dvorska organizacija vključenih v članstvo večji odstotek volivcev. Obe konferenci sta tudi obravnavali zaključni račun krajevne skupnosti za leto 1971 ter osnutek programa krajevne skupnosti za leto 1972.

SVET ŽUŽEMBERSKE KRAJEVNE SKUPNOSTI je na zadnji seji sprejel sklep o razpisu referenduma za gradnjo šol v občini Novo mesto. S tem sklepom se je strinjal tudi zbor volivcev v Žužemberku.

M. S.

Komunistom kajpak ne manjka stališč, le da se delovanje prerado ustavi samo pri njih. Pri tem je pomembno, da se razkorak med tistim, kar govorimo, in tistim, kar delamo, ne veča, ampak manjša, sploh pa ga ne bi bilo treba,“ je menil član CK ZKS in poudaril, da so komunisti nemalokrat sami krivi, če se ta ali ona akcija izjalovi.

Dvoičnost dobrnega dela komunistov je precejkrat vzrok za omahljivost pri uresničevanju stališč. Prav tako je v »sedanjem trenutku« očitna hiba, da v delovanju komunistov še ni prave idejne in akcijske enotnosti, ki je sicer pogoj za uspeh.

APRILA: POSVETI

Od 1. do 10. aprila bodo v novomeški občini področni posveti o vlogi in dejavnosti družbenopolitičnih organizacij v sistemu splošnega ljudskega odpora.

Stanovanja

Sindikati opozarjajo, da stanovanjskega vprašanja zaposlenih ne moremo reševati samo z individualno gradnjo. Kot glavna vzroka za to navajajo denarno nemoč slabo plačanega delavca, da bi si zgradil hišo, in to, da je gradnja enostanovanjskih hiš tudi komunalno zelo draga. Ob zelo razviti gradnji zasebnih hiš, do katere je prišlo v zadnjih petih letih, smo močno zamenjali družbeno gradnjo. Tako imenovanih socialnih stanovanj, namenjenih delavcu z nižjimi dohodki, sploh ne gradimo več. Pri kreditiranju zasebne gradnje se je razpela navada, da dobi tisti, ki ima več svojega denarja, tudi večji kredit, in tu in tam celo razvada, da dobijo bogatejši kar po več zajetnih kreditov. V naštem tiče vzroki za to, da je prišlo do socialnih razlik tudi pri gradnji stanovanj.

Sindikati predlagajo več rešitev. Predloge o tem lahko zasledimo tudi v sklepih in stališčih I. konference sindikatov novomeške občine. Razen predloga, da bi pri dodeljevanju kreditov za gradnjo zasebnih hiš upoštevali regresijo, kar pomeni, da bi imel pravico do višjega kredita tisti, ki ima nižje dohodke, je še posebej zanimiv predlog, naj bi spet oživili družbeno gradnjo stanovanj. Konferenca je v zvezi s tem predlagala, naj bi delovne organizacije dve tretjini razpoložljivega denarja namenjale za družbeno gradnjo, le eno tretjino pa za kredite za zasebno gradnjo.

O obojem, o regresiji in o delitvi razpoložljivih sredstev, bi kazalo zelo hitro razmisлити v delovnih organizacijah. Zdaj so za nami zaključni računi: vemo, koliko je denarja, in začetek gradnje je tudi pred duri!

M. J.

Spričo vsega tega se kajpak dogaja, da se pod samoupravljanjem skriva marsikaj, kar tja ne sodi.

V tork akcijski program komunistov

Seja občinske konference Zveze komunistov, predvidena za danes, je zaradi seje občinske skupščine preložena na tork, 4. aprila. Obravnavali bodo poročilo o dosedanjem delu komunistov v zadnjem obdobju in sprejeli akcijski program. Poleg tega bodo obravnavali načrte komisij, medobčinskega sveta ZKS in organizacijska vprašanja.

LETOS NOV VRTEC

Novemu mestu se obeta letos zidava nove vzgojnovarstvene ustanove; to bo vrtec za okoli 100 otrok. Zgradil ga bodo z denarjem, ki se pri izobraževalni skupnosti zbira po obvezni stopnji 0,45 odst. prispevkov iz delovnega razmerja. Pridobili so že nekatere soplacnike — delovne organizacije s tem, da bodo imeli otroci njihovih delavcev v vrtcu prednost.

DANES PRORAČUN

Na nakovalu

Kaj pomeni za 24 odstotkov več kot lani?

Predlogu občinskega proračuna, ki bo danes dopoldne na odločujočem nakovalu pri odbornikih, ni mogoče očitati, da ni pravilno ustrojen in da ne upošteva republiških izhodišč glede letošnjega zajemanja v proračunsko blagajno.

Letošnji proračun bo večji za 24 odstotkov o: lanskega, kljub temu bo za „čisto“ delitev le nekaj več kot 27 milijonov din. Približno tak znesek ostane, če od vseh dohodkov odstojemo denar za izobraževanje in anuitete (dolgove), ki jih bo letos več kot 8 milijonov (največ za šole, zgrajene v zadnjem času).

Po ustaljeni „praksi“, da je skleda premajhna, da bi iz nje zajemali s polno žlico, bodo tudi letos nekateri „upniki“ potegnili krajši konec. „Zadoščenja“ ni bilo možno doseči niti s tem, da so glavne prispevne stopnje ostale na lanski ravni, kar pomeni, da je bilo že s tem zagotovljena več denarja.

Spet so prekrizale meče potrebe in možnosti. Izid je spoznanje, da bi bila občini še kako potrebna dopolnilna vsota, četudi se zaradi takih in drugačnih „boomov“ šteje za najmanj srednje razvito.

Novomeška kronika

ZEBRE — Po mestu že dalj časa niso označeni prehodi za pešce, tako da številni avtomobilisti tam, kjer so dolžni ustaviti, to redkokdaj storijo. Skrajni čas je, da pri prehodu ceste odgovorni poskrbijo za varnost pešcev in da zarišejo zebre vsaj tam, kjer so nujno potrebne.

UČITELJSKI — Vse, ki so maturirali 1967 na novomeškem učiteljskem obveščamo, da se bomo zbrali 20. maja ob 20. uri v Smarjeških Toplicah ob 5. obletnici mature. Prijave pošljite do 20. aprila na naslov Albin Gutman, osnovna šola Grm. Prosimo, da se med seboj obvestite. (Prireditelj).

MESTO — V zadnjem času je naše mesto zelo zanemarjeno. Njegovo podobo kazijo številni raztrgani časopisi in vrečke, pločniki in ceste pa so polni prahu. Vsaj enkrat na mesec bi morali ceste in pločnike sprati, meščani pa bi morali neuporabne vrečke, papir in prebrane časopise odlagati v za to postavljene kose.

KNJIGA — Pri Mladinski knjigi stranke te dni sprašujejo po knjigi „Domači zdravnik“, ki jo je spisal dr. Gerhard Venzmer. Knjiga ima 505 str. 156 fotografij, 37 barvnih fotografij in 34 barvnih risb. Prednaročniška cena knjige je 99 dinarjev.

KRUH — Dolenjska prodajalna kruha je odslej odprta tudi vsako soboto od 8. do 16. ure.

ČEVLI — V Alpinini prodajalni imajo lepo zalogo ženskih in moških spomladanskih sandal. Prevladujejo sandale v raznobarnem smislu, tako da so številne stranke z izbiro zadovoljne. Obutev stane od 110,9 do 210,9 dinarjev.

MESO — V začetku marca smo v kroniki pisali, da po novomeških

MINI ANKETA

V političnih, gospodarskih in šolskih krogih je bila zamisel, da bi s 7-letnim samoprispevkom občanov in delovnih organizacij pomagali dograditi in na novo zgraditi nekatere šole v novomeški občini. „odobrena“ z obema rokoma. To je edini način, da odpravimo strahotne razlike glede osnovnošolskega izobraževanja. Tako govori večina, nekateri predstavniki delovnih organizacij pa:

INŽ. LADO KOTNIK, Cestno podjetje: „Zdi se mi, da je to res edini način, da bomo v šolstvu uredili najpotrebnejše. Ob obilici najrazličnejših drugih potreb si občina ne ve drugače pomagati. Za naše podjetje odstotek, ki ga bo treba dati v skupni sklad poleg prispevkov delavcev, ne bo nepreložen most. Če več let je v praksi, da prispeva podjetje toliko, kolikor zberejo zaposleni.“

ERNEST PEKLAR, Zito — obrat, Novo mesto: „Strinjam se in sem prepričan, da se ni treba bati za izid referenduma. Gre

Samoprispevek

vendar za naše otroke! Pri nas bo težje uresničiti tisto, kar bi naj dalo podjetje. Centralni upravni organi so zunaj občine in ne vem, kako se bodo odločili glede odstotka, ki naj bi ga dali poleg prispevka delavcev. Dolžnost političnih organizacij bi bila pred referendumom še posebej delovati pri vseh tistih delovnih organizacijah, ki imajo sedež drugod. Če bi imeli pristojnost v svojih rokah, tega vprašanja zdaj ne bi načel.“

IVAN BRŠAN, Gorjanci: „Samoprispevek je kajpak nujno uvesti, plačevati pa bi morali vsi zaposleni. Mimo tega smo se v straški krajevni skupnosti menili, da brez samoprispevka ne bi šlo: poleg šolstva imamo pri nas veliko neurejenega na komunalnem področju. Brez udeležbe podjetij bi zaman pričakovali, da bi v občini lahko v razmeroma kratkem času — sedem let in večnost — uresničili šolski načrt.“

MIHA HROVATIČ, Dominvest: „Zaposleni morajo priskrbeti delež, drugače načrta o nadaljnji izgradnji šol ne bo možno uresničiti. Pozdravljam, da je v načrtu zidava nove posebne šole. Prispevek, ki naj bi ga dale delovne organizacije, ni zastavljena previsoko in je sprejemljiv. Predlagam pa, naj občina z odlokom oprosti plačevanja nekatere dotirane ustanove.“

LUDVIK SIMONIČ, Iskra — Upori, Sentjerneje: „Šolstvo je vir in rezerva za kadre, zato pri izpeljavi te akcije ne bi smelo biti težav. V prenekrati krajevni skupnosti bi zaposleni lahko glasovali kar v svojem kolektivu.“

(po stopnji 1 odst. od izplačanih osebnih dohodkov) dosegel 150 starih milijonov.

Na novomeškem območju so do zdaj proti črnim kozam cepili vse gostinske in javne delavce, ostali pa bodo prišli na vrsto v prihodnjih dneh (ljudje bodo pravočasno obveščeni po RTV in dnevnikih). Cepljenje poteka pod vodstvom in nadzorom Zavoda za zdravstveno varstvo v Novem mestu. Na sliki: cepiti je treba tudi otroke. (Foto: Sandi Mikulan)

— Ena gospa je rekla, naj bi tisti veter, ki je v nedeljo nagajal skalacem v Planici, zapihal šole zdaj, pred napovedano odmrznitvijo, in onemogočil vsaj redkorne skoke cen.

Davki, olajšave in oprostitev

Na novo je predpisan davek od stavb, vendar samo za mesto – Oprostitev za nove vinograde in nasade, olajšave za nakup kmetijskih strojev in preusmerjanje kmetij, v obrti za stroke, ki počasi izumirajo

Danes teden je skupščina izglasovala odlok o davkih za leto 1972. V posavskih občinah so se pred tem nekajkrat sestali in poskušali izravnavati razlike, ki so prejšnja leta povzročale negotovne davkoplačevalce. Najbolj so se pritoževali zaradi različne odmere obrtniki.

Za hribotivne predele bodo obveljale lanske olajšave. Davka od kmetijske dejavnosti bodo kmetje oproščeni do 10 let, za tista zemljišča, ki so jih kultivirali iz doslej neuporabnih površin. Kdor bo zasadil nov vinograd ali breskovo plantažo, bo oproščen davka pet let, štiri leta pa velja za oprostitev za ribezove nasade.

Olajšave so predvidene za preusmerjanje kmetij in za nakup mehanizacije, vendar samo za kmete, ki se ukvarjajo izključno s kmetijstvom in nimajo drugih virov za preživljanje. Odslej so razširjene olajšave za mladoletne in dela nezmožne družinske člane. Olajšave za borce so ostale nespremenjene. Davka so oproščeni lastniki zemljišč, ki jim katastrofi dohodek ne presega 100 din.

Za obrt je skupščina predlagala znižane stopnje z namenom, da

bi se razbremenitev gospodarstva odrazila tudi v tej panogi. Za naložbe v opremo so predvidene olajšave za proizvodno obrt, za storitveno obrt in gostinstvo. Olajšave bodo priznavali samo tistim, ki vodijo po-

slovne knjige. Za šivilje, sodarje, kolarje, sedlarje, krovce in čevljarje so predvidene v višini 50 odst. od odmerjenega davka.

Za letos je napovedano tudi plačevanje davka od stavb, vendar samo na mestnem območju. Oprostitev davka za nove stavbe je po republiškem zakonu skrajšana od 25 na 10 let. Zato bodo vse zgradbe, starejše od 10 let, točkovali in predpisali davek zanje. J. T.

DO KONCA APRILA PREDLOGE!

Poslovno — z Veliko Plano

Uresničuje se želja po gospodarskih stikih

V petek, 24. marca, so se v Brežicah mudili predstavniki bratske srbske občine Velike Plane. Vodil jih je predsednik občinske skupščine. Izrazili so željo po gospodarskem sodelovanju z brežiško občino.

Ogledali so si Tovarno pohištva in bili presenečeni nad tem, kako hitro so v njej izpeljali rekonstrukcijo in se uspešno postavili na noge, odkar so se priključili Slovenijalesu. Tudi v Veliki Plani imajo pohištveno industrijo. Njen predstavnik je izrazil željo po stikih z močnejšo firmo, kot je na primer Slovenijales. Pomočnik generalnega direktorja Slovenijalesa je po razgovoru z gosti dejal, da je zanimanje za sodelovanje obojestransko. Predstavniki Slovenijalesa bodo obiskali Veliko Plano in ugotovili, kakšne so možnosti.

Gostje so se nato sprehodili še skozi rastlinjake Agrarie na Čatežu. Podjetje jim je predstavil direktor Stanko Rebernik. Obiskovalci so izrazili željo, da bi Agraria odprla cvetličarno v Veliki Plani, ki šteje 12.000 ljudi in nima še nobene prodajalne cvetja. Njihov industrijsko-kmetijski kombinat bi lahko preko Agrarie oskrboval prebivalstvo brežiške občine s suhomesnatimi izdelki. Ta kombinat zaposluje okoli 1.500 ljudi in ustvari na leto 50 milijard starih dinarjev prometa. Mesna industrija izvaža tretjino izdelkov. Z

Agrario se bodo dogovarjali tudi za odkup valilnih jarc za vzrejo piščančev pohancev.

Predstavniki zainteresiranih podjetij v obeh občinah bodo do konca aprila pripravili predloge za sodelovanje in osnutke pogodb, nakar bodo vrnili obisk Veliki Plani in morda že tudi kaj podpisali. J. T.

BREZBRIŽNOST

Nobene škode?

Vseeno, kdo odide

Vajeni smo naštevati prednosti razvitejših in opozarjati na davek, ki ga plačujemo zaradi zaostajanja za drugimi predeli Slovenije. Tudi vzroke za to imamo vedno pri roki, med njimi tudi pomanjkanje strokovnjakov.

Človek bi rekel, da jim ne pripisujemo globljega pomena, da je to le besedno dokazovanje. Tako vsaj razberemo iz odgovorov v anketi o samoupravljanju, ki so jo delali v brežiški občini in o kateri je idejnovzgojna komisija v ponedeljek informirala udeležence konference ZK.

Na vprašanje, kdo povzroči delovni organizaciji največ škodo, če odide, jih je 38 odst. odgovorilo, da je vseeno, kdo odide, in 13 odst. je prepričanih, da ni nobene škode, če odide nekvalificirani delavec, inženir, pravnik, kvalificirani ali visoko kvalificirani delavec. Slaba tretjina anketirancev (32 odst.), da je največja škoda, če zapustijo podjetje visoko kvalificirani in kvalificirani delavci, in le 17 odst. jih odgovarja, da je za podjetje najbolj škoda, če ga zapusti strokovnjak z univerzitetno izobrazbo.

Če upoštevamo, da so bile delovne organizacije za anketo izbrane po posebnem ključu (odgovarjalo je 505 zaposlenih), potem lahko sklepamo, da odgovori kažejo splošen odnos do znanja in strokovne usposobljenosti. Več kot polovico anketiranih (od vodilnih uslužbencev do delavcev brez kvalifikacije) je prepričanih, da ni razlike, če kdo odide iz podjetja. To kaže, da velik del zaposlenih malo ceni strokovnjake z visoko šolo, kaže na brezbržnost do kadrov, čeprav imamo „kadrovske zadeve“ tako pogosto na jeziku. J. TEPPEY

NASTOPILO BO 38 EKIP

Začele so se že športne igre zaposlenih iz brežiške občine. Komisija za šport in rekreacijo pri občinskem sindikalnem svetu je sklenila razdeliti tekmovalne v dva dela. Za tekmovalne se je pripravilo 38 ekip.

Vodo v Kapele

Na zboru volivcev, ki je bil minulo nedeljo v Kapele, so izvolili vodovodni odbor. Kapele se bodo po vsej verjetnosti priključile na brežiški vodovod, zato bo potrebna skupna akcija z dobavsko krajevno skupnostjo. Ta bo položila cevi do Malega Obreža in od tam bi speljali vodo nato še v Kapele. Predvidevajo, da bo morala vsaka hiša prispevati po 4 tisočake. Vodovodni odbor bo najprej zbral interese po vsem kapelskem okolišju. Komunalno podjetje iz Brezice bo poskrbelo za projekt in za delo pri napeljavi glavnega voda, vse drugo pa bodo izpeljali občani. M. JARANOVIC

O delu in bodoči vlogi kluba dolenjskih poslancev so udeleženci spregovorili na petkovem srečanju v tovarni papirja v Krškem. Posvetu so prisostvovali tudi predstavniki družbeno-političnih organizacij in občinskih skupščin tega območja. Ob tej priložnosti so si gostje ogledali tovarno. (Foto: J. Teppey)

DOGOVORI MORAJO DRŽATI KOT PRIBITO

Nejasno kot v horoskopu

in pripravljeni moramo biti tudi na presenečenje, da bo rudnik Senovo ukinjen prej kot v 7 letih

Čimprej iz negotovosti, je geslo tistih rudarjev, ki se ne bodo zaposlili pri Metalni in ki bodo še naprej kopali premog. Vsega skupaj jih bo ostalo okoli 500, od tega 320 jamskih delavcev. Izkop premoga bodo zmanjšali na 450 ton dnevno.

Zmanjšana proizvodnja pa pomeni manjšo ekonomičnost in rentabilnost. Izračunali so, da bodo ob teh količinah premoga rudarji lahko zaslužili do 1500 din na mesec, to je za 20 odstotkov manj, kot je bilo lansko poprečje. Torej je treba računati tudi z begom mlajših ljudi in strokovnjakov in misliti, da bi se lahko življenjska doba rudnika iztekla prej kot v sedmih letih. Nujno je treba poiskati nove možnosti za zaposlitev rudarjev in čimprej uresničiti načrt za postavitev keramične tovarne, zahtevajo prizadeje.

Odbornike občinske skupščine je predsednik sindikalnega sveta opozoril, da nihče v občini ne bi smel odstopiti od samoupravnega dogovora delovnih organizacij o zbiranju denarja za graditev te tovarne in da mora držati tudi obveza občinske skupščine za soudeležbo pri investiciji.

Skupščina je sklenila prispevati 3,5 milijona din, prav toliko delovne organizacije, medtem ko pričakujejo iz rezervnega sklada republike 4 milijone din. Celotno investicijo cenijo na 52 milijonov din. Zahodnonemški poslovni partner je pripravljen sodelovati z 49 odst. Od Ljubljanske banke pričakujejo 9,5 milijona din, Lesnina je obljubila 3 milijone, za manjkajočih šest pa se pogajajo s poslovnim združenjem GIPOS.

Ta načrt zahteva dejanja, nič več besed in stališč. Zahteva resen pristop vseh, ki odločajo in imajo denar in ki so doslej izrazili pripravljenost za rešitev Senovega. J. TEPPEY

ZA VARSTVO 548 OTROK

V Krškem nameravajo v prihodnjih letih rezervirati še več sredstev za otroško varstvo. Pred kratkim so popisali število otrok v mestu in ugotovili, da je do šestega leta starosti 548 otrok, od 6. do 15. leta pa 800. Predvsem je premalo igrišč, zato je razumljivo, da si otroci omislijo zabavo tudi na zelenicah in tako uničujejo javne nasade.

Obrtniki danes v Krškem

Strokovna odbora za obrt in za turizem sklicujeta za danes v domu Svobode na Vidmu sestanek vseh samostojnih obrtnikov, avtoprevoznikov in gostincev iz krške občine. Seznanili jih bodo z vsebino kolektivne pogodbe, ki sta jo ob novem letu podpisala republiški odbor sindikata storitvenih dejavnosti Slovenije in predsednik gospodarske zbornice SRS. Ta pogodba bo urejala odnose s področja delovnih razmerij v obrti in gostinstvu. Na današnjem srečanju bodo obrtniki zvedeli tudi za občinsko davčno lestvico v letu 1972. Skupščina je obdavčitev za sebnega sektorja prilagodila obdavčitvi v obeh sosednjih občinah, da bi s tem izognila negotovanju pri zadetih.

KRŠKE NOVICE

NA POSVETU PREDSTAVNIKOV KULTURNO-PROSVETNIH zvez in svetov iz posavskih, dolenjskih, belokranjskih, kordunskih in obkolpskih občin, so v soboto v Kostonjci sprejeli program letošnjih skupnih nastopov amaterskih kulturnih skupin. Posvetu so prvi prisostvovali kulturni delavci iz Samobora, Vrgin-mosta in Vojnice.

ODBORNICI OBČINSKE SKUPŠČINE so na zadnji seji imenovali za direktorja dijaškega doma „Milke Kerinove“, Matka Matjana, ki je to dolžnost opravljal že doslej. Za ravnatelj „Glasbene šole“ pa so odborniki imenovali prof. Klepca.

MED 22. JUNIJEM in 6. JULIJEM bo v krški občini ponovno obvezno fluorografiranje za vse osebe, starejše od 24 let. Akcijo bo vodila strokovna ekipa Inštituta za pljučne bolezni z Golnika.

V KOSTANJEVIŠKI POLNOLNINI CVIČKA, ki je last krškega Agrokombinata, so začeli pripravljati za prodajo lansko vinsko letino. Ustekleničili bodo okrog 250 vagonov lastnega pridelka in še okoli 100 vagonov vina, ki so ga odkupili pri zasebnih vinogradnikih.

BOLJ POVEZANO!

Perspektive

ali tek čez ovire

Lanskega poslovanja niti ena delovna organizacija v krški občini ni zaključila z izgubo. Kljub pomanjkanju obratnih sredstev ni bilo večjih zastojev in tudi ne posebnih težav za izplačilo osebnih prejemkov. Leto se je končalo ugodno, samoupravljavci so z odgovornostjo uresničevali smernice občinske skupščine.

Odborniki se nadejajo, da bo enaka zavzetost pomagala uresničevati letošnje načrte, ob tem pa se zavedajo, da samo spremljanje gospodarskih gibanj v občini za skupščino ni dovolj. V smernicah zahtevajo jasno opredelitev odgovornosti in opozarjajo na pravočasno ukrepanje tam, kjer je nevarnost, da se podjetje samo ne bo moglo obdržati.

Krško gospodarstvo je namreč zelo razdrobljeno, saj prevladujejo delovne organizacije z manj kot sto zaposlenimi. Ne morejo se postaviti na trdne noge, ker so tehnično slabo opremljene in ker jim primanjkuje strokovnih delavcev. In tako jih prehiteva čas, ne da bi se kolektivni zavedli, da zaostajajo in da tudi njihovo poslovanje ni organizirano tako, da bi dohtevalo sodobni poslovni utrip.

V skupščini vedno bolj stopa v ospredje zahteva po načrtovitosti. Ta pa je spet povezana z zahtevno po večjem zaposlovanju strokovnjakov bodisi v delovnih organizacijah bodisi v občinski upravi. Odborniki posebej poudarjajo, da je treba okrepiti oddelek za gospodarstvo.

Sedanja razdrobljenost ne vodi nikamor. Prej ali slej bo treba iskati oblike povezovanja in sodelovanja s podjetji sorodne dejavnosti v občinskih mejah pa tudi onkraj njih, saj nekaj tovrstnih poskusov že imajo. J. T.

Prva pošiljka zaščitnega cepiva proti črnim kozam, ki je prispela v Brežice, je bila namenjena zdravstvenim delavcem. Takoj za njimi so cepili šoferje Prevoza, v soboto pa kolektiv Čateških Toplic in tuje goste. V zdravstveni dom prihajajo tudi številni posamezniki, za katere cepljenje ni obvezno. Ti prispevajo po 20 din. Na sliki: cepljenje v brežiškem zdravstvenem domu. (Foto: J. Teppey)

NOVO V BREŽICAH

V SOBOTO IN NEDELJO se je precej ljudi odpravilo v Planico na prvo svetovno prvenstvo v smučskih poletih. Po trije avtobusi so vozili v Planico skupine, člane smučarskega društva pa je v soboto peljal na ogled tekmovalna avtobus osnovne šole Artiče.

HORTIKULTURNO DRUŠTVO je v petek priredilo v domu JLA predavanje za vse, ki se ukvarjajo z gozdnimi kaktusi. Strokovne napotke jim je dal dopisnik revije Moj mali svet Andrej Praprotnik. O kaktusih je povedal veliko zanimivega in poznatelj besede z barvnimi diapozitivi.

TA TEDEN SO STEKLA PRAVLJALNA dela za postavitev spomenika padlim v NOB in izsejencem. Na prostor pred tržnico so navozili nekaj tisoč kubičnih metrov zemlje. Spomenik bo izdelal kipar Stojan Batič, odkril pa ga bodo za občinski praznik.

V FOTO-KINU KLUBU se je v petek zvečer začel niz predavanj za

člane. Slavko Jančar je govoril o osnovah snemanja z amatersko filmsko kamero. Tudi v naslednjih predavanjih se bodo člani seznanili s tehniko filmskega zapisa.

PRIPRAVE NA GRADITEV otroškega vrta so nekoliko zastale, ker Marles iz Maribora še vedno ni poslal ponudbe za postavitev paviljonske zgradbe. V tem vrtu bo prostora za 170 otrok. Svet za otroško varstvo in skupščina se bosta morala v kratkem odločiti za vrsto gradnje. Če mariborske ponudbe ne bo, je še druga možnost. Pionir bo namreč gradil tipске zidane šolske ustanove.

SOBOTNE CENE PRI AGICARII: cvetača 6 din za kg, čebula 3, česen 8, fižol 7, krompir 0,80 in 1 din, kumare 11,60, ohrovt 5, por 5, peteršilj 9, paradiznik 16, radič 10, mehka solata 16, špinača 6, grozdje 8, hruške 7,6, jabolka 3,5 in 5 din, limone 7,80, pomaranče 6,20, banane 7,60, suhe slive 7,60, fige 9 din za kg, jajca 0,65 in 0,75 din.

BREŽIŠKE VESTI

KRŠKI TEDNIK

Po polževo

Je sploh smotrno, tako počasi in tako po malem obnavljati cesto, kot jo proti Krškemu?

Spet prometni znaki zapirajo pot po cesti proti Krškemu, spet se promet vali skozi Sevnico po občinski cesti, premalo utrjeni in preslabo vzdrževani, po levi strani Save proti Blanci in Brestanici.

Novomeško cestno podjetje se je spet lotilo modernizacije obsavske ceste, kar je sicer razveseljivo, nerazveseljivo pa je, da gre to delo po polževo in da Sevnica zaradi te počasnosti protestira, ne vedoč, kdaj bo delo sploh dokončano in kdaj bo spet mogoč običajen promet.

V Sevnici se ne morejo sprizniti s „politiko“ cestnega podjetja, ko prevzema vrsto del in hkrati odpira toliko gradbišč, da na njih dela ne more organizirati, tako da bi kar najhitreje napredovalo. Da bi se o tem prepričali, smo prejšnji teden obiskali gradbišče pri Impoljci in na njem našli le peščice delavcev in nekaj strojev. Če se bo tako nadaljevalo, bo asfaltiranje tega, nekaj kilometrov dolgega odseka ceste, za katerega je republiški cestni sklad zagotovil denar, še kaj dolgo trajalo.

Je sploh vredno zaradi treh, starih kilometrov zapreti tako pomembno cesto, imeti toliko stroškov pri preusmeritvi prometa in zaradi daljših obvoznih poti, kjer uničujejo vozniški ceste in svoja vozila.

To je tudi vprašanje za republiški cestni sklad, ki po „kapljicah“ in v bistvu tako neracionalno modernizira naše ceste.

M. L.

KAKO DOLGO ŠE: nezadovoljstvo zaradi počasne graditve ceste od Impoljce proti Krškemu. (Foto: M. L.)

Vodna dirka s časom

Ljudje se še nadalje lotevajo vodovodov

Med prvimi so se letos odločili za graditev vodovoda vaščani Hudega brezja pri Studencu, ki si prizadevajo, da bi do letošnjega prvega maja v njihove domove že pritekla pitna voda.

Učinki podražitve

Sevniško avto-moto društvo je lani štelo nad 270 članov, letos pa jih ima le približno sto. Na to je po svoje vplivala podražitev članarine, pa tudi sicer se je pri avtomobilizmu vse tako občutno podražilo, kot da bi bil avtomobil za človeka res tolikšen luksuz.

Zgradili so zajetje, izkopali jarko, položili in zasuli plastične cevi, dokončati pa morajo še vodovod, ki bo 14 domačij oskrboval z vodo.

Za hudobreški vodovod se zanimajo tudi vaščani iz zaselkov Cerovec in Hudonovo, vendar izvir za vse ne bo zadostal, zato bodo morali zavijati rokave za svoj vodovod. Izvolili so gradbeni odbor in se spustili v tekmo s časom in drugimi vasi.

Kar največ nameravajo pred spomladanskimi kmetijskimi deli narediti tudi vaščani Rovišč, kjer so sicer sprva nastali manjši spori, zdaj pa so stvari že uredili.

Gradnja vodovodov na tem, sicer zaostalem območju sevniške občine tako razveseljivo napreduje, da kmalu ne bo več vasi brez vodne napeljave. Zdjaj je tako, da v primeru, da se vasi Ponikev in Gor. Orlje ne bosta odločili za graditev, bosta samo ti dve vasi ostali brez vodovoda.

K. Z.

ZVEZA KOMUNISTOV SE STARA

Na zadnji seji občinske konference ZK Sevnica so med drugim govorili tudi o gibanju števila članov ZK v sevniški občini. Po zadnjih podatkih je v občini zdaj 376 članov, kar je 25 manj kot pred letom dni. Ugotavljajo tudi, da se je zmanjšalo število članov, starih od 20 do 30 let, povečal pa se je odstotek tistih, ki so starejši od 40 let. To z drugimi besedami povedano pomeni, da se članstvo stara. Naslednja značilnost je zmanjševanje odstotka delavcev. Tako je bilo leta 1970 še 174 delavcev, leta 1971 pa samo še 154. Iz navedenih podatkov sledijo naloge za občinsko organizacijo ZK.

Bolje za cesto

Čeprav se prebivalci Studenca, Rovišč, Hudega Brezja in Ponikev jezijo, da je cesta Impoljca-Studenec-Rovišče dobila občinski značaj, so z delom novega cestarja - občinskega komunalnega podjetja iz Sevnice - zadovoljni, čeprav bo leto imelo še veliko dela, preden bo cesta vsaj za silo spravila v red. Ze več let ni nihče čistil obcestnih jarkov, pa tudi sicer je cesta hudo zanemarjena.

K. Z.

Tavčar v Krmelju

Naš znani svetovni popotnik Stane Tavčar iz Kranja je imel v Krmelju predavanje z barvnimi diapozitivni in z naslovom „Izrael - dežela med morjem in peskom“. Poslušalci, ki so se udeležili predavanja, so ga na koncu nagradili z aplavzom.

B. D.

»Veseli Zasavci« v obeh občinah

Ansambel »Veseli Zasavci« bo to in naslednjo nedeljo nastopal v trebanjski in sevniški občini z narodnozabavnimi vzhvami in najbolj uspešnimi slovenskimi popevkami. V nedeljo, 2. aprila, ob 15. uri bo nastopil v Šentrupertu, ob 17.30 v Krmelju, ob 20. uri v Mokronogu. V nedeljo, 9. aprila, bo igral ob 17. uri na Mirni, ob 19.30 pa v Trebnjem. Poslušalce bo zabaval znani humorist Lojze iz ansambla »Janez Jeršinovec s svojimi planšarji«.

KAKO BO LETOS S FINANCIRANJEM DRUŽBENIH SLUŽB IN POTREB

Za vse več cvenka v občinski »kasi«

Občinski proračun bo letos občutno večji, še bolj pa se bo povečal družbeni proizvod, kar pomeni, da ni navzkriž z načeli stabilizacije

Osnutku občinskega proračuna, ki ga bo danes dopolnilne obravnavala občinska skupščina Trebnje, ni mogoče očitati, da ni „na pravem tiru“ in da ne upošteva republiškega izhodišča glede proračunske porabe, ki pravi, da proračun ne sme porasti bolj kot družbeni proizvod. V občini je za letos predviden 30 odstotkov večji družbeni proizvod, kar je glede na povečanje proizvodnih zmogljivosti in zaposlenosti mogoče pričakovati, proračun pa se povečuje za 21 odstotkov.

Natančneje so osnutek proračuna obravnavali na minulih zborih občanov, ki pa so bili iz več vzrokov slabše obiskovani kot zbori v februarju, ko so ljudem razlagali osnutek občinskega odloka o davkih-ter jim dali priložnost, da spet enkrat spregovorijo o svojih problemih. Četudi smo že objavili bistvena izhodišča, ki jih je občinska skupščina sprejela januarja, ne bo preveč, če še enkrat povzamemo najvažnejše značilnosti letošnjega proračuna.

Predvsem: prispevne stopnje bodo letos enake lanskim, iz-

jema je obrtništvo, pri katerem so občutno odšli davčni vijak, da bi lažje zadihalo. Tudi davki nimajo večjih sprememb, občinskemu proračunu pa bodo dali več dohodka, ker bodo večje osnove in večji promet blaga. Precej večja bo tudi dopolnilna pomoč republike (za priznavalnino za 16 odstotkov več, za zdravstveno varstvo kmetov za 29 odst. več itd.), kar je v skladu s politiko zmanjšanja socialnih razlik.

Za uporabnike proračunskega denarja je pomembno, kako bo ta denar razdeljen. Osnutek upošteva 12 točk obsegajoča izhodišča občinske skupščine in predvideva za kulturno-prosvetno dejavnost za 19,6 odst. več denarja, za socialno

skrbstvo za 38 odst. več, za zdravstveno varstvo za 20 odst. več, za komunalno dejavnost za 5,9 odst. več, za delo državnih organov (občinska uprava, sodišče) za 27,3 odst. več, za delo družbeno-političnih organizacij in društev pa za 37,4 odst. več, o čemer poročamo posebej.

M. L.

OBČINSKA POMOČ Izdatno več

Letos za tretjino večja pomoč organizacijam in društvom

V družbeno-političnih organizacijah in društvih so lahko zadovoljni: čeprav bo letos občinski proračun večji le za eno petino, bo pomoč društvom in organizacijam v poprečju večja kar za eno tretjino.

Prejšnji teden je skupščinska komisija za usklajevanje programov dela in financiranje po predhodnem usklajevanju sprejela predlog, ki ga bo obravnavala še občinska skupščina na prihodnjem zasedanju. Po tem predlogu naj bi letos dobila občinska konferenca SZDL 160.000 dinarjev, občinska konferenca ZMS 46.000 dinarjev, občinski odbor ZZB NOV 77.000 din, občinski odbor ZRVS 25.000 din, občinska zveza za telesno kulturo 80.000 dinarjev, občinski odbor RK 35.000 din, občinski odbor LT 20.000 din, občinski odbor DPM 30.000, občinski strelski odbor 30.000, občinska gasilska zveza 24.000, Goliovska akademski klub 4.000 din, zveza slepih 4.000, zveza gluhih 3.000, taborniška organizacija 12.000, komisija za turizem 20.000, zveza prostovoljcev za severno mejo 1.000, ostane pa še 6.000 dinarjev za rezervo.

Obisk Zdravka Krvine

Zdravko Krvina, član predsedstva SRS, je v petek, 24. marca, obiskal trebanjsko občino. V spremstvu predstavnikov občinske skupščine in družbeno-političnih organizacij si je ogledal podjetje Trimo, zatem nekatero zaostale vasi na Trebanjskem, kjer je lahko videl, da „Kozjansko“ ni samo na Kozjanskem. Nekaj časa se je zadržal tudi na Mirni, kjer si je ogledal film o splošnem ljudskem odporu in pripravljenosti krajevne skupnosti Mirna ter delo v tovarni za predelavo krompirja.

Mokronog: »krušne« težave ostanejo

Na željo občanov, naj bi podjetje „Zito“ ki tudi Mokronog oskrbuje s kruhom, dostavljalo kruh v bolj zgodnjih dopoldanskih oz. jutranjih urah, odgovarja podjetje, da tej želji ni mogoče ustreči. Odgovor pravi, da ima podjetje omejene prevozniške možnosti in da je oskrbo v Mokronogu po ukinitvi peke v zasebni pekarni prevzelo pod pogojem, da lahko dovažajo kruh v poznejših dopoldanskih urah. Glede Trebelnega pa odgovarja, da tam ne more organizirati prodaje, ker je premalo kupcev pekovskega kruha.

Meso za Trebelno in Češnjice

Do sredine aprila bo podjetje „Dolenjka“ kupilo primere hladilne naprave in organiziralo prodajo mesa v trgovinah na Trebelnem in v Češnjicah, kar je velika želja tamkaj živčih ljudi. Ker je po sanitarnotehničnih predpisih v trgovinah mogoče prodajati le pakirano meso, bodo prodajali le tako, kar pa seveda ne zmanjšuje uspeha dogovora med predstavnikoma občinske skupščine Trebnje in omenjenega novo-meškega podjetja.

ObSS IN VARSTVO Kot bumerang

Inšpekcija potrebuje več razumevanja in podpore za svoje delo

Je inšpekcije preveč ali premalo, to bo menda večno vprašanje. Če povprašuje vodilne v podjetjih, bodo trdili, da je preveč, če pa vprašaš tiste, ki imajo nalogo skrbeti za red in zakonitost, pravijo, da premalo.

Na razširjeni seji občinskega sindikalnega sveta Trebnje, ki je bila te dni, je eden izmed razpravljalcev vprašal, če inšpekcija za delo pri nas sploh kaj dela, češ da že dalj časa ni bil prijavljen noben prekršek, čeravno je znano, kakšne so delovne razmere in kako slabo je poskrbljeno za varstvo delavcev pri delu. Sodnik za prekrške je potrdil, da že več let ni bila prijavljena niti ena delovna organizacija. Na seji so razen tega predlagali, naj bi občinski sindikalni svet, katerega naloga je videti predvsem položaj delavca, imenoval posebno komisijo, ki bi si po podjetjih ogledala, kakšne so konkretne razmere. Ni namreč dovolj, če sindikat samo kontrolira pravilnike o varstvu, važnejše je, kako te pravilnike v delovnih organizacijah - spoštujejo.

Ob vsem tem se ponuja misel, da bi morala imeti inšpekcijska služba nasploh več podpore in razumevanja za svoje delo. Znano je, da je ob njem zavzemanju za nova delovna mesta delo inšpekcije večkrat pravzaprav nezaželeno ali prikazano kot neživljenjsko. Če bi delala, kar bi morala, bi bilo treba kako delovno mesto ali celo obrat - zapreti, to pa, na prvi pogled, ni v splošnem interesu.

Toda tako stališče do dela inšpekcije je kratkovidno in se običajno kmalu maščuje. Potem ugotavljamo, kaj občinski sindikalni svet Trebnje: majhna delovna storilnost in nesreče so v veliki meri zaradi slabih delovnih razmer in premajhne skrbi za varstvo pri delu.

Torej je s tem tako kot z bumerangom, tistim kreplecem astralskih domačinov, ki samo priletijo nazaj.

M. LEGAN

Občinski sindikalni svet zahteva v podjetjih večjo skrb za varnost pri delu. Na sliki: v novi delavnici podjetja Treles v Trebnjem, ki jo bodo uradno odprli za letošnji prvi maj. (Foto: M. L.)

TREBANJSKE IVERI

JASNITEV ZA ŠPORT. Trebnje, občinsko središče, s šolo in stotinami učencev ter pokrdugim tisočem prebivalcev nima niti kvadratnega metra asfaltiranega igrišča, brez katerega skorajda ni priljubljene iger z žogo. Zato so ljubitelji športa lahko toliko bolj veseli novice, da bo osnovna šola letos vendarle začela z zemljskimi deli za napravo vrste igrišč na prostoru nad šolo. Načrt bodo uresničevali postopno, kolikor bodo dopuščale možnosti.

OPEKARNA PRI TREBNJEM? Ob podatkih, koliko milijard daje Jugoslavija za uvoz različnih izdelkov iz gline, ki je pri nas ne manjka, so oživel predlogi, naj bi domače možnosti kar najbolje izkoristili. Med drugim je predvideno, da bi naredili opekarno pri Račjem selu, kjer so nekdanje delali opeko, pa so potem to opustili. Predstavnik občine se dogovarjajo z Ljubljanskimi opekarnami, da bi tam odprli svoj obrat. Če bo šlo po sreči in če bo zamisel dovolj vabljiva, si lahko obe-tamo nov obrat.

IZ ENE DVE ORGANIZACIJI ZK. Danes zvečer bo v Trebnjem stanek krajevne organizacije ZK, na katerem naj bi uresničili sklep občinskega komiteja ZK o razdelitvi organizacije. Dosedanje delo je pokazalo, da je organizacija prevleklja, saj v kraju ni tolikšnega prostora razen prosvetne dvorane, da bi lahko bili vsi hkrati na sestanku. Po novem bo vsaka organizacija šteje približno 60 članov, „naravna“ meja za razdelitev pa je glavna cesta skozi Trebnje.

DEŃAR ČAKA. Občinski sindikalni svet je lani sklenil, da bo odkupil zemljišče ob Kolpi, kjer bi uredili prostor za taborjenje. Predlog je koristen zlasti zato, ker razen KPĐ Dob niti ena delovna organizacija iz trebanjske občine nima počitniškega doma in bi vrzel lahko nadomestili s taborjenjem - vsaj za tiste, ki imajo radi tak poletni oddih. Teh je vse več. Vendar primernega zemljišča niso še mogli kupiti, ker so lastniki začutili priložnost in navliki ceno. Kot so povedali na zadnji seji ObSS, denar, namenjen za to, še čaka.

SEVNIŠKI PABERKI

SEVNICA ZADOVOLJNA. Pri občinskem odboru ZZB NOV so zadovoljni s predvideno razdelitvijo denarja za urejanje stanovanjskih zadev udeležencev narodnoosvobodilnega boja. Po ključu dobivajo 0,62 odst. (s čimer niso bili zadovoljni in so protestirali - brez uspeha), od izdvojenega denarja pa po predlogu skupščinske komisije dobijo še 590.000 dinarjev. S to dodatno pomočjo, menijo, bodo lahko ustregli večini prošnji in pomagali najbolj potrebnim.

KOMUNALCI SKRBELI ZA BOŠTANJ. Te dni se je Komunalno stanovanjsko podjetje Sevnica dogovorilo s krajevno skupnostjo Boštanj, da bo prevzelo komunalno opremljanje na območju krajevne skupnosti. K dogovoru naj bi dal soglasje še svet za urbanizem, komunalne in stanovanjske zadeve, ki se je, kot je bilo predvideno, sestal včeraj.

HLEVI DOMA POČITKA. Dom počitka v Impoljci, ki skrbi za približno 200 ostarelih in lažje duševno prizadetih ljudi, je v lastni režiji dolej zredil po 50 svinj na leto, s tem porabil odpadke pri hrani in pocenil

oskrbo z mesom. Doslej je prašiče redili v hlevih, ki so last Kmetijskega kombinata Sevnica, zdaj pa nameravajo zgraditi lastne hleve. Zaprtili so za primerno lokacijo, ki jim jo bodo tudi odobrili.

OBČNI ZBOR GASILSKE ZVEZE. V nedeljo je bil v Sevnici sklican občni zbor občinske gasilske zveze. Več o tem bomo še poročali.

LACNI VLOMILCI. V noči od četrtka na petek so vlomili v poslovno kmetijskega kombinata v Šmarju pri Sevnici. Preden so vlomilci začeli „z delom“, so si najprej potešili lakoto, na to so vsaj kazale odprte konzerve v skladišču. Po „pojedini“ so odnesli še druga jedila, cigarete in sveče v skupni vrednosti 1.200 dinarjev. Ob vplomu so naredili na vratih in oknih za okoli 300 din škodo. Miličniki so storilca izsledili že v soboto, saj sta se skrivala v kozolcih od Ledine do Blance. Osumljenca - mladoletna C. S. iz Zaloga pri Moravčah in H. D. iz Murske Sobotne - sta pobegnili iz VPD Radeče, spotoma pa vlomila v Šmarju.

SEVNIŠKI VESTNIK

TREBANJSKE NOVICE

Zapreti lepo Vančevo jamo

Človeških ribic ne najdejo več – Cestno podjetje zasulo kapniško Mulcevo jamo – Eni pomagajo jamarjem, drugi jim nehote nagajajo

Kočevski jamarji so lani raziskali 18 jam in brezen ter zanje izdelali tudi vso tehnično dokumentacijo. Jamarji klub Kočevje šteje 28 jamarjev, večina je mladincev. Do konca niso raziskali Vančevo jamo in Lobaš jame. Vančevo jamo, ki je najlepša doslej odkrita jama na Kočevskem, nameravajo tudi zapreti, za kar bi potrebovali okoli 8.000 din. Kdo bo to finansiral, še ni znano.

Jamarji so obiskali tudi jamo v Mestnem logu in Vodeno jamo, ki sta bili včasih polni človeških ribic. Zdaj jih niso našli v nobeni jami. Možnosti sta dve: ali so se zaradi odplak zadušile in jih ni več ali pa so se po morebitnih podzemskih prehodih preselile kam drugam, kjer je voda še čista.

Cestno podjetje Novo mesto je jamarjem zasulo Mulcevo jamo, ki sodi med kapniške jame in je bila znana še pred vojno.

Priljubljenost v bližini Mahovniških vrhov – 21. marec – Per v Novem mestu

Vančevo jamo nameravajo kočevski jamarji najprej zapreti, nato pa urediti tako, da bi vanjo lahko vodili turiste. Ta jama je sicer kratka, a zelo bogata z raznovrstnimi kapniki – (Foto: J. Primc)

Jam in o nevarnosti, da bo uničena jama Mahovnik 1 smo že poročali. Jamarji si prizadevajo, da bi prispevali svoj delež k vsestranskemu napredku Kočevske in hkrati za čistost okolja. Prav bi bilo, da bi njihove izkušnje porabili pri prizadevanjih za ohranitev zdravega okolja in da bi njihovega predstavnika imenovali tudi v skupnost za varstvo okolja.

V občini pa so tudi taki organi in

organizacije, ki se zavedajo pomembnosti jamarje dejavnosti in jamarjem gmotno in moralno pomagajo. Med te sodijo občinska skupščina, Turistično društvo, podjetje LIK, obrat ELEKTRO, Planinsko društvo, Stanovanjsko podjetje Kočevje, HOTEL PUGLED, Stanovanjska enota Rudnik, USLUGA Rudnik, AVTO Kočevje, ITAS in Rudnik.

J. PRIMC

Kočevje: proračun sprejet Vendar izplačila začasno omejena

Občinska skupščina Kočevje je 24. marca sprejela občinski proračun in hkrati omejitev, da proračunska potrošnja začasno ne sme biti

večja, kot je bila v istem obdobju lani. Ta omejitev je bila izglasovana zato, ker republika še ni sprejela odločitve o letošnjem dopolnjevanju (vzgoje in izobraževanja) v občinah. Če bo kočevska občina dobila republiška sredstva v predvideni oziroma objavljeni višini, bo omejitev takoj ukinjena. V nasprotnem pa bo treba prej znatno „obtesati“ sedaj predvidene proračunske izdatke.

Letošnji občinski proračun je za 16 odstotkov večji, kot je bil lanski, in znaša 8.894.415 din; proračun TIS pa znaša 8.240.000 din in je za okoli 17 odstotkov večji.

J. P.

Nevarne šole

Tudi v občini Kočevje je več šol, ki so zelo stare in obstaja nevarnost, da se jim podro stropi. Med take sodijo šole v Stari cerkvi, Mozlju, Koprivniku, Podpreski, Strugah in stara šola v Kočevju. Imenovana je že strokovna komisija za pregled šol – imenovala jo je TIS – ki pa nekoliko počasi opravlja delo.

Volitve in imenovanja

Na zadnji seji občinske skupščine Kočevje, ki je bila 24. marca, so bili imenovani:

– v komisijo za varstvo narave: inženir Dušan Oražem (predsednik), Stane Levstik, profesor Bruno Toič, Niko Moretič, dr. Miran Čilenšek, Franc Šile in Franc Premrl;

– v komisijo za ocenjevanje delovne uspešnosti delavcev v občinski upravi: Anton Sercer (predsednik), Marta Zilindra, Franc Šilc, Marija Vesel in Anton Križ;

– za izvajanje nalog prometne inšpekcije je bil pooblaščen Ivan Vesel;

– za izvajanje nalog vodnogospodarske inšpekcije je bil pooblaščen Franc Šilc;

– dolžnosti sodnika za prekrške je bil na lastno željo razrešen Emil Lorbar, ker odhaja na novo službeno dolžnost v Ljubljano;

– v komisijo za izvedbo redne likvidacije Pogrebnega zavoda Kočevje so bili imenovani: Jože Adamič (predsednik), Franc Premrl in Marija Paternost.

»Dolenjski list« v vsako družino

PROŠČENI DAVKA

Prometnega davka od alkoholnih pijač so oprostična za dobo dvesta let vsa nova gostišča izven mesta Kočevje, je na zadnji seji sklenila občinska skupščina Kočevje. Doslej je ta oprostitve veljala le za leto dni. Ugodnost je bila izglasovana na predlog AVTA Kočevje, ki ima motel na Jasnici. Davka na razred lesa, ki so ga prejela v dar, so oproščena gasilska društva. Ni pa bil sprejet predlog, naj bi oprostiti plačilo prometnega davka od alkoholnih pijač gasilska društva, če prirede veselico, ker to ni po veljavnih predpisih možno.

NOVE KRAJEVNE SKUPNOSTI

V kočevski občini ustanovljajo štiri nove krajevne skupnosti, in sicer Stari Log (obsega še naselje Smuka in Stari breg), Polom (Seč, Vrbovec), Koprivnik (Laze pri Onku, Rajhenau) in Vimoj (Brezovica, Čeplje, Kralji, Nemska Loka). Prve tri nove krajevne skupnosti so na območjih, ki so zelo redko naseljena in kjer doslej skupnosti ni bilo. KS Vimoj pa se je odcepila od KS Predgrad.

KOLIKO SKUPNOSTIM?

Krajevne skupnosti v kočevski občini bodo prejele letos iz raznih virov predvidoma skupno 1.061.877 din, in sicer iz komunalnega sklada (za ceste) 502.377 din, iz komunalnega sklada 35.000 din, iz sredstev krajevnega samoprispevka 220.000 din in iz občinskega proračuna 304.500 din.

Na pohod v Jelenov žleb so 25. marca krenile iz raznih smeri štiri „brigade“, sestavljene predvsem mladincev. Pohod je bil posvečen občinskemu prazniku in spominu na boj štirih partizanskih brigad 26. marca 1943 pri Jelenovem žlebu. Na sliki: brigada, ki je krenila iz Ribnice. (Foto: D. Mohar)

Letos nadpovprečno hitro naprejš

Tudi letos bo ribniška občina gospodarsko napredovala znatno hitreje kot republika – Kakšno pot so začrtale sprejete smernice?

Stvarni družbeni brutoprodukt se bo letos povečal v ribniški občini najmanj za 8 odstotkov (v SRS za 6,5 odstotka), zaposlenost v družbenem sektorju za 4 odstotke (v SRS za 2 odstotka).

Ob upoštevanju predvidevanj, da bodo v republiki porastle cene v povprečju za 13 odstotkov, pa bo v ribniški občini družbeni proizvod po tekočih cenah letos kar za 25 odstotkov večji kot lani.

Osebnih dohodki v občini bodo letos v povprečju za 15 odstotkov večji, kot so bili lani.

To je nekaj števil iz smernic za družbeno-ekonomsko politiko in politiko zbiranja ter porabe sredstev za splošno in kolektivno potrošnjo na območju občine Ribnica za leto.

Napredek gospodarstva v ribniški občini bo tudi letos znatno hitrejši kot v republiki. Zastavljeni cilji, čeprav zelo visoki, niso neostvarljivi. Možno jih je doseči celo brez večjih investicij, ampak le s polnim izkoriščanjem že zgrajenih zmogljivosti in z aktiviranjem investicij v podjetjih RIKO in DONIT.

Smernice predvidevajo, da je treba nove investicije vlagati predvsem v povečanje storilnosti, za večjo mehanizacijo ter avtomatizacijo.

Letos bo treba spodbuditi delovne organizacije iz občine in izven nje, da bodo pomagale pri hitrejšem razvoju panog oziroma dejavnosti, ki v ribniški občini sicer zaostajajo. Te so: kmetijstvo, trgovina, gostinstvo in obrt, predvsem uslužnostna. Občinska skupščina bo te dejavnosti

spodbujala tudi s primernim obremenjenjem.

Ribniška občina v zadnjem obdobju res gospodarsko hitro naprejš, vendar sodi kljub temu med tiste občine, kjer je narodni dohodek na prebivalca še pod republiškim povprečjem. Zato občinska skupščina tudi ne more izdatno pomagati povsod, kjer bi bilo potrebno. Letos bo svojo pomoč usmerila predvsem v kmetijstvo.

J. PRIMC

Z zadnje seje

Na zadnji seji občinske skupščine Ribnica, ki je bila 23. marca, je sprejel odlok o davkih občinskih osnov letosnjega proračuna. Osnove letosnjega proračuna in njem bodo razpravljali še na bližnjem zborih volivcev, nakar bo dokončno sprejel, sprejel smernice za družbeno-ekonomsko politiko in zbiranje ter trošenje sredstev za splošno in kolektivno potrošnjo za leto. Sklepal pa so tudi o prevzemu inšpekcije za preureditev ceste Hrastov Travnik v Loškem potoku. O navedenih zadevah bomo v postopku. Osebnih dohodkov bomo v postopku nam poročali v posebnih sestankih, ker nam prostor ne dovoljuje, da bi takoj obširne poročali.

NEOBDELANA ZEMLJA

Zgodnja pomlad je omogočila bolj rano kmetovanje. Stevan Kmetec so že začeli z oranjem. Za kmetije bo tudi letos zaradi pomanjkanja delovnih rok na kmetih ostalo nekaj orne zemlje neobdelane. To se bo gaja že nekaj let. Skoda je predvsem neobdelane zemlje v nižini, ki daje razmeroma dober pridelek. Kmetje ki imajo njivske površine v bližini gozdov, pa se že sedaj boje držati, ker jim povzroča vsako leto na polju precejšno škodo.

Nočejo v dom počitka

Ostareli in osamelci vojaški invalidi ne žele živeti v tesnobnem okolju doma počitka

V Ljubljani je bil 20. marca področni posvet predsednikov komisij pri občinskih odborih ZVB NOV iz ljubljanskih in okoliških občin, med njimi tudi ribniške in kočevske občine. Razpravljali so o organizacijskih vprašanjih delovanja sekcij, združenj in komisij Zveze vojaških vojnih invalidov. Ta organizacija dela v sklopu združenja Zveze združenj borcev.

Na posvetu so se zavzeli za večjo prisotnost ZVVI v Zvezi borcev. Večkrat se dogaja, da so vprašanja VVI na stranskem tiru, se pravi, da jim v Zvezi borcev ne posvečajo dovolj pozornosti. Temu pa je dostikrat vzrok tudi premajhna delavnost vodstev krajevnih organizacij ZVVI.

Obširno so spregovorili tudi o osamelih, ostarelih in bolnih osebnih vojaških vojnih invalidih. Čeprav je materialno vprašanje invalidov vsaj do neke mere rešeno, imamo iz

leta v leto več osamelih in ostarelih invalidov, ki so potrebni nega. Vendar se invalidi do bivanja v domu počitka, kot so Bokalce, kjer je po več ljudi nagnetenih v eni sobi.

Na posvetu so se zavzeli, da bi zgradili za ostarele in osamelce vojaške vojne invalide posebna naselja, kjer bi imeli stanovanjske hiše in njihova notranjost viden domačnosti.

Pogovorili so se tudi o izgradnji kopalnega bazena v domu VVI v Strunjanu.

T

RIBNIŠKI ZOBOTREBCCI

USLIŠANI SPOMINKARJI – Občinska skupščina Ribnica je znižala prometni davek izdelovalcem spominkov od 10 na 5 odstotkov. To ugodnost so zahtevali izdelovalci spominkov in prodajalna spominkov. Svoj predlog so utemeljevali tudi s tem, da so ribniški spominki že predragi v primerjavi s spominki iz južnih krajev države.

KAM Z DENARJEM? „Deset let sem že v Nemčiji, rad bi se vrnil domov, pa ne vem, v kaj bi denar vložil: v kmetijstvo ali obrt.“ vprašujejo ribniški zdomci oziroma rojaki. Pametnega nasveta ne ve nobeden, nekateri pa predlagajo, naj bi počakali izid posebnega zakona, ki bo urejal naložbe občanov v gospodarstvo. Zakon je že v pripravi, je bilo sporočeno na zadnji občinski seji.

OBISK OBRATA – Centralni delavski svet INLESA je pred kratkim obiskal svoj novi obrat „Javor“ v Juscih pri Opatiji, ki je bil do novega leta letos samostojno podjetje. Ob tem je nastala tudi ribniška zgodovica, da je delavski svet „Javorja“ kupil nemu Ribničanu novo srajco, ker si je svojo polil v gostilni v Ribnici (oni pri Ilirski Bistrici) s teranom. Resnični viri pa pravijo, da so ubogemu Ribničanu pomagali le s prevozom in z nasveti, srajco pa si je kupil s svojim denarjem.

ZBORI VOLIVCEV – Od 1. do 15. aprila bodo predvidoma v ribniški občini zbori volivcev, na kate-

rih bodo razpravljali o občinskem proračunu za letošnje, o finančnih prirah skladov, krajevnih zadevah in drugem.

– Sem slišal, da bomo tudi na Dolenjskem začeli z visokogorskim turizmom?

– Mi s Travnice gore smo že poslali s kravo Lisko nekoga na specializacijo v Švico.

– Naša, ribniška občina sodi med tiste slovenske občine, kjer je odstotek kmetov največji.

– Pa tudi med tiste, ki imajo v skladu za pospeševanje kmetijstva najmanj denarja!

– Tudi sklad za pospeševanje turizma imamo, v njem pa ni denarja.

– Seveda, ko ste edina slovenska občina, ki sploh še ni uvedla turistične takse!

DROBNE IZ KOČEVJA

PODRAŽITVE SE VRSTIJO, kar povzročajo razne komentarje med potrošniki oziroma občani. Ženske ne godujejo zaradi olja in mesa, moški zaradi bencina itd. Nekaterih pa podražitve in cene ne motijo. Plačajo za slabo uro petja Mišu Kovaču 20 dinarjev, za vstop v disko klub 5 din, kupujejo uvožene žgane pijače (ker domača zanje ni dobra), uvožene cigarete itd. Taki smo!

REDA NI – Krajevna skupnost Kočevje-mesto se je poleg drugih ukrepov odločila tudi, da bo uredila prostor za NAMO in zahtevala red na bližnjih vrtinarji. Krajevna skupnost nima nič proti, da imajo tam družine vrtičke, skrbeti pa morajo za red na tem prostoru. Ni prav, če vsak odmetuje plevel, kamor se mu zdi. Sosedje odmetujejo sem tudi nesnago, papir, pločevinaste škatle. Sedaj bo ta del urejen, vse, ki bodo delali nered, bo krajevna skupnost prijavi sodniku za prekrške.

BRCANJE ŽOGE na zelenici pred spomenikom na Trgu svobode je treba takoj preprečiti. Opoominov otroci ne upoštevajo, zato je treba ugotoviti, čigavi otroci so to, in kaznovati starše. Često sedijo starši celo na bližnjih klopcih in gledajo, kako igraju ljubljenci „nogomet“ in uničujejo zelenico... Zadnje čase veliko govorimo o kulturi!

VELIKA RAZPRODAJA knjig je bila pretekli četrtek. Cankarjeva založba iz Ljubljane je pripeljala s kombijem razne knjige in jih prodajala na stojnici na Trgu svobode nasproti kavarni. Občani so kupili veliko knjig.

RAZPRODAJE S POPUSTI se nadaljujejo. NAMA razprodaja

diolen zavese vseh širin s 15-odstotnim popustom.

SE DAN ZENA – V eni izmed sodobnih trgovin v Kočevju je bila domiselno aranžirana izložba. Iz litrskih kozarcev za vlaganje je bil zelo barvit napis „Dan žena 8. marec“. Se bolj domiselna pa je bila izbira v kozarcih. Za napis „dan“ je bila v kozarcih marmelada, za napis „žena“ kislja paprika, številka „8“ je bila zložena s pfeferoni, „marec“ pa je bil iz kisljih kumaric. Verjetno so praznik tudi tako pisano praznovali.

KONFEKCIJA moških oblek je pogosto kritizirana, ker za velike in močne postave ni konfekcijskih oblek. Pa vendar se tu pa tam kaj iztakne. Pri STANDARDU v Kočevju je dobil čisto po meri obleko Peter, največji in najmočnejši fant v mestu. Obleka je kot vlita, pa še draga ni bila, samo 450 din.

– Si slišal, da imajo v kočevski občini zaposlenih nadpovprečno veliko žensk, hkrati pa narodni dohodek na prebivalca vedno bolj zaostaja za republiškim povprečjem?

– Se pravi, da hočejo moški spet vso krivdo za neuspešnost prevreči na ženske!

KOČEVJSKE NOVICE

REŠETO

Največ so vredne lastne roke

Adlešička krajevna skupnost rine skozi morje potreb predvsem s pomočjo prostovoljnega dela - Dotacija tudi letos le za material

V zadnjih dveh letih dobiva krajevna skupnost le po 30.000 din iz občinskega proračuna, kar naj bi zadostovalo za popravilne dela, ki jih je treba opraviti, za npr. popravila poti in urejanje pokopališč, za napredk turizma in za skromno področje domačemu prosvetnemu društvu.

Glavno vlogo pri vseh vaških delih igra prostovoljno delo vaščanov, zato so prisiljeni dotacijo uporabiti le za nabavo materiala, medtem ko vse drugo delo slovi na prebivalstvu.

Lep primer je popravilne poti do kopališča na Kolpi, kjer so plačali le minerca, ljudje pa opravili za 2660 din fizičnega dela. Podobno je bilo v Bednju in Pribincih. Vasi sta dobili 3800 din pomoči za gradnjo vozne poti skozi vas, da bi lahko prišla do hiš rešilni avtomobil ali živnozdravnik. Malo je bilo denarja, toda poti sta zgrajeni. V Miličih so ljudje s prostovoljnim delom celo petkrat več naredili, kot so dobili pomoči iz proračuna.

V takih skromnih okvirih je krajevna skupnost tudi za leto 1972 planirala javna dela. V prvi vrsti bodo urejali studenec v vasi Fučkovi, ki se je porušil, popravljali bodo svoj del poti med Zuniči in Preloko, in če bo še kaj ostalo, bodo postavili lesen provizorij na kopališču. Poleti, ko se ob Teržokovem slapu tare kopalcev, pogrešajo oskrbo s pijačo. Če bo postavljen kiosk, bodo prodajo lahko organizirali.

Celoten adlešički predel se s tako skromnim napredkom zadovoljuje že vsa povojna leta, pričakujejo pa nagel razmah turizma, ko bo zgrajena asfaltna cesta. Ta predstavlja edini up na boljše čase.

65 novih podčastnikov

Pred kratkim se je v Črnomlju končal dvanajsetmesečni tečaj za gasilske podčastnike in je bil prvič izveden na območju Bele krajine. Vpisanih je bilo kar 71 tečajnikov iz 26 gasilskih društev na območju obeh belokranjskih občin.

Tečajniki so na izpitih, kamor se je prijavilo 65 kandidatov, odgovarjali na vprašanja iz devetih predmetov. Pokazali so zelo dobro znanje, saj je bilo nad 12 odst. odličnih in 57 odst. prav dobrih.

T. LATERNER
PREVOZI - DOBRA POTEZA

Izkazalo se je, da so na Zvezi kulturno-prosvetnih organizacij v Črnomlju pametno storili, ko so organizirali prevoz občanov iz oddaljenih krajev občine na abonmajske predstave v Črnomelj. Za te predstave je bilo precej zanimanja. Na vsako abonmajske prireditve je pripeljal en avtobus iz Adlešič in eden v Vinice, prevoz pa so organizirali tudi za Semičane. S takim načinom nameravajo nadaljevati, kajti v manjših krajih ni primernih dvoran za zabavne gostovanja.

Z dejanji so začeli

Izobraževalni program se v vrstah komunistov odvija po načrtu - Že več odličnih predavanj

Občinska konferenca Zveze komunistov v Črnomlju je sredi februarja letos na prvem zasedanju sprejela program idejno-političnega izobraževanja v spomladanski sezoni, ugotavljamo pa lahko, da so takoj začeli delati.

Odlučili so se za seminarski način izobraževanja s pomočjo 11 kvalitetnih predavanj, ki jih vodijo ugledni in znani družbenopolitični delavci Slovenije. Medtem ko je prvo predavanje že imel Zdenko Roter iz visoke šole za sociologijo in politične

vede, so do konca marca napovedana že tri naslednja predavanja.

21. marca so imeli črnomaljski komunisti in člani samoupravnih organov iz celotne občine v gosteh Petra Toša, predsednika komisije za samoupravne odnose pri CK ZKS. Govoril je o izvajanju samoupravnih dopolnil, ki zadevajo temeljne organizacije združenega dela. Dva dni zatem je Silvo Devetak iz skupščine SRS predaval o dogajanjih v svetu in vlogi Jugoslavije v njem, 30. marca pa bo predaval Ante Novak s sodelavci z Inštituta za sociologijo v Ljubljani o socialnih razlikah.

Ta predavanja so bila namenjena širšemu aktivu komunistov, medtem ko je ožji krog poslušal dve prav tako pomembni in strokovni predavanja.

Kot ugotavljajo v Črnomlju, so kvalitetna predavanja dobro obiskana, kar kaže tudi na to, da so jih doslej pogrešali.

Inž. Jankovič

Celoten kolektiv Belta je bil globoko pretresen ob žalostni novici, da se je na službenem potovanju v Slavansko Požego z avtom smrtno ponesrečil komaj 40-letni inženir Marinko Jankovič. Za njim bo ostala huda vrzel. Bil je eden vodilnih strokovnjakov za elektroenergetiko v Beli krajini, prav tako v podjetju, kjer je služboval tri leta. V kolektivu ni bil cenjen samo zaradi svojih strokovnih sposobnosti, temveč je bil mnogim iskren tovariš, poln razumevanja do sočloveka. Prav tako ga bodo močno pogrešali v številnih občinskih družbenopolitičnih organizacijah, kjer je deloval, pa v glasbeni šoli in na gimnaziji. Bil je tudi priljubljen honorarni predavatelj. Seveda

pa tragično smrt komaj dojamajo njegovi prijatelji in znanci. Teh ni malo, saj si je, čeprav kot prišlek iz rodne Bosne, pridobil med dolgoletnim bivanjem v Sloveniji vrsto najboljših kolegov.

Nepopisna bol pa bo ostala zlasti v njegovi ožji družini, saj je zapustil ženo in dve nedoletni hčerki. Ko so se pretekli teden poslovili od inž. Jankoviča na pokopališču v Vojni vasi, se je zbral skoro ves Črnomelj. Tudi to je dokaz, kako priljubljen in cenjen je bil med ljudmi. R. B.

»Dolenjski list«
tribuna bralcev

„Na zdravje pomladi in toplejšemu vremenu,“ sta rekla Staniševa s Suhorja, ki sta si pred zidnico oddahnila od dela v vinogradu. Z nenadno otoplitvijo je spet nastopil čas, ko bi moral vsak kmetovalec imeti štiri roke. (Foto: R. Bačer)

Vrvica še vedno prekratka

Letošnje davke in proračun so metliški odborniki že zakoličili - Nič novega ni, da manjka okrog 320.000 dinarjev za kritje potreb

S sprejemanjem odloka o davkih občanov so Metličani med zadnjimi na Dolenjskem, medtem ko so pri potrditvi proračuna za leto 1972 prvi.

Odlok o davkih občanov je bil že pretresen na zborih volivcev, zato na četrtkovem zasedanju občinske skupščine ni bilo o njem obširnejše razprave. Osnutek so spremenili le toliko, da se stopnja prispevka iz osebnega dohodka zaposlenih zniža na prejšnji raven, se pravi na 3,95 odstotkov. Decembra lani so odborniki že sprejeli višjo stopnjo, ker pa bi s tem dodatno obremenjevali go-

spodarstvo, kar ni v skladu z resolucijo skupščine SRS, so si spet premislili.

Pri davkih za obrtnike letos ni večjih sprememb, pri kmečkih davkih pa so celo nove olajšave, saj bo občina od zasebnih kmetovalec dobi le 160.000 din davka. To je za polovico manj kot lani. S tako politiko želijo zasbneemu kmetijstvu pomagati k hitrejši rasti.

Veliko več razprave je bilo ob sprejemanju proračuna občine za leto 1972. Z republiško dotacijo vred se bo nabralo okrog 7,5 milijonov din dohodkov, toda čeprav gre za precej večja sredstva, kot so jih imeli lani, so potrebe še veliko večje. Tako ostaja odprtih 320.000 din, kjer so vštete anuitete za novi gasilski dom in sredstva za komunalno vzdrževanje mesta. Ta denar bodo skušali zagotoviti ob morebitnem rebalansu proračuna ali iz drugih virov.

Na seji so odborniki izglasovali odločitev, da dobijo krajevne skupnosti namesto predlaganih 50.000 din kar 80.000 din, poleg tega jim bodo skušali prav tako med letom še kaj primakniti. Potrebe so tudi v tej dejavnosti še veliko večje. Proračun bo letos namenil kar 35 odst. vseh sredstev za šolstvo in izobraževanje, precej pa ga bremeni tudi obvezna soudeležba k republiški dotaciji za priznavalnine borcem.

Ceprav so letos za 20.000 din povečali dotacijo občinskemu odboru RK in je tudi socialna služba dobila skoro 40 odst. več kot lani, pa v obeh primerih sredstva še daleč ne zadoščajo. Tudi v teh dveh primerih so poleg dotacije TVD Partizan objubili še med letom primakniti nekaj deset tisoč dinarjev.

Že? Čestitamo!

V četrtek, 23. marca, se je Slavo Orlič, metliški sodnik za prekrške, srečal z Abrahamom. Veder je zajadril v novo polstoletje, zadovoljen s prehojeno potjo in načrti, ki jih ima še pred seboj.

Trinajst otrok se je rodilo Orličevemu očetu, malemu kmetu, in s tem je veliko povedano. Vedno pa je bilo kljub težavam vedro pri hiši: oče in trije sinovi, med njimi Slavo, so igrali pri metliški pihalni godbi. Naš jubilar je ostal vever in optimist, bodisi ko je preživljal italijansko internacijo, bodisi ko je delal kot radiotelegrafist v partizanih in kasneje v JLA ali pa ko je opravljal razne službe na črnomaljskem okraju, ko je študiral in dokončal višjo upravno šolo in nato delal v Beli krajini kot pravni referent ali sodnik za prekrške. Poleg tega je imel vsa leta različne družbene in samoupravne funkcije.

Naenkrat je minilo petdeset let. Naj bodo Slavo Orliču tudi naslednja leta zdrava, delovna in vedra!

Združitev je umestna

Odborniki soglašajo za združitev med Gosturjem in Viatorjem

Po treh pripravljanih razgovorih med domačo gostinsko enoto GOSTUR, ki zadnji dve leti dela pod okriljem tovarne BETI, in gostinsko-transportnim podjetjem VIATOR iz Ljubljane, so možnosti za združitev že toliko jasne, da so metliški odborniki o tem razpravljali. Menili so, da je povezava s tako velikim in uglednim podjetjem, kot je VIATOR, umestna, saj se s tem nudijo možnosti za najemanje posojil in za vlaganje v napredk belokranjskega turizma. Združitev so poleg Črnomaljev tudi Metličani ocenili za dokaj privlačno tudi zato, ker ima VIATOR že načrte za preurejanje nekaterih objektov. Že letos bi VIATOR lahko uredil Kamp v Metliki z vsemi sanitarijami in potrebami, da bi lahko deloval kot mednarodni Kamp, predvidena pa so tudi večja adaptacijska dela v hotelu Bela krajina, kjer bi se število postelj povečalo od sedanjih 46 na 83. V dveh letih bi prišla na vrsto za preureditev tudi Veselica.

Pri tehtanju dobrih in slabih strani integracije so se odborniki soglasno izrekli za VIATOR, vendar s pripombo, da je treba v končni pogodbi zagotoviti napredk tudi na podzemeljskem kopališču. Razen tega bi morali vsi sedanji gostinski objekti, ki preidejo v Viatorjevo last, ostati vselej turistično gostinski in jih ne bi smeli spreminjati v počitniške domove zaprtega tipa in podobno.

NOVE NALOGE - VEČ SKRBI

S prenosom nekaterih republiških cest v občinsko pristojnost bo ime upravni odbor metliškega občin skega cestnega sklada obširnejše naloge in večjo odgovornost, zato se upravni odbor okrepi. Za predsednika je občinska skupščina v Metliki imenovala Franca Vrviščarja, član pa so: Matija Jerman, Fran Kober, Slavo Prevaljšek, Jože Kozjan, Martin Plut, Tone Muc, Jože Janžekovič, inž. Julij Nemanjič, Franc Jakljevič in Jože Starešinič.

Ne tripo lepote

V prizadevanja za lepšo podobo mesta se je vključilo tudi podjetje GOSTUR. Na kopališču so zasadili večje število vrtnic, nekaj okrasnega grmičja in dreves, toda nepridipravi so se spravili nad mladike in jih dobesno del uničili. Ker ni prvič, da v Metliki lomijo cvetje in sadike, bi bilo dobro ugotoviti, kdo so tisti, ki sproti podirajo, kar drugi gradijo.

RDEČI KRIŽ POHVALJEN

Ko so metliški odborniki na zadnji seji tehtali sredstva, ki jih bodo letos organizacije dobile iz občinskega proračuna, jih je več v razpravi podarjalo, da mora občinski odbor RK dobiti več. Ta organizacija je med najbolj denavnimi v občini, medtem ko pri denarju ni upoštevana po delu. Predvsem bi morali zagotoviti toliko sredstev, da bi lahko RK imel plačanega uslužbenca. Gre namreč za edini primer v Sloveniji, kjer tega nimajo.

SPREHOD PO METLIKI

TURISTIČNA PISARNA na Trgu svobode je že nekaj časa zaprta. Pokazalo se je, da se ne izplača imeti samostojne prodajalne spominkov. Ob obnovitvi hotela Bela krajina bodo turisti lahko dobili izdelke domače obrti v recepciji.

TE DNI SE JE sestal odbor za organizacijo Kmečke ohecti, ki bo v Metliki spet pripravil prevoz nevestine bale na belokranjski način. Za izvedbo tako zahtevne prireditve so Metličani ustanovili več pododborov.

AMATERSKO GLEDALIŠČE iz Novega mesta je gostovalo s „Klopoteč“ Vladimirja Bajca. Gledalci so prireditve toplo sprejeli, škoda le, da so bile glave bolj redko posejane v dvoranah. Poleg tega, da je zdaj čas kmečkega dela, je bila ob istem času še kino predstava.

MESTO KAZI PREDVSEM smetje, ki ga nekateri lastniki hiš ne odstranjujejo. Veliko vlogo bi pri

olepšavi lahko odigralo turistično-olepševalno društvo, vendar leto zadnje čase ni posebno delavno. Če hočemo, da bo mesto obiskovalcem všeč, bi morali poskrbeti vsaj za čiščenje smeti pred hišami.

VELIKO LUKENJ v asfaltu, na katere so se jezili zlasti vozniki motornih vozil, so te dni v mestu zakrpali. Delo so lepo opravili delavci komunalnega podjetja, ne bi pa bilo odveč, če bi cesto tudi oprali. Vožila dvignjo precej prahu, ker dežja že dolgo ni bilo.

LETOS JE BILO v občini za tekmovanje v Župančičevem natečaju malo zanimanja. Svojo udeležbo so obljubljali pevski zbori, godba na pihala, skupina „Osip Sest“ in drugi, kaže pa, da metliška občina sploh ne bo zastopana na tekmovanju.

UMRLI STA: Marija Pavlovič iz Drašič, stara 75 let, in Neža Petrovič iz Bereče vasi, stara 75 let.

Koristno s prijetnim znajo združiti šolarji iz Vinice, kadar imajo delovne akcije. Ko so prejšnji teden dodobra očistili okolico šole, navražali zemljo in odvažali odpadke, so proste vožnje s samokolnicami izkoristili za osebni promet. (Foto: R. Bačer)

Poleg drugega tekstilnega blaga, perila, pletenin in konfekcije v tem tednu priporočamo ogled velike izbire dekliških pomladanskih plaščev. Prodajamo tudi na 5-mesečno brezobrestno obročno odplačilo.

„Veletekstil“ ČRNOMELJ

ČRNOMALJSKI DROBIR

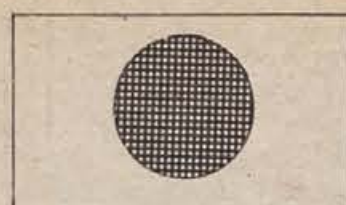
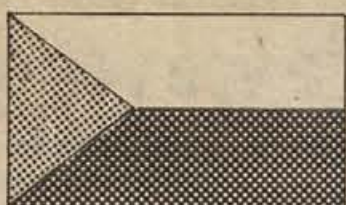
LETOS JE izredno zanimanje za nabavo sadik jablan, hrušk, breskev in drugega sadja. Kmetijska zadruga je sadice kmalu razprodala, na razpolago pa so tudi v samopostrežni trgovini. Tako zanimanje za sadice je predvsem posledica novih gradenj in urejanja vrtičkov.

POSTNI NABIRALNIK bi vsakodnevno sodil tudi v središče mesta Črnomelj, kjer se zbere največ ljudi po raznih opravkih. Občini želijo, da bi PTT služba željo upoštevala.

FREDEL ČRNOMLJA, kjer so stare mostovi, je zelo slikovit, če ga pogledaš od daleč, medtem ko iz bližine dela smotno. Vse polno je

Črnomaljski poročevalec

STEINER: Prvi svetovni prvak

WOSIPIWO: Presečenje Planice

RAŠKA: Tretjič ni šlo

WOLF: Rekord mu ostane

KASAJA: Strah pred velikanko

FORTUNA: Razočaran po Sapporu

OD PETKA DO NEDELJE

Inž. Peter Eržen, naš zvezni kapetan: „Letalnica je čisto nekaj drugega kot navadni skoki. Običajna forma tu ne pomeni dosti. Danilo ali Štefko od naših, sicer pa Vzhodni Nemci in Čehi so favoriti za najboljše uvrstitve.“

Kot bi pogledal s 50-nadstropne zgradbe, so gledali skakalci z vrha zaleta – in potem v prvi petkovi seriji padali kot za stavo. Skakalnica je kazala zobe. 140 metrov dolg nalet, doskočišče, ki ima 42 stopinj nagiba. V izteku je nadmorska višina 942 metrov, na odskočnem mostu 1.068, na vrhu naleta pa 1.134 metrov.

Globoko spodaj je Sepp Bradl, človek, ki je pred 36 kot prvi preskočil 100 metrov – prav v Planici, kot tigar v kletki hodil in gledal, kako so po prekratkih skokih padali. Hitrost je bila premajhna: za dolg skok je potrebna hitrost okrog 110 km na uro, let pa traja okrog 5 sekund.

Potem se je odprlo. V drugi in tretji seriji so začeli zares – leteti. Naš Danilo Pudgar s 145 metri – ogreje dlani in arene. In potem skačejo daleč, daleč. Steiner celo 163 metrov, toda s padcem. Juhani Ruotsilainen, Finec s priimkom, ki ga je nemogoče izgovoriti, z nežnim otroškim obrazom – potegne na 162 metrov in obstoji. Raška, Kodejška, Lidak, Vzhodni Nemci – skačejo mojstrsko. Japonci sedijo ob izteku, Poljak Fortuna, olimpijski prvak iz Sappora – ne more ujeti skoka.

V soboto: krasno vreme, poskusna serija in potem odmor. Po kosilu, ko je nalet spet v senci, hodi inž. Gorišek, konstruktor skakalnice, vznemirjen po doskočišču, z nepogrešljivim radijskim sprejemnikom za vratom. In potem počti: predskakalec, Vzhodni Nemeč Danneberg, gre na 161 metrov in pade, razsodišče pa skrajša nalet. Rekorda zato ni, dolgih in krasnih skokov pa na pretek. Steiner je pred vsemi.

Nedelja: kdo bi si mislil, da bo veter končal skoke in da bodo zato sobotni rezultati tudi uradni.

A tako je: švicarska zastava gre na najvišji drog, Steinerju na čast igrajo švicarsko himno. Potem so Wosipiwo, Raška, Ruotsilainen, Čeh Lidak, Wolf, Sovjet Kalinin, Norvežan Stenbekk, Vzhodni Nemeč Aschenbach in naš Štefančič. Deset najboljših med 42-imi, ki imajo uradno uvrstitve.

1972: IKAROVA KRI V PLANICI

BELOPAVLOVIČ: Brezhibna organizacija

Kretski kralj Minos, sin Zeusa in Evrope, je veljal za strogega, a pravičnega kralja. Zato so ga po smrti postavili za sodnika v Hadu, kraljestvu mrtvih. Hud je moral biti torej Dedalov greh, da ga je na Kreti dal zapreti v labirint, ki ga je ta bajeslovni graditelj in letalec gradil leta 2000 pred našim štetjem.

Dedal pa ne bi bil vreden svojega imena, ko bi se ne bil znal rešiti tudi iz te težave. Skupaj z Ikarom sta se rešila s poletom: Dedal je zgradil krila zase in za sina, zlepil krila z voskom in poletela sta pred kaznijo pravičnega Minosa. A sin je bil neubogljiv, preveč se je približal

Z rokami so morali nositi sneg na planiško velikanko, da so lahko spravili prireditev pod streho. Na fotografiji: sonce je še na skakalnici neusmiljeno pobiralo sneg, okrog nje pa ga ni bilo niti, če bi ga kupovali z zlatom!

soncu, vosek se je stopil in prvi polet v zgodovini človeka se je tragično končal...

Tako govori legenda. Okroglih 4.000 let pozneje je Ikarovo srce bilo v pogumu 50 skakalcev iz 14 držav. Pod Poncami, na velikanki v Planici. Na vrhu naleta skakalnice, katero ime so izgovarjali spoštljivo tudi največji mojstri, prekaljeni asi, olimpijski in svetovni prvaki.

Stal sem na vrhu zaletišča, potem ko se je arena po petkovih prvih poletih na prvem svetovnem prvenstvu v smuških poletih umirila, izpraznila. Ko so samo zastave še plapolale okrog skakalnice, ko je sonce neusmiljeno topilo sneg. Janez Kerštajn, domačin iz Rateč, še Bloudkov pomočnik, je s svojimi 68 leti nekje spodaj v izteku z rokami metal sneg na velikanko. Samo tega nisem videl, ker je z vrha zaletišča, od tam, kjer se pogumno odrine skakalec v smučino, videti spodaj v soncu človeka samo kot mravljico.

Kolikšno mero poguma mora imeti junak, ki se spusti čez mizo skakalnice? Tega ne vem, izmeriti se pogum pač ne da. Vem samo to, da za živo glavo ne bi šel v smučino niti na sankah. Pogled v globino je – pogled v brezno. Kolena so se mi tresla, ko sem gledal dol proti izteku...

In ti pogumni letalci, ki so skočili 80 ali pa 160 metrov?

Tudi tē je bilo strah! Jukio Kasaja, Japonec brez izraza na obrazu, letošnji olimpijski prvak na mali skakalnici v Sapporu, je v petek po prvem poskusnem skoku sedel na sneg v areni, sezul težke skakalne čevlje, pospravil smuči in se prijel

ŠTEFANČIČ: Naš najuspešnejši

za glavo. Mislim, da ga niti z volmi ne bi več spravili na vrh.

Kanačana Zdeneka Mezla je skakalnica vrgla s svojega hrbta, da je delal salte proti izteku, da je skakal po doskočišču kot kavboj, ki ga na rodu vrže iz sedla divji vranec. Jiri Raška, Čeh, za katerega so bila srca gledalcev, je bil zelen po pravih neuspešnih poskusih na prepočasem snegu. Jiri Raška, človek, ki je zapisal v zadnjem desetletju celo poglavje v zgodovino smučarskih skokov, skakalec, ki je osvojil vse mogoče naslove, tudi najbolj častnega – olimpijskega prvaka. Zmagovalec Planice 1966 in Planice 1969.

A vsi so se plemenito vračali na vrh, v petek, v soboto in v nedeljo – dokler jim ni, kot Ikaru pred tisočletji, sonce stopilo voska na krilih, dokler jim veter ni odnesel vseh upov.

Silna je človekova volja. Uklonil je nešteto težav, da je pripravil vse potrebno za svetovno prvenstvo v poletih. Zgradil je velikanko, kakršne ni bilo nikdar nikjer poprej. V rokah je nosil sneg in se boril s soncem. Z elektronskimi možgani je meril rezultate in jih sproti kazal gledalcem. A vetra na koncu ni mogel ukloniti...

Janez Kerštajn, doma na skakalnici, je v nedeljo pred odločitvijo, v dveurnem prenoru, mrmral: „Samo da izpeljemo do konca, samo da se ne pokvari...“ Pa ga vprašam po rekordu. „Kaj rekord, ta je šel po vodi! Nič ne povem, koliko sem napovedal, lažem nerad, papir sem skrnil, kjer sem zapisal številko...“ Da bi le skakali do konca! Kerštajn je pred tremi leti zadel 165 metrov, kjer je doskočil Wolf.

Steiner, zmagovalec Planice, v fantastični formi, letalec, ki je bil glavni kandidat za rekord, je po sijajnem sobotnem poletu na 158 metrov dejal: „Se gre lahko, še dlje in še dlje!“ Nič drugega – bil je hladnokrven, kot so sicer Japonci. Morda namesto njih, ki jih je Planica prestrašila, da so pili viski in kadili kot Turki, da bi se obranili strahu.

Po poskusnih skokih v nedeljo so v premoru skakalci posedli po smučeh, v nedogled podpisovali avtograme otrokom, ki jih reditelji niso mogli odvrniti od skakalcev. Heinz Wosipiwo, presenečenje Planice, mi sicer mirno odgovori, čeprav je ves razburjen: „Mislim, da ne bo rekorda, da je sneg premoker. A to je moje mnenje!“ In Manfred Wolf, rekorder v knjigi, ki je ne vodijo, mu pritrudi. Morda zato, da bi ohrabil sebe, ker ponavlja: „Nisem v pravi formi.“

Jiri Raška pa, veteran in rekorder, katerega kariera gre h koncu, podpisuje avtograme na zastavice, v knjige in beležke, na vetrovke in čepice, je pomarančo in kramlja s svojo črno-laso ženo, ki je tudi v Planici.

In gledalci? Kot se je stopnjevalo zanimanje za rekord in za prvaka, se je število gledalcev večalo. Petek: 40.000. Sobota: 50.000. In nedelja: 60.000. Nekaj tisoč več ali manj – mar je to pomembno ob podatku, da je pri televizijskih zaslonih spremljalo prvo prvenstvo v poletih še okrog 400 milijonov ljudi? Vreme je bilo sicer zanje prekrasno, za skoke pa ne.

Potem pa, ko je bil veter dokončno zmagovalec nad človekom, so sredi arene pred gledalci, ki so vztrajali do konca, stopili na zmagovalne stopnice: Walter Steiner, – kot prvi, Heinz Wosipiwo – kot drugi in Jiri Raška – kot tretji. Švicar, Vzhodni Nemeč in Čeh. Naš najboljši – Štefančič je bil deseti, Danilo Pudgar naš junak iz

KERŠTAJN: Vedno v Planici

Sappora, pa je s 145 metri postavil letos najdaljši jugoslovanski skok.

J. SPLICHAL

... Na uradni otvoritvi je bil predsednik planiškega komiteja Niko Belopavlovič najbolj vesel, ko so mu predstavili Kasajo. Končno eden manjši od njega!

... Poznam nekaj izvrstnih skakalcev, ki pa jih ni bilo v uradni konkurenci. Pa tako lepo so skakali – od šanka do šanka!

... Po prvi petkovi seriji skokov in padcev so hoteli že sestaviti komisijo za preimenovanje Planice v – Plenico!

... Ko je Finec Ruotsilainen skočil 163 metrov, je nekdo vzkliknil: „Dajte ga na sex test.“ Nežen obraz in dolgi lasje – pa bi bil skoraj ob rekord...

... Poljak Fortuna je tudi v Planici naredil več takih skokov kot v Sapporu. Zal si je za posnetke izbral – neuspeli drugi skok z olimpijade!

... Nesramnost! Čeprav so prišli v Planico Bjeđić, Kavčić in drugi ugledni funkcionarji, so si neodgovorni elementi dovolili odmrzniti sneg!

... Japonca Jukia Kasajo je bilo planiške velikanke tako strah, da se je za tri dni preimenoval v Jokajo Kesajo.

DANILO PUDGAR: Naš najdaljši

OBVEZNO CEPLJENJE PSOV

proti steklini bo letos po naslednjem razporedu:

Ponedeljek, 3. aprila:

ob 8. uri: Cegelnica
ob 9. uri: Prečna
ob 10. uri: Dol. Straža
ob 11. uri: Gor. Straža
ob 12. uri: Gor. Polje

Torek, 4. aprila:

ob 8. uri: Brod
ob 9. uri: Srebriče
ob 10. uri: Jurka vas
ob 11. uri: Drganja sela
ob 12. uri: Romanja vas

Sreda, 5. aprila:

ob 8. uri: Soteska
ob 9. uri: Podhosta
ob 10. uri: Podturn
ob 11. uri: Poljane
ob 12. uri: Dol. Toplice

Četrtek, 6. aprila

ob 8. uri: Otočec
ob 9. uri: Dol. Kronovo
ob 10. uri: Brezovica
ob 11. uri: Dolenja vas
ob 12. uri: Gorenja vas

Petek, 7. aprila

ob 8. uri: Rupeč vrh
ob 9. uri: Bična vas
ob 10. uri: Uršna sela-vas
ob 11. uri: Uršna sela-dom
ob 12. uri: Dobindol
ob 13. uri: Gor. Sušice

Sobota, 8. aprila

ob 8. uri: Zabja vas
ob 9. uri: Gotna vas
ob 10. uri: Črmošnjice
ob 11. uri: Nova Gora
ob 12. uri: Vel. Cerovec

Ponedeljek, 10. aprila

ob 8. uri: Mali Slatnik
ob 9. uri: Ratež
ob 11. uri: Vel. Brusnice
ob 12. uri: Gabrje
ob 13. uri: Hrušica

Torek, 11. aprila

ob 8. uri: Vrhe
ob 9. uri: Dolž
ob 10. uri: Zajčji vrh
ob 11. uri: Vel. Orehek
ob 12. uri: Stopiče

Sreda, 12. aprila

ob 8. uri: Jablan
ob 9. uri: Goriška vas
ob 10. uri: Srednji Globodol
ob 11. uri: Biška vas
ob 12. uri: Jablan-Sranga

Četrtek, 13. aprila

ob 9. uri: Mirna peč
ob 10. uri: Žel. postaja
ob 11. uri: Dolenja vas
ob 12. uri: Šentjurij

Petek, 14. aprila

ob 8. uri: Dol. Karteljevo
ob 9. uri: Kamenvrh
ob 10. uri: Dol. Kamence
ob 11. uri: Gor. Kamence
ob 12. uri: Potočna vas

Sobota, 15. aprila

ob 8. uri: Bajnof
ob 9. uri: Stari grad
ob 11. uri: Novo mesto - postaja Ločna

Ponedeljek, 17. aprila

ob 8. uri: Šmihel
ob 9. uri: Skrjanče
ob 11. uri: Novo mesto - postaja Ločna
ob 17. uri: Novo mesto - Loka

Zamudniki:

24. do 29. aprila dopoldne na postaji Ločna.

SUHA KRAJINA

Torek, 4. aprila

ob 8. uri: Dol. Ajdovec
ob 9. uri: Sr. Lipovec
ob 10. uri: Sadinja vas
ob 11. uri: Dvor

Petek, 7. aprila

ob 8. uri: Drašča vas
ob 8.30 uri: Klečec
ob 9. uri: Šmihel
ob 10. uri: Poljane

Sobota, 8. aprila

ob 8. uri: Lašče
ob 9. uri: Sela pri Hinjah
ob 10. uri: Hinje
ob 12. uri: Prevole
ob 13. uri: Zvirče

Ponedeljek, 10. aprila

ob 8. uri: Reber
ob 9. uri: Žužemberk-okolica
ob 10. uri: Žužemberk

Zamudniki:

Torek, 25. aprila
ob 8. uri: Žužemberk
ob 10. uri: Hinje

ŠENTJERNEJ Z OKOLICO

Ponedeljek, 10. aprila

ob 8. uri: Orehovica
ob 9.30: Dol. Mokro polje
ob 10.30: Dol. Maharovec
ob 11. uri: Draga

Torek, 11. aprila

ob 8. uri: Groblje
ob 9.30: Gor. Vrhpolje

Četrtek, 13. aprila

ob 8. uri: Zagrad
ob 9. uri: Zbure

Petek, 14. aprila

ob 8. uri: Dobrova
ob 10. uri: Škocjan

Sobota, 15. aprila

ob 8. uri: Šentjernej

Zamudniki

Petek, 21. aprila
ob 8. uri: Šentjernej
ob 10. uri: Škocjan

Opomba: po Uredbi RSG, Ur. l. SRS, št. 43/70, je cepljenje obvezno za vse nad 3 mesece stare pse.

»DOLENJKA«

TRGOVSKO PODJETJE NA DEBELO IN DROBNO
NOVO MESTO

objavlja

prosto delovno mesto

POSLOVODJE PRODAJALNE »GRIČ«, Mirna

POGOJI: visokokvalificiran trgovski delavec s 5-letno ustrezno prakso ali kvalificiran trgovski delavec z 10-letno ustrezno prakso.

Rok za vlaganje prijavi je 8 dni po objavi. Nastop dela po dogovoru. Na razpolago je družinsko stanovanje. Možnost zaposlitve tudi za zakonca.

Občinsko sodišče v Novem mestu

RAZPISUJE

prosto delovno mesto

STROJEPISKE

Priglasitveni rok 14 dni.

Osební dohodek po sporazumu.

Stanovanja ni.

Razpisna komisija

CESTNO PODJETJE, NOVO MESTO

LJUBLJANSKA 8

Odbor za medsebojna razmerja

razpisuje naslednje

ŠTIPENDIJE:

- dve štipendiji na gradbeni fakulteti za nizke gradnje.
- eno štipendijo na pravni fakulteti.
- dve štipendiji na srednji tehnični šoli, gradbeni oddelek za nizke gradnje.

Pismene ponudbe s kratkim življenjepisom in dokazili o šolskem uspehu pošljite kadrovski službi CESTNEGA PODJETJA, NOVO MESTO, Ljubljanska 8.

ZA POSTAJNE DELAVCE - PREMIIKAČE!

Komisija za delovna razmerja železniške postaje Ljubljana-Moste

sprejme

10 DELAVCEV ZA PRIUČITEV ZA POSTAJNE DELAVCE - PREMIIKAČE

Kandidati bodo morali opraviti 4-mesečni tečaj s teoretičnim in praktičnim izpitom.

Pogoji:

- starost najmanj 18 let,
- končana osemletka (najmanj 6 razredov),
- I. zdravstvena sposobnost.

Osební dohodek in dodatki po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov postaje.

Benificirana delovna doba: za vsakih 12 mesecev dela se šteje 16 mesecev zavarovanja.

Samske sobe zagotovljene.

Prošnje sprejema Splošna služba postaje Ljubljana-Moste, Ljubljana, Kajuhova 51.

Komisija za delovna razmerja

»KRKA«
Iovarne zdravil
Novo mesto

RAZGLAŠA

prosta delovna mesta

VZDRŽEVALCEV

Pogoji za zasedbo prostih delovnih mest:

kvalificirani finomehaniki, ključavničarji, elektromehanični, električarji, kleparji, toplovozarji in vodovodni instalaterji z odsluženim vojaškim rokom

Ponudbe sprejema kadrovska služba podjetja. Ponudbe pošljite v roku 15 dni po datumu objave razglašala.

ZAHVALA

V samo žalost se je spremenilo naše življenje, odkar je zatisnila trudne oči naša nenadomestljiva mama

KATARINA KAPELE
iz Dolenjcev pri Adlešičih

Teško prizadeti ne najdemo izrazov, da bi se vsakemu posebej zahvalili za nudeno pomoč ob slovesu s trpljenjem prekaljene matere. Ganilo nas je sočustvovanje vseh, ki ste počastili spomin naše mame. Še enkrat zahvaljeni vsi

Dolenjci, Črnomelj, Ljubljana, Kranj, Pariz

V žalosti: vsi njeni

ZAHVALA

Ob nenadni in nenadomestljivi izgubi ljubega moža in zatega očeta

FRANCETA UDOVČA
posestnika z Bučke

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki so nam v teh težkih dneh pomagali, in vsem, ki ste ga v tako velikem številu spremlili na njegovi zadnji poti, mu podarili vence in cvetje. Posebna zahvala gospodu župniku za opravljeni obred in lepo orisani lik pokojnika ter pevcem za žalostinke

Neutolažljivi: žena Jožeta, hčerke Jožica, Zalka, Tina z družino, Tončka z družino in Štefka z možem

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega soproga, ata, starega ata, pradedca in tasta

JOŽETA ČUČNIKA
iz Orehovca pri Kostanjevici

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, org. ZB Kostanjevica, prijateljem in znancem, podjetjem Hmeljnik, IMV Novo mesto in Labod iz Krškega za tolažilne besede v trenutku naše bolečine ter za podarjeno cvetje in vence, tov. Kapleniku za poslovilne besede ob odprtem grobu, godbi iz Krškega, pevskemu zboru iz Šentjerneja in vsem ostalim, ki so ga spremlili na zadnji poti. Posebna zahvala dr. Frlanu za zdravniško pomoč v poslednjih urah njegovega življenja in tov. Slovencu iz Šentjerneja za nesebično pomoč

Zalujoči: soproga Marija, hčerke Angela, Milka in Slava, sinova Alfonz in Marjan, zeta Jože in Radovan, snahi Marija in Marica ter vnuki in pravnuki

ZAHVALA

Ob težki izgubi našega dragega moža, očeta in starega očeta

ALOJZA BERKOPCA

se zahvaljujemo vsem, ki ste ga v tako velikem številu spremlili na zadnji poti, mu darovali številne vence in cvetje. Lepa hvala vsem, ki ste sočustvovali z nami, nam izrazili sožalje in nudili kakršnokoli pomoč. Posebno se zahvaljujemo sindikalnim podružnicam Cestnega podjetja, Elektro, IMV in servisni službi IMV. Iskrena hvala sosedom, sorodnikom, znancem, pevskemu zboru Stopiče ter častiti duhovščini za pogrebni obred in za poslovilne besede ob odprtem grobu

Zalujoči: žena, sinovi Lojze z družino, Jože z družino, Janez, Franc in Mirko ter hčerka Marija

ZAHVALA

V sredo, 22. marca, smo se na pokopališču v Gabrijelah poslovili od

FRANCA MENCINA
invalidskega upokojenca

od moža, očeta in starega očeta, ki je 19. marca umrl v novomeški bolnišnici. Vsem zdravnikom, zdravstvenemu in strežnemu osebju na pljučnem oddelku iskrena hvala za nesebično pomoč in tolažbo v zadnjih urah njegovega življenja. Zahvaljujemo se tudi sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so ga obiskali in ga pospremili na zadnji poti do pokopališča v Gabrijelah. Lepa hvala Borisu Debelaku, ki je v imenu upokojenecv spregovoril ob odprtem grobu poslovilne besede

Zalujoči: žena Franciška, hčerka Fani z družino, sinovi Franc, Drago in Milan z družinami

ZAHVALA

V trpkí bolečini ob nepričakovani izgubi dragega moža, atija, brata, nečaka in strica

JOŽETA OBLAKA

izrekamo globoko zahvalo vsem, ki so v težkih urah z nami sočustvovali, ga počastili z venci in cvetjem ter ga tako številno pospremili do njegovega preranega groba in nam ustno ali pismeno izrazili sožalje. Zahvaljujemo se gospodu župniku in pevcem, ki so z ganljivimi besedami in petjem počastili njegov spomin, njegovim prijateljem in delovnim tovarišem in vsem, ki ste ga v življenju spoštovali. Posebno zahvalo izrekamo za nesebično pomoč podjetju GORJANCI in sosedom Spolarjevim, Miheličevim, Pečavarjevim in Serceljevim. Vsem in vsakemu posebej, ki ste nam kakorkoli pomagali in čutili z nami, še enkrat iskrena hvala!

Podhošta pri Dolenjskih Toplicah, 25. marca 1972

Zalujoči: družina in drugo sorodstvo

ZAHVALA

Za vedno nas je zapustil v 69. letu starosti ata, stari ata, brat in stric

ALBIN JANEŽIČ
iz Spodnjih Vodaj

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so nam izrekli sožalje, mu darovali vence in cvetje, z nami sočustvovali in ga spremlili na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo sorodnikom za nesebično pomoč, gospodu župniku za opravljeni obred, tov. Debeljaku za poslovilne besede ter društvu upokojenecv in kolektivu ŽTP za podarjena venca.

Zalujoči: hčerka Vera, sinovi Albin, Milan, Ciril in Jože, sestri Ivanka in Minka, brata Jože in France z družinami

ZAHVALA

Ob izgubi žene, mame in stare mame

MARIJE BUKOVEC
iz Vavte vasi

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste jo v tako velikem številu spremlili na njeni zadnji poti, ji darovali cvetje in z nami sočustvovali. Posebno zahvalo izrekamo pevcem za žalostinke in govornikom za tople poslovilne besede

Zalujoči: mož Jože, sinovi z družinami, brat in sestre ter drugo sorodstvo

Hvala za vašo kri, ki rešuje življenja!

Pretekli teden so darovali kri na novomeškem transfuzijskem oddelku: Ana Tramte in Vida Lindč, članici Splošne bolnice Novo mesto; Miran Hočevar, Anton Breznik, Dragica Hrastar, Alojz Kavčiček, Lado Janc, Alojz Metelko, Alojz Krnc, Ivo Barbo, Jože Šmajdek, Jože Kinčič, Milena Zupančič, Stanka Stalcar in Jože Kirn, člani Novoteksa, Novo mesto; Anton Gazvoda, Alojz Bučar, Janez Gazvoda, Stanko Tramte, Jože Božič in Marija Meglič, člani IMV Novo mesto; Avgust Bobič, Alojz Per, Jože Progar, Marija Simič, Anica Janko, Rajko Rajer in Anton Kobe, člani Krke, tovarne zdravila, Novo mesto; Ivan Kastelic, Slavko Mencin in Dušan Krštinč, člani Novoteksa, Straža; Jože Puš in Jože Ilnkar, člani Inštalaterja, Novo mesto; Marjan Erjavec, član Gorjancev, Straža; Marija Slak, gospodinja iz Prečne; Jelka Blazetič, gospodinja iz Uršnih sel; Alojz Petan, član Gozdnega gospodarstva, Novo mesto; Stanislav Franko in Jože Matko, upokojenca iz Gabrja; Jožefa Kastelic in Albin Luzar, gospodinjini iz Gabrja; Marija Kob, gospodinja s Krke; Vinko Rukše, član Petrola, Novo mesto; Martin Strahan, član Pionirja, Novo mesto; Jože Božič, kmet iz Gabrja; Marija Seničar, Slavka Avsec in Antonija Suštarč, gospodinjini iz Smolenje vasi; Marija Berkopec, gospodinja s Pristave; Martin Nose, član Iskre, Novo mesto; Marija Konček, gospodinja iz Češče vasi.

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 31. marca – Benjamin Sobota, 1. aprila – Hugo Nedelja, 2. aprila – Velika noč Ponedeljek, 3. aprila – Helena Torek, 4. aprila – Izidor Sreda, 5. aprila – Vinko Četrtek, 6. aprila – Ivo

KINIO

BREŽICE: 31. 3. in 1. 4. ameriški barvni film „Zaljubljeni žene“. 2. in 3. 4. angleški barvni film „Dober opravke v Italiji“. 4. in 5. 4. španski barvni film „Pesem ljubezni“.
CRNOMELJ: 2. 4. ameriški barvni film „Pony ekspres“. 5. 4. francoski barvni film „Oskar je kriv za vse“.
METLIKA: 5. in 6. 4. angleški barvni film „Oh, kako lepa vojna“.

ŠENTJERNEJ: 1. in 2. aprila „Ni rož za agenta“.
BREŽICE: 31. 3. in 1. 4. ameriški barvni film „Dober zaslužek v Italiji“.
CRNOMELJ: 3. italijansko-francoski barvni film „Kalijug – boginja maščevanja“.
KOSTANJEVICA: 1. 4. ameriški barvni film „Dobri in slabi fantje“, 2. 4. ameriški barvni film „Tajna vojna H. Friga“.
KRSKO: 1. in 2. 4. ameriški barvni film „Konje streljajo, mar ne?“, 5. 4. italijanski barvni film „Požar Rima“.
METLIKA: Od 31. 3. do 2. 4. ameriški barvni film „Mesto nasilja“. Od 31. 3. do 2. 4. ameriški film „Mladi levi“.
MOKRONOG: 29. in 30. 4. ameriški barvni film „Ranč bravo“.
NOVO MESTO: Od 31. 3. do 2. 4. ameriški barvni film „Pest svinca“. Od 4. do 6. 4. francoski barvni film „Stop za morilca“. – **POTUJOCI KINO NOVO MESTO:** 31. 3. ameriški barvni film „Diabolik“.
TREBNJE: 1. in 2. 4. nemški barvni film „Devica iz Bamberka“.

JESeni sem v Crnomlju pri banki izgubil uro štoparico znamke Zenith št. 9104577. Poštenega najditelja prosim, da jo proti nagradi 500 din vrne v gostilno Miler, Loka, Crnomelj. Vlado Mišica, Stražnji vrh.
ZA šest mesecev potrebujem 15.000 din – dam 3.000 din nagrade. Naslov v upravi lista (698/72).

CESTNIKE

Skrbnemu in dobremu možu Richardu Gričarju in njegovemu sinu iz Ločne želimo za praznovanje veliko sreče in zdravja. – Zena Marija z otroki.

Albini Lendero iz Lopušnika pri Sentjanju na Dolenjskem za dvojno praznovanje vse najboljše in še mnogo let želi hčerka Mici z družino.

Dragemu Podletu Pavku iz Podgore, ki dela v Nemčiji, za njegovo 24. pomlad, iskreno čestitajo. Naj se mu izpolni vse želje! Ata, mama, brat, sestre in domači.

Ljubi mami Alojziji Blatnik z Dol. Težke vode iskreno čestitajo za 80-letnico in ji želijo še mnogo zdravih in srečnih let – otroci z družinami. Vseh 14 vnučkov ji pošilja koš poljubčkov.

Dragi mami Stefici Pavlič, Gotna vas 26 pri Novem mestu, najlepše želje za rojstni jubilej in kmalu na svidenje v Kanadi, vsem Pavličevim iz Gotne vasi in Rotarjevim iz Žužemberka lep pozdrav, Slavko Pavlič z družino, iz Kanade.

PREKLIC

Danica in Vinko Pograjc, Dešeča vas 7, Žužemberk, prepovedujeta hojo in vožnjo po najinih parcelah. Kdor tega ne bo upošteval, ga bova sodno preganjala.

Anton Planinšek, Dol. Kamence 11, Novo mesto, prepovedujem vožnjo pred mojo zidanko na Trški gori. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

Preključim pašo kokoši po moji zemlji. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjala. Marija Stih, Mokronog 70.

Alojz Jakše, Brod 18, Novo mesto, opozarjam vse, da se po mojih in sosedovih njivah na Tratah ne sme trositi osat. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

Francka Bohte in Nežka Cimermančič iz Vinje vasi opozarjama Ivana Bohteta, da nima pravice prodajati premičnin in nepremičnin in naj preneha razgrajati po domu.

Anton Miklavčič, Češča vas 3, Novo mesto, prepovedujem hojo kokoši po dvorišču in vrtu. Kdor prepovedi ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

Marija Košiček, Koštialova 30, prepovedujem hojo po moji njivi. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjala.

Alojz Žagar, Dol. Karteljevo 22, Mirna peč, prepovedujem vožnjo, hojo in pašo kokoši po mojem travniku za vašjo. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

Jože Kobe, Pristava 7, Stopiče, prepovedujem pašo kokoši po moji dolini Zevnik in vrtu ter kozolcu. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

Prepovedujem hojo in vožnjo po moji parceli v Klečetu. Kdor prepovedi ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal. Stane Pirnat, Klečeta 18, Žužemberk.

Podpisani Jože Hrovat, Žužemberk 113 a, preključim kot neresnične besede, ki sem jih 15. 10. 1971 izrekel v gostilni KZ Žužemberk možu Jože Koren, da je nezvesta svojemu možu, da ima druge moške in se z njimi vlačiči.

OBVESTILA

ŠČETKE ZA LOŠČILCE in za sesalce za prah obnovi ščetarstvo Armici, Ljubljana, Tržaška 52. – Izdelujem tudi ščetke za čiščenje radiatorjev – nov izdelek, ki temeljito očisti rebra radiatorja vsega prahu, ki zadržuje oddajo toplote.

IZOLIRAM cevi centralne kurjave – kvalitetno in poceni. Jože Zakrajšek, Mirna 141 (blok).

»Dolenjski list« tribuna bralcev

ZAHVALA

Ob izgubi dragega moža in očeta

SLAVKA MARKOVČIČA iz Dolge vasi

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom in sosedom, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti. Posebna hvala sosedom, ki so nam pomagali v najhujših trenutkih, za darovane vence in cvetje. Enaka hvala podjetju „SAP“, Avtu Kočevje, zobni ambulanti Kočevje, ZB in kavarni – slaščičarni Tivoli. Posebna hvala za poslovilne besede tov. Germovšku in tov. Figarju.

Zaljujoči: žena Marija, hčerki Slavica in Verica

ZAHVALE

Ob nenadomestljivi in boleči izgubi našega dragega moža, očeta in starega očeta

VALENTINA FILEJA

se iskreno zahvaljujemo sosedom, ki so nam v težkih trenutkih priskočili na pomoč, sorodnikom, prijateljem in znancem za darovano cvetje in vence. Posebej se zahvaljujemo zdravnikom in zdravstvenemu osebju splošne bolnišnice Brežice za nudenje pomoči, organizaciji ZB Krško, društvu upokojencev Krško in gospodu kaplanu za opravljeni obred. Najpristicneje se zahvaljujemo vsem, ki so ga v tako velikem številu spremili na zadnji poti.

Zaljujoči: žena Kristina, sinovi Zdravko, Rudi, Mirko, Jože, hči Marica z družinami

Ob bridki in prezgodnji smrti našega dragega moža in očeta

JANEZA KOROŠČA iz Bitne vasi 2

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki so sočustvovali z nami v težkih trenutkih, in za poklonjene vence. Prav tako se zahvaljujemo zdravnikom in strežnemu osebju internega oddelka novomeške bolnišnice, gasilskemu društvu, pevskemu zboru in duhovščini.

Zaljujoči: žena Fani, sinova Janez in Stane ter drugo sorodstvo

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Alojzija Budna iz Podgorja – Andreja; Stefanija Ivančič iz Brežic – Tatjana; Vanda Kirič iz Breztanice – Fredija; Višnja Turk iz Drenja – Sanjo; Ivanka Račič iz Cerine – Branka; Anica Beribak iz Podvrha – deklico; Slavica Hazdovac iz Brežic – Sandro; Frančiška Brihi iz Dovškega – dečka; Ljudmila Jeler iz Dobrave – dečka; Marija Noršič iz Podvrha – Darka; Jožica Kene iz Brežic – Jaidito; Justina Sintič iz Veniš – deklico; Jožefa Petančič iz Dednje vasi – deklico; Marjana Turšič iz Župeče vasi – deklico; Karolina Hudorovac iz Semčja – Zofijo; Danica Dutkovič iz Strmca – dečka – Cestitamo!

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so v brežiški bolnišnici iskali pomoči: Mišo Selič se je opeknel po obrazu in levi roki z varilnim aparatom; Antonu Stermekem je padla ograja na levo nogo in mu jo poškodovala; Alojz Godec je padel na poti in si poškodoval levo koleno; Stefan Vaš je padel na rob pločnika in si zlomil levo nogo; Ivan Balon je padel na cesti in si poškodoval glavo; Josipa Zupanič je padla z lestve in si poškodovala prsni koš; Dominik Stermecki se je poparil po desni nogi; Franjo Štrifol se je prevrnil z avtomobilom in si poškodoval prsni koš; Franc Urek se je pri prometni nesreči poškodoval glavo in levo oko.

UMRLI SO

Pretekli teden so v brežiški bolnišnici umrli: Ivan Lahovič, upokojenec iz Jerešlavca, star 59 let; Janez Mizel, upokojenec iz Sabobora, star 67 let; Anton Verstovšek, socialni podpiranec iz Pavlove vasi, star 38 let.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Kristina Cesar s Krašnega vrha – Denisa, Marija Štupar iz Sadinje vasi – Jožeta, Marija

Stipič iz Dolnje Brezovice – Klavdijo, Lucija Rupar iz Krškega – Anito, Fani Klemenčič iz Zdinje vasi – Jožka, Zdenka Zojc iz Trebnjeva – Zvonka, Ljudmila Pevec iz Škovca – Ljudmila, Rozalija Kristov iz Sajenice – Alojzija, Boža Grabljevec iz Češnjic – Natašo, Vida Kalin z Dolnjega Gradišča – Jožeta, Jožefa Haralovič iz Dolnjega Maharovca – Biserko, Ana Jenič iz Grabrova – Valentino in Polono, Stanka Pavlič iz Gornjega Vrhopolja – Erno, Zdenka Vrančič iz Crnomlja – Gordano, Marija Črtalič iz Ostroga – Rudija, Mojca Starc iz Metlike – Martina, Gizela Povše iz Podhoste – Jožeta, Fani Skufca z Vrha pri Ljubnu – Marjana, Terezija Brezovar iz Repč – Matjaža, Irena Tomše iz Vavte vasi – Renato, Marjeta Gregorčič iz Strelca – Bojano, Katarina Rogina iz Stare Lipe – deklico, Tončka Stroj in iz Mihovce – deklico, Vida Mrvaš iz Drenovca – deklico, Elizabeta Bratkovič iz Mihovega – dečka, Marjeta Kadunc z Dolnje Prekope – deklico, Marjeta Kunčič iz Bršljina – dečka, Tončka Dolensek z Bučke – dečka in Milka Stojčič iz Pogorelica – deklico. – Cestitamo!

IZVRŠNI ODBOR
Temeljne izobraževalne skupnosti
Novo mesto
RAZPISUJE
delovno mesto
PSIHOLOGA
Pogoji: diploma visoke šole, oddelka za psihologijo
Nastop službe takoj.

POSTANI ČLAN KP PAVLIHE

KAKO SE TO LAHKO ZGODI PAVLIHA TI ODPRE OČI

Vetrgovina »MERCATOR«, Ljubljana
poslovna enota »STANDARD«, Novo mesto
razglašča prosti delovni mesti:
1. šoferja »C« kategorije za blagovnico v Novem mestu
2. komisionarja (prodajalca) za skladišče na debelo v Novem mestu
Pogoji za sprejem:
pod 1. kvalificirani voznik »C« kategorije
pod 2. kvalificirani trgovski delavec
Nastop dela takoj ali po dogovoru.
Pismene ponudbe pošljite do vključno 6. aprila 1972. splošni službi PE »STANDARD«, Novo mesto, Glavni trg 3.

DOLENJSKI LIST

USTANOVITELJI: občinske konference SZDL Brežice, Crnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.
IZDAJATELJSKI SVET: Franc Beg, Viktor Dragoš, inž. Janez Gačnik, Janez Gartner (predsednik sveta), Tone Gošnik, Jože Jek, Franc Lapajne, Lojzka Potrč, Slavko Smerdel, Franc Stajdohar in Ivan Zivič.
UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Ria Bačar, Slavko Dokl, Marjan Legan, Jože Prime, Jože Spilchal, Jožica Teppy, Ivan Zoran in Alfred Zeleznik. – Tehnični urednik: Marjan Moskon.
IZHAJA vsak četrtek – Posamezna številka 1 dinar – Letna naročnina 49 dinarjev, polletna 24,50 dinarja, plačljiva vnaprej – Za inozemstvo 100 dinarjev ali 6 ameriških dolarjev ozirom 20 DM (ali ustreznega druga valuta v vrednosti 6 ZDA dolarjev) – Devizni račun: 521-620-1-32002-10-8-9.
OGLASI: 1 cm višine v enem stolpcu (45 mm ozir. 10 eicero) 33 dni, 1 cm na določeni strani 45 dni, 1 cm na prvi, srednji in zadnji strani lista: 66 dni. Vsak mali oglas do 10 besed 10 dni, vsaka nadaljnja beseda 1 din. Za vse ostale oglase in oglase v barvi velja do preklica cenik št. 4 od 6. 1. 1971. – Za oglase odgovarja Mirko Vesel.
TEKOČI RAČUN pri podružnici SDK v Novem mestu: 521-8-9 – NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: 88001 Novo mesto, Glavni trg 3 – Poštni predal 33 – Telefon: (068) 21-227 – Nenaeročeni rokopiisov in fotografije ne vračamo – Tiska tiskarna »Ljudske pravice« v Ljubljani.

mali oglasi

SLUŽBO DOBI

V SLUŽBO sprejem kleparskega pomočnika ter vajenca ali fanta brez dokončane osemletke za priučitev, Stanovanje in hrano – preskrbim. Martin Mlakar, Splošno kleparstvo, Ljubljana, Tacenska 94.

SOBO, hrano in nagrado nudim osebi za dopoldansko varstvo dveh otrok. Mlakar, Trebuškova 8, Ljubljana-Sentvid.

4-ČLANSKA družina nujno potrebuje resno žensko za čuvanje otroka in delno pomoč v gospodinjstvu (samo v dopoldanskem času ali celodnevno). Nudimo ugodne pogoje. Inž. Jedlovčnik, Nad mlino 40, Novo mesto.

ISCEM kvalificirano kuharico in dekle za pomoč v gostilni. Stanovanje zagotovljeno. Plača po dogovoru. Gostilna Boža Barbič, Dolenjske Toplice.

STANOVANJA

ODDAM SOBO in kuhinjo zakoncem – upokojencema. Kurirska pot 3, Novo mesto.

ODDAM dve neopremljeni sobi s centralno kurjavo. Ferdo Mohorko, Mirana Jarca 28, Novo mesto.

V centru mesta oddam opremljeno sobo intelektualki. Naslov v upravi lista (705/72).

Motorna vozila

PRODAM FIAT 750, letnik 1962, v voznem stanju. Alojz Rozman, Dol. Straža 70.

TOVORNJAK MERCEDES, preklucnik, 3,5 tone, tip LK 312, v odličnem stanju, z novimi gumami, ugodno prodam. Lojze Samič, Leskovec pri Krškem 226.

PRODAM motorno kolo NSU Maks v dobrem stanju. Ivan Rozman, Gor. Globodol 22, Mirna peč.

UGODNO prodam osebni avto „Hillman“. Vinko Rustja, Prisojna pot 8, Novo mesto.

PRODAM osebni avto Prinz 1000 LT, letnik 1967. Anton Mrvič, Lobetova 8, Novo mesto.

PRODAM fiat 750, letnik 1966, po ugodni ceni in peč na olje EMO 8, staro dve leti. Mirko Lovrekovič, Mali Slatnik 16, Novo mesto.

PRODAM osebni avto zastava 750, letnik 1965. Ogled 30. in 31. marca, od 15. do 19. ure. Vidoje Matovič, Nad mlino 43, Novo mesto.

PRODAM

UGODNO prodam dnevno sobo. Bršlin 4, Novo mesto.

PRODAM diatonično novo harmoniko, B bareton, mikrofon za harmoniko. Tine Košmrlj, Na Trate 17, Novo mesto.

PRODAM štiritsonsko harmoniko znamke „LUBAS“ po zelo ugodni ceni, Jože Maver, Dol. Nemška vas 7, 68210 Trebnje.

PLINSKI štedilnik, primeren za manjše gostinske obrate, po ugodni ceni prodaja osnovna šola Škocjan.

MAGNETOFON „Orfej“ poceni prodaja osnovna šola Škocjan. PRODAM omaro in kavč za dnevno sobo. Jože Jakovčič, Kristanova 2, Novo mesto.

PRODAM

prodam sadilec in okopalnik krompirja, obračalnik sena in več poljedelskega orodja za konjsko vprego. Vehovec, Rupa 16, Kranj.

PRODAM 5 čebeljih družin AZ panjev, brez panjev, Karol Fink, Obrh 8, Dolenjske Toplice.

PRODAM več mlatic – smukaric – novih in starih, tri trosilne (1 velika, 2 majhni). Na pisma ne odgovarjam. Anton Hočevar, Čučnja vas 38, Mokronog.

PRODAM balkonska vrata, dve okni 140 x 140. Jože Žagar, Brezov log 17, Novo mesto.

PRODAM OSTREŠJE za vikend, borove plohe in punte. Cvelbar, Dol. Kamence 25, Novo mesto.

PRODAMO OSTREŠJE za hišo 9 x 10 m. Naslov v upravi lista (686/72).

PRODAM SKOPO ali zamenjam za strešno opeko. Cena po dogovoru. Progar Jože, Jagodnik 15 pri Karteljevem – Mirna peč.

PRODAM dobro ohranjeno kopalno peč, kuhinjsko omaro z delovnim puhtom in električnim kuhalnikom na 3 plošče. Zglasite se v Cegelnici 18.

PRODAM VEČ AŽ desetsatih čebeljih panjev, kompletnih. Nace Starc, Hrovača 2, 61310 Ribnica na Dolenjskem.

KUPIM

KUPIM otroški športni voziček. Naslov v upravi lista (669/72).

POSEST

KUPIM staro kmečko hišo z nekaj zemlje. Ponudbe pošljite pod „Tudi mlin ali žaga“.

KUPIM star mlin ali žago. Ponudbe pošljite pod „Stanje ni važno“.

PRODAM garažo v Bršlino. Zglasite se pri: Draginc, Mestne njive, blok 5, Novo mesto.

GOSTILNO poleg cerkve prodam v Sentjurju pri Celju. Minka Sisinger.

UGODNO prodam leseno barako. Naslov v upravi lista.

UGODNO PRODAM starejšo hišo v središču Crnomlja. Naslov v upravi lista (660/72).

PRODAM starejšo hišo ob Krki. Voda in elektrika v hiši. Naslov v upravi lista (668/72).

UGODNO PRODAM hišo in nekaj zemlje 0,5 km od naselja vikendov v Šmarjeških Toplicah. Naslov v upravi lista (670/72).

UGODNO PRODAM vseljiho hišo z vrtom in majhnim sadovnjakom v bližini avtoceste Ljubljana–Zagreb. Informacije se dobijo pri Jožetu Omerzoju, Amovo selo 15 B, Artiče pri Brežicah.

RAZNO

STANOVANJE, večje podstrežje ali primerno gospodarsko poslopje za preureditev v atelje v starem delu mesta kupim oziroma vzamem v najem za daljši čas. Peter Simič, Design studio, Hladnikova 1, Novo mesto.

NAJDEN ČOLN na Lešnici. Naslov v upravi lista (676/72).

V NAJEM dam košnjo za vse leto. Fani Košak, Novo mesto, Ul. talcev 2.

POROČNI PRSTANI! – Darilo po največji modi vam izdela zlatar v Gosposki 5 v Ljubljani (poleg univerze). – Z izrezkom tega oglasa dobite 10 odst. popusta!

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 15.00, 18.00, 19.30 in ob 22.00 - Pisan glasbeni spored ob 8.30 do 8.00.

PETEK, 31. MARCA: 8.10 Glasbena matineja - 10.20 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine - 12.30 Kmetijski nasveti - Inž. Marija Orešnik: Nasveti za reje puranov - 12.40 Z domačimi ansambli in godci - 13.30 Priporočajo vam... - 14.10 Kaj vam pripoveduje glasba - 16.00 „Vrtljak“ - 18.50 Ogledalo našega časa - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Minute z ansambлом Ludvika Lesjaka - 20.00 Slovenski skladatelji z evropskimi sodobniki - 20.30 „Top-pops 13“ - 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih - 22.15 Besede in zvoki iz logov domačin.

SOBOTA, 1. APRILA: 8.10 Glasbena matineja - 10.20 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine - 12.30 Kmetijski nasveti - Inž. Gregar: Vrt v aprilu - 12.40 „Po domače“ - 13.30 Priporočajo vam... - 14.10 Sobotno popoldne za mladi svet - 15.30 Glasbeni intermezzo - 16.00 „Vrtljak“ - 17.10 Greimo v kino - 18.15 Iz operetnega sveta - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Minute z ansambлом Borisa Kovarčiča - 20.00 Spoznavajmo svet in domovino - 22.20 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 2. APRILA: 6.00 do 8.00 Dobro jutro! - 8.05 Radijska igra za otroke - Jose Pivin: „Suzanino čudovito popotovanje“ - 9.05 Srečanje v studiu 14 - 10.05 Še pomnite, tovariši... Vloga Borisa Kidriča pri ustanovitvi OF in pri začetku vstaje - 10.25 Pesmi borbe in dela - 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine - 11.15 do 13.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 14.30 Nedeljska reportaža - 13.50 Z doma-

čimi ansambli - 14.05 Z velikimi zabavnimi orkestri - 14.30 Humoreska tega tedna - E. Ionesco: Dekle za možitev - 15.05 Iz opernega sveta - 16.00 do 18.00 Nedeljsko športno popoldne - 18.00 Radijska igra - Anton Tomaž Linhart: „Županova Micka“ - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Glasbene razglednice - 20.00 „V nedeljo zvečer“ - 22.20 Godjala za lahko noč.

PONEDELJEK, 3. APRILA: 8.10 Glasbena matineja - 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb - 10.20 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine - 12.30 Kmetijski nasveti - Inž. Tonča Berlič: Spomladanske naloge pospeševalcev v poljedelstvu - 12.40 Pihalni orkestri na koncertnem odru - 13.30 Priporočajo vam... - 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Glasbeni intermezzo - 16.00 „Vrtljak“ - 18.15 Lepe melodije - 18.35 Interna 469 - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Minute z Alpskim kvintetom - 20.00 Hector Berlioz: „Romeo in Julija“ - 22.15 Za ljubitelje jazza.

TOREK, 4. APRILA: 8.10 Operna matineja - 9.35 Slovenske narodne v raznih izvedbah - 10.20 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine - 12.30 Kmetijski nasveti - Inž. Milena Jazbec: Možnosti uporabe herbicidov v sadovnjakih - 12.40 Z domačimi ansambli in godci - 13.30 Priporočajo vam... - 14.30 S pianistom Borutom Lesjakom - 14.40 „Na poti s kitaro“ - 15.30 Glasbeni intermezzo - 16.00 „Vrtljak“ - 17.10 Popoldanski simfonični koncert - 18.15 V terek na svidenje! - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Minute z ansambлом Pavla Kosca - 20.00 Prodajalna melodij - 20.30 Radijska igra - Pierre Roudy: „Cirkuška točka“ - 22.15 Paul Dukas: Sonata za klavir v b-molu.

SREDA, 5. APRILA: 8.10 Glas-

bena matineja - 9.25 Mali zabavni ansambli - 10.20 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine - 12.30 Kmetijski nasveti - Inž. Mileva Kač: Insekticidi in čebele - 12.40 „Od vasi do vasi“ - 13.30 Priporočajo vam... - 14.10 Zamejski zbori pojo - 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Glasbeni intermezzo - 16.00 „Vrtljak“ - 17.10 Jezikovni pogovori - 18.15 Slovenske popevke - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Glasbene razglednice - 20.00 Glasbeni večeri RTV Ljubljana - 22.15 S festivalov jazza.

ČETRTEK, 6. APRILA: 8.10 Operna matineja - 9.35 Pesmi in plesi jugoslovanskih narodov - 10.20 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine - 12.30 Kmetijski nasveti - Dr. Karl Salobir: Dokrmeljevanje krav ob mladi paši - 12.40 Igrajo pihalne godbe - 14.10 Pesem iz mladih dni - 14.30 Z ansambлом Jožeta Privška - 14.45 „Mehurčki“ - 15.30 Glasbeni intermezzo - 16.00 „Vrtljak“ - 17.10 Koncert po željah poslušalcev - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Minute z ansambлом Francija Puharja - 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov - 22.15 Med opusi skladateljev iz Maribora.

TELEVIZIJSKI SPORED

NEDELJA, 2. APRILA
8.50 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec) (Bgd) - 9.40 Po domače z ansambлом Savski val in triom Francija Baharja (Lj) - 10.12 Kmetijska oddaja (Zg) - 10.55 Mozaik (Lj) - 11.00 Otroška matineja: Don Kihot, Čarni svet živali (Lj) - 11.45 Mestece Peyton (Lj) - 12.35 TV kažipot (do 12.55) Nedeljsko popoldne (Lj) - 18.05 Otroci Galerije, francoski film - 1. del (Lj) - 19.45 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.30 Vščani Luga - serijska oddaja (Bgd) - 21.20 Zabavno glasbena oddaja (Zg) - 21.35 Športni pregled (JRT) - 22.05 Poročila (Lj) - 22.10 Hokej: Jugoslavija: Japonska (posmetek s svetovnega prvenstva v Bukarešti) (Lj)

PONEDELJEK, 3. APRILA
9.05 Odrpita univerza (Bgd) - 9.35 TV v šoli (Zg) - 10.30 Angličščina (Zg) - 11.00 Osnove splošne izobrazbe (Bgd) - 14.45 TV v šoli - ponovitev (Zg) - 15.40 Angličščina - ponovitev (Zg) - 16.10 Francosčina (Bgd) - 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bgd) - 17.45 O. Wilde: Srečni princ - III. del (Lj) - 18.00 Risanka (Lj) - 18.15 Obzornik (Lj) - 18.30 V avtobusu - serijski barvni film (Lj) - 18.55 Mozaik (Lj) - 19.00 Mladi za mlade (JRT) (Lj) - 19.45 Kratak film (Lj) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 V ogledalu časa - Dobri čevljar in ubogi ribič - TV drama (Lj) - 21.55 Kulturne diagonale (Lj) - 22.35 Poročila (Lj)

TOREK, 4. APRILA
9.35 TV v šoli (Zg) - 10.40 Rusščina (Zg) - 11.00 Osnove splošne izobrazbe (Bgd) - 14.45 TV v šoli - ponovitev (Zg) - 15.35 Rusščina - ponovitev (Zg) - 15.55 TV vrtec (Zg) - 16.10 Angličščina (Bgd) - 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bgd) - 17.45 F. Bevk: Pesterna - II. del (Lj) - 18.05 Risanka (Lj) - 18.15 Obzornik (Lj) - 18.30 Od zore do mraka (Lj) - 19.00 Mozaik (Lj) - 19.05 Taborniki in vseljudska ovramba (Lj) - 19.30 To je markeing - I. del (Lj) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 „Dom na griču“, ameriški cel. film (Lj) - 22.55 Poročila (Lj)

SREDA, 5. APRILA
8.20 TV v šoli (Zg) - 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bgd) - 17.50 Don Kihot - serijski film (Lj) - 18.15 Obzornik (Lj) - 18.30 Po domače (Lj) - 19.00 Mozaik (Lj) - 19.05 Na sedmi stazi (Lj) - 19.30 Naš ekran (Lj) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 Igralci (Lj) - 21.25 Civilizacija - barvna oddaja (Lj) - 22.25 Poročila (Lj)

ČETRTEK, 6. APRILA
9.35 TV v šoli (Zg) - 10.30 Nemščina (Zg) - 11.00 Francosčina (Bgd) - 14.45 TV v šoli - ponovitev (Zg) - 15.40 Nemščina - pono-

vitev (Zg) - 16.10 Osnove splošne izobrazbe (Bgd) - 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bgd) - 17.40 Veseli tobogan: Koper - I. del (Lj) - 18.15 Obzornik (Lj) - 18.30 Čarni svet živali - film (Lj) - 18.55 Mozaik (Lj) - 19.00 L. Bernstein predstavlja: Zahvala učiteljem (Lj) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 Četrtekovi razgledi (Lj) - 21.35 Boskozi pekel - japonska nadaljevanka (Lj) - 22.20 Jazz na ekranu: Jazz orkester romanske švice (Lj) - 22.45 Poročila

PETEK, 7. APRILA
9.30 TV v šoli (Zg) - 11.00 Angličščina (Bgd) - 14.40 TV v šoli - ponovitev (Zg) - 16.10 Osnove splošne izobrazbe (Bgd) - 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bgd) - 17.35 Gledališče - oddaja iz cikla Veliki in majhni (Lj) - 18.15 Obzornik (Lj) - 18.30 Rezerviran čas (Lj) - 18.40 Gospodinski pripomočki: Likanje (Lj) - 18.50 Ekonomsko izrazoslovje (Lj) - 19.00 Mestece Peyton (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.30 Kviz 72 - prenos (Zg) - 21.40 Crno seme: makedonski film (Lj) - 23.10 Poročila (Lj)

SOBOTA, 8. APRILA
9.35 TV v šoli (do 11.00) (Zg) - 16.30 Državno košarkarsko prvenstvo - prenos (Lj) - 18.05 Obzornik (Lj) - 18.20 Stirje tankisti in pes - poljski ser. film (Lj) - 19.10 Mozaik (Lj) - 19.15 Humoristična oddaja (Bgd) - 19.45 Kratak film (Lj) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.30 Zabavno glasbena oddaja (Lj) - 21.30 Na poti k zvezdam - barvni film (Lj) - 21.55 Tekmeca - serijski barvni film (Lj) - 22.45 TV kažipot (Lj) - 23.05 Poročila (Lj)

RADIO SEVNICA
NEDELJA, 2. APRILA: 10.30 - Reklame in oglasi - Po domače z ansambлом Vilija Petriča - Prvi april (posebna oddaja za otroke in odrasle) - Za vsakogar nekaj - Od polke do sambe (reportažni zapis ob zaključku plesnih vaj v Sevnici) - Tribuna poslušalcev - Ob 12.30 čestitke in pozdravi naših poslušalcev - I. del - Občinske novice in lokalna poročila - Cestitke in pozdravi naših poslušalcev - II. del - Ob 14.30 Zaključek oddaje.

SREDA, 5. APRILA: 16.00 - Občinske novice in lokalna poročila - Reklame in oglasi - Po domače - Zdravstveni napotki (venerična obolenja) - Iz diskoteke naših poslušalcev - Mi mladi, kakšni smo, kaj hočemo, kaj moremo in kaj moramo (aktiv ZMS poklicne lesne šole Sevnica) - Dvajset minut za pop glasbo - Ob 18. uri Zaključek oddaje.

RADIO BREŽICE
ČETRTEK, 30. MARCA: 16.00 do 16.15 Napoved programa, poročila, šport in turistični napotki - 16.15 do 17.00 Nove plošče RTB - Aktualnost tedna - Obvestila in reklame - 17.00 do 18.00 Glasbena oddaja: Izbrali ste sami

SOBOTA, 1. APRILA: 16.00 do 16.30 Pol ure za pop glasbo - 16.30 do 16.40 Sobotno kramljanje - 16.40 do 17.00 Med zabavnimi zvoki obvestila, reklame ter melodija za vas - 17.00 do 17.15 Za naše najmlajše ter skladbica iz naše glasbene šole - 17.15 do 18.00 Malo za šalo - malo zares (prvoaprilski zabavno-glasbeni spored).

NEDELJA, 2. APRILA: 10.30 Domače zanimivosti - Uvodnik - Za naše kmetovalce: Nedeljski razgovor s kmetovalci o sadjarski proizvodnji - Obvestila, reklame in spored kinematografov - 12.00 do 16.00 Občani čestitajo in pozdravljajo.

TOREK, 4. APRILA: 16.00 do 16.15 Napoved programa in srečanje z ansambлом Veseli planšarji - 16.15 do 17.15 Poročila in športni komentar - Novo v knjižnici - Jugoton vam predstavlja - Kaj prinaša nova številka Dolenjskega lista - Obvestila, reklame in pregled filmov - 17.15 do 17.30 Iz življenja v JLA - 17.30 do 18.00 MLADINSKA ODDAJA

Pravkar sta izšla tretji in četrti roman iz ciklusa

ČAROVNICA Z GRIČA

— TEKMICA MARIJE TEREZIJE — I. knjiga
TEKMICA MARIJE TEREZIJE — II. knjiga
— DVORNE SPLETKE — I. knjiga
DVORNE SPLETKE — II. knjiga

V obeh romanah pisateljice Zagorke se prizorišče dogajanja preseli na avstrijski cesarski dvor. Bralec sreča večno zaskrbljeno cesarico Marijo Terezijo, žensko nenavadne trmoglavosti in nedoslednosti; njenega vladarskega zadovoljstva ne kalijo samo politični skandali, temveč tudi problemi v dinastiji sami. Knjige so bile napisane z mojstrsko roko in ljubiteljev vznemirljivih, romantično pustolovskih romanov nikakor ne bodo razočarale.

Cena za knjigi Tekmica Marije Terezije I-II je 130 din., za Dvorne spletke I-II pa 110 din.

Hkrati založba opozarja, da ima na zalogi le še omejeno število prvih dveh romanov:

— SKRIVNOST KRVAVEGA MOSTU — I. knjiga
SKRIVNOST KRVAVEGA MOSTU — II. knjiga
— MALLEUS MALEFICARUM — I. knjiga
MALLEUS MALEFICARUM — II. knjiga

Cena za knjigi Skrivnost krvavega mostu I-II je 96 din., za Malleus maleficarum I-II pa 104 din.

Knjige so na voljo v vseh knjigarnah in pri zastopnikih založbe, naročila pa sprejema tudi uprava na naslov

DRŽAVNA ZALOŽBA SLOVENIJE,
61000 Ljubljana, Mestni trg 26

Kako odpraviti prhljaj?

Čezmerno luščenje kože lasišča (prhljaj) je pogost pojav. Luščenje je lahko tako močno, da je lasišče z luskami kar posuto. Poleg srbenja, ki ta pojav pogosto spremlja, moti prizadete osebe predvsem neestetska podoba lasišča; pri obilnem prhljaju se nabirajo luske celo na obleki, na ramenih.

Prhljaj je suh ali masten. Masten je največkrat združen s preveč mastnimi lasmi. Pri prhljaju gre za dve bolezenski dogajanja: za posledico motenj pri poroževanju kože povrhnjice, mastno lasišče pa je v večini primerov posledica motenj pri delovanju zlez lojnic. Tako spremenjena koža se rada okuži; za alergične procese je bolj dojemljiva.

Vzroki za bolelost lasišča so različni. Zelo odločajo hormoni, obremenitve živčnega sistema in tudi dednost. Prhljaj sam spravlja čisto v zvezo z različnimi mikrobi, ki jih najdemo na lasišču teh bolnikov. Mnogi primeri kažejo, da gre lahko pri prhljaju tudi za določeno infekcijo lasišča, ki nastopa kot kofaktor pri nastanku prhljaja. Nekatere pacientke omenjajo, da so dobile prhljaj ali ponovitev prhljaja pri obisku v frizerskem salonu po uporabi določenega glavnika in podobno.

Na tržišču je dandanes že kar precej šamponov, vodiv in losionov, ki obljublajo izgubo prhljaja. Najpogosteje s temi sredstvi ne dosežemo dosti več kot z običajnim umivanjem glave. Prhljaj za zelo kratek čas izperemo iz lasišča, po nekaj dneh pa nam že spet dela preglavice.

Tovarna farmacevtskih, kemičnih in kozmetičnih proizvodov LEK je pred kratkim končala klinična testiranja in dala na tržišče nov proizvod DUET losion proti prhljaju. Klinike so sprva sprejele raziskavo učinkov tega novega preparata s precejšnjim nezaupanjem, že prvi poskusi pa so pokazali, da gre za nenavadno uspešen preparat, saj je 25 % pacientov že po prvi uporabi odpravilo prhljaj, tako da ponovna uporaba tega losiona niti ni bila več potrebna. Pri ostalih 75 % pacientov je uporaba DUET losiona proti prhljaju sicer pokazala dober ali celo odličen uspeh, vendar le ob ponovni uporabi preparata. Te osebe so kasneje uporabljale losion po vsakem tretjem ali četrtem umivanju glave. Zanimiva je bila ugotovitev, da so bili učinki DUET losiona proti prhljaju najboljši pri pacientih, ki so imeli največ prhljaja. Pri vsem tem so raziskave dokazale, da losion ohranja zdravo lasišče.

Novemu Lekovemu proizvodu je v prid tudi preprosta uporaba. Na dobro šamponirano in nato izprano, vendar še mokro lasišče boste nanesti približno za dve jedilni žlici losiona in ga s prsti razdelili po lasišču. Losion bo učinkoval 5 do 10 minut, nato boste lasišče izplaknili z vodo in osušili.

Klinično poročilo, ki so nam ga pokazali v Leku, se zaključuje: oseb, ki bi jim preparat v začetku pomagal, kasneje pa bi bil povsem brez učinka, v našo 10-mesečni raziskavi nismo srečali.

PRIVOŠČITE SI TO ZADOVOLJSTVO!

Lasko pivo

SPET ODPRTA
NEKDANJA RIBJA RESTAVRACIJA

restavracija pri vodnjaku

NEKDANJA RIBJA RESTAVRACIJA

SPET ODPRTA

Kovačnice tovarištva

Na mladinske delovne brigade so ostali le še blede spomini – Prav bi bilo obnoviti akcije, ki so vzgajale tisoče mladincev

Prvi april je dan mladinskih delovnih brigad. Včasih so ob tem dnevu goreli kresovi po gričkih, zbirali so se brigadirji in pri tabornih ognjih obujali spomine na dneve, ki so jih preživeli v brigadah. Zdaj so pozabljene brigade, ravno tako tudi brigadirji, ostali so le še spomini na žuljave roke, tekmovalni duh, mladostno zagretost, tovarištvo, nesebičnost in ljubezen do sočloveka. Mi

teri je bil najlepši. Bilo jih je vliko!

Spominjam se, da sem z bratom in prijateljem leta 1958 zamudil odhod na avtomobilsko cesto novomeške srednješolske brigade „Vinko Paderšič“. Ker ni nihče vedel, kje je, smo vzeli kar pot pod noge in jo mahnil po grobo začrtani trasi proti Zagrebu. Ustavili smo se v vsakem naselju. Povsod so nas pošiljali naprej. Končno smo jo zjutraj našli v Grmovljah. Samo jutranja zarja je tako zarela kot naša srečna srca!

– Kaj pa prijatelji in znanci?

„Vezi se niso pretrgane. Povsod srečujem tovariše iz brigade. Ko se snidemo, se spomnimo vseh tistih lepih dni naše prešerne in brezskrbne mladosti, ki je bila sončna in lepa. Odkrito povedano, to so bili dnevi, ki se ne pozabijo zlepa.“

– Se vam zdi prav, da smo mladinske brigade opustili?

„Mlade smo prikrajšali za marsikaj lepega. Nihče se ni pretegnil, navadili pa smo se delovnih navad. Privzgojili smo si marsikaj koristnega, kar človeku ostane za vse čase. Brigade so bile kovačnice mladih ljudi, utrjevale so nam tiste človeške vrednote, ki jih iščemo pri vsakem človeku.“

Tudi sam se spominjam nepozabnega dogodka pred desetimi leti. Na dvorišču novomeške gimnazije smo imeli zbor novomeške srednješolske brigade. Poklicali smo 130 srednješolcev, na zbornem mestu pa jih je prišlo več kot 170. Ker niso mogli vsi na zvezno delovno akcijo, je bilo pretočenih veliko solza, vendar tudi to ni nič pomagalo. Navadno pa je fantje in dekleta po končani akciji spet vračali na svoje domove, na vas, v sole in tovarne.

S. DOKL

jih nismo pozabili, s pripovedjo udeleženca mladinskih brigad Stanka Arnska iz Krškega se bomo oddolžili vsem našim graditeljem.

– Kaj vam je pomenila brigada?

„Ker sem nekoliko bolj čustven človek, mi je brigada zapustila neko notranje doživetje, ki ga lahko razumemo samo mladi ljudje. Pomenila mi je tovarištvo, razumevanje, skupno reševanje težav, skrb za tovariša, tekmovalni duh, medsebojno pomoč, rojstvo prve ljubezni in še druge duševne vrednote, ki jih lahko pričarajo samo taki kolektivni mladih ljudi, ki so prežeti z največjo mero nesebičnosti in poštenosti.“

– Kateri so najlepší trenutki, ki ste jih doživeli med brigadirji?

„Teško bi se odločil, ka-

„HUMANA AKCIJA“ – Dijaki naravoslovno-matematičnega oddelka na novomeški gimnaziji so zbrali oblačila, ki so jih prerasli, in bodo z njimi razveselili otroke dveh socialno šibkih družin. Napravili so tri pakete, ki jih bodo kmalu dostavili družinam. Na sliki: dijakinja Z. c. pakirajo oblačila (Foto: Foto krožek na osnovni šoli Katje Rupene, Novo mesto)

Osemdeset rdečih rož za Tita

»Tovariš Tito, srečno! Tovariš Tito, zdravo! Naj se Ti izpolni vse želje!«
Taka so otroška voščila za 80. rojstni dan

Več kot 3.000 pism je prišlo na viniški Klub OZN. Posamezna so pisali pionirji v jezikih vseh narodnostnih manjšin v Jugoslaviji, številne odgovore pa so poslale tudi šole. Veliko pism je opremljenih s slikami, nekatera so pisana v verzih, druga povsem preprosto, a iz srca, večinoma pa se začnejo z naslovom: „Ljubljeni naš tovariš Tito!“

Bujna otroška domišljija je v odgovorih razmahnila krila na široko, obenem pa se kot rdeča nit vleče želja, da bi nam še dolgo ostal zdrav. „Izbrala sem Ti osemdeset rdečih rož. To so tiste prvomajske iz Sutje-

ške. In osemdeset belih rož izpod snežnega Triglava. In še osemdeset modrih, vzniklih na valovih Jadrana. Nabrala sem šopek na Kosovu, ob katerem se vije klasje mladega žita z vojvodinskih polj, vmes pa je prekrasen cvet iz rodnega Ti Zagorja.“

Takole piše Verica Štibanovič. Pod pristrčnim voščilcem, pisanim z otroško pisavo, pa se včasih skrivajo še želje. Tako je Neda Saldo iz Sela Gor. Britvice prosila maršala: „Če moreš, mi pošli nekaj denarja, da si kupim čevlje. Vem, kako si dober in da mi prošnje ne boš odrekel.“

Bunar Nazif iz okolice Sarajeva pa je pod voščilcem pristavil: „Devet nas je pri hiši. Hrano imamo, toda za igranje ni denarja, jaz pa sanjam samo o nogometni žogi. Tovariš Tito, ljubim te in objemam, obenem pa Te prosim, da mi izpolniš željo. Pošli mi žogo. Jaz čakam.“

Tema dvema bodo željo izpolnili viniški solarji v imenu tovariša Tita, ki bi prav gotovo ustregel pionirjema, če bi njuna pisma utegnili prebrati.

Na Vinici pisma že urejajo in jih bodo pravočasno izdali v lepo opremljeni knjigi. Predsedniku Titu bodo iskrena voščila dar od srca vseh naših pionirjev od Djevdjelije do Triglava in Jadranskega morja.

RIA BACER

NA KRATKO

KOČEVJE – Člani foto-kluba Kočevje so v ponedeljek zvečer izvolili za predsednika Petra Šobarja ml., nato pa so se pogovorili o načrtih za letos in prihodnje leto.

SEVNICA – Da bi se dogovorili o stalščih pri obravnavanju zaključnih računov, je za torek sklical Franc Pipan, predsednik ObSS Sevnica poseben razgovor s predsedniki osnovnih sindikalnih organizacij.

RIBNICA – V ponedeljek je delavski svet podjetja RIKO ponovno soglasno izvolil Staneta Škrabca za direktorja. Ob tej priložnosti so mu dali posebno pismo zahvalo za zelo uspešno dosedanje 4-letno vodenje podjetja, podarili pa so mu tudi uro.

KRSKO – Sklad za borbe pri občinski skupščini bo v ponedeljek odločal o predlogih na razdelitev razpoložljivih sredstev za borčevska stanovanja v tekočem letu.

ZA DOGOVARJANJE IN SPORAZUMEVANJE Zakrmariti malo drugače

Delovni obračun kluba dolenjskih poslancev

Formalno poročilo o opravljenem delu kluba so na petkovem srečanju v tovarni papirja v Krškem obogatili razprave članov in gostov o vlogi kluba, o delavnosti poslancev in o njihovi povezanosti z volivci, družbenopolitičnimi organizacijami in skupščinami.

Z dosedanjim delom kluba poslanci niso zadovoljni. Sklenili so za-

krmariti drugače, poiskati nove oblike, ki bodo živo povezovala pokrajino in regije med seboj. Pred poslanci je leto trdega dela, čakajo jih odgovorne naloge pri dopolnjevanju zakonov in njihovem prilagajanju ustavi.

Klub dolenjskih poslancev je do sledj preveč gojil informativno vlogo, zato je izgubil privlačnost. Pomen malo pa je imel besede kot poslanec za povezavo interesov pokrajine. V prihodnje bo namenil pozornost predvsem medsebojnemu dogovarjanju in razčiščevanju predlogov. Potem se ne bo več dogajalo, da bi na zasledenem zborov drug drug preglašovali in se odločili za predlog, ki ni preučen in ga je nekdo komaj sprožil. Ob takem delu ozko interesi ne bodo mogli prevladati tehtnice splošnih koristi. Nujno torej predhodno dogovarjanje in sporazumevanje med klubi in regijami. Potem ne bo toliko sporazumov in tudi razprave v skupščini bodo tehtnejše. J. TEPPEL

30 let od Koščiče

V spomin na obračun v Koščiče pri Trebelnem, kjer so 12. aprila 1942 padli prvi partizani v tem delu Slovenije, praznuje krajevna skupnost Trebelno svoj krajevni praznik. Letos nameravajo praznik počastiti še bolj slovesno, saj mineva 30 let od tistih dni. Proslava bo v nedeljo, 16. aprila.

NAJBOLJŠI MASKI V BUDIMPEŠTI

Od 10. do 13. marca sta se maski v Budimpešti Nevenka Anti in Renka Djordjevič, ki sta bili nagajeni za najboljši maski na letošnjih Krasovalski prireditvi v Čateških Toplicah. Bili sta oblečeni v obleki, kateri sta nalepili po 5 kg kornarino przi zmu, in za to originalnost so ju tudi nagradili s potovanjem. M. J.

NEDELIO ODPRTO

MARKET na Kristanovi cesti
MARKET na Cesti herojev in
DELIKATESA na Glavnem trgu
DOLENJKA

PRESENETLJIVO ODKRITJE NA KOČEVSKEM

Na Jasnici, ne daleč od lepo urejenega motela, je v bližini ceste Kočevje-Ljubljana nastala udrtnina, ki jo je povzročilo miniranje okrog dohoda k motelu. Udrtnina je skrita in ni čudno, če je ni odkril nihče, čeprav je nastala po vsej verjetnosti že v jeseni.

Pred nedavnim pa so udrtno opazili jamarji iz bližnje vasi. Ne da bi se posvetovali s komerkoli, so vzeli svoje orodje (lestev, vrvi in električne svetilke) ter se odpravili na delo. S seboj so povabili tudi pisca teh vrstic.

Brez posebnih težav smo se spustili na dno udrtnine. Nič posebnega nismo opazili. Že smo se hoteli vrniti, pa krikne tovariš Žal; pod nogami se mu je udrla, in še preden smo mu mogli pomagati, je izginil skoz odprtino... A nismo si še opomogli od strahu, ko zaslišimo kakšna dva metra niže Žalov glas, ki nas je vabil ali bolje rečeno – klical:

„Fantje! Fantje! – Pridite! Pridite, boste videli čudo!“

To nas je špodbudilo, da smo kot nori poskakali skoz odprtino, ne meneč se za nevarnost, ki nam je pretila. Toda brz ko smo se postavili na noge, smo ostmeli od začudenja: pred nami se je odprl razgled, kakršnega še nismo videli: Žalova svetilka je osvetljevala rov, poln kapnikov, od katerih se je odbijala

svetloba, da je bilo videti, ko da so posuti z diamanti... Med kapniki vodi gladka pot, ki jo je bila napravila voda pred bogsigavedi koliko leti.

Nekaj časa smo stali, zakaj zdelo se nam je, kot bi nam spričo čudežne lepote zastal dih. A že nas je predramil Žalov glas: „Pojdimo dalje, videli bomo najbrž še kaj lepšega!“

Molče smo se napotili po rovu. Hodili smo počasi; pazili smo, da ne bi poškodovali kakšnega kapnika.

Komaj pa smo napravili nekaj korakov, se nam je odkrilo novo presenečenje. Pred nami se je odprla dvorana, okrašena z brezšteviliimi kapniki. Kapniki so tenki, ko da so zbrušeni iz najboljšega stekla. Med njimi so trije, ki se gajo od stropa do tal. Najdebelejši stebel stoji v sredini dvorane. Njegov obseg znaša nekaj več kot tri sežnje. V dvorani se odbija glas od sten in kapnikov, da je slišati, ko da bi kdo igral na klavir. Nehote sem pomislil: kako bo donelo tedaj, ko bodo tu zaigrali kakšno Beethovno simfonijo!...

Iz dvorane vodijo trije rovi. Dolgo se nismo mogli odločiti, po katerem bi šli. Pa se oglasi Hems: „Srednja pot je prava pot!“

In prav tja smo jo ubrali. Rov je sprva širok, kmalu pa se je zožil, da smo morali ho-

diti drug za drugim. Od mlečno belih sten se je odbijala svetloba, da je bilo videti, ko da je dan.

Rov se kmalu spusti navzdol. Zaslišali smo rahlo šumenje, ki je z vsakim korakom naraščalo. Sprva smo mislili, da je odmev naših korakov in da prihaja iz „akustične dvorane“. Ko pa smo napravili še nekaj korakov, smo obstali kakor okameneli: pred nami je zazijal prepad, iz katerega prihaja oglušujoče bobnenje voda. Šumenje je tako močno, da smo se lahko sporazumevali le z gibi rok; ni glasu, ki bi prevpil ta hršč in trušč.

Že smo se hoteli vrniti, pa smo zagledali ozko „brv“, ki vodi ob mogočni skali na nasprotno stran prepada. Nekaj časa smo se obotavljali, a je zmagala radovednost in nas je gnala naprej.

Le nekaj korakov izza „brvi“, kjer se rov obrne na desno, pa je šumenje prenehalo. Nastala je spet tišina. Verjetno je ob robu kakšna skala, od katere se glasovi odbijajo na nasprotno stran. O tem tedaj nismo razmišljali; bili smo veseli, da smo se znebili ropota, ki nam je že načeljal živce.

Z novimi močmi smo se pognali naprej, prepričani, da bomo še kaj videli: kapniki

niso več vzbujali naše pozornosti.

Pa je res sledilo novo presenečenje: razširil se je prostor in zagledali smo novo dvorano, manjšo od akustične in brez kapnikov. Strop in stene so zasigane, da je videti, kot da je prepleskana s svetlo modrino. Stene so navpične, spodnji prostor pa napolnjen z vodo. V sredini voda od časa do časa vzvalovi in tedaj priplava na površje na stotine rib in ribic, ki se nekaj časa zadržujejo na površju in nato ob robovih izginejo v globino.

Sprva smo mislili, da so to navadne ribe in da ima voda kakšno zvezo z zunanjim svetom. Ko pa smo si ribe natančno ogledali, smo opazili, da nimajo oči in da je njihova koža podobna koži človeške ribice.

To spoznanje nas je navdalo s ponosom, zakaj vedeli smo, da smo odkrili novo bitje našega planeta. Nismo si mogli kaj, da ribi ne bi dali imena. „Jasnica!“ smo vzkliknili vsi hkrati, „Jasnica naj bo!“ In takoj nato je sledila kratka slovesnost: vsak je vzel dinarski kovanec in ga potopil v vodo. Tako je bil izvršen „veliki krst“, kot ga je imenoval Žal.

Tu se je naša pot ustavila, čeprav se rov izza „sinje dvorane“ nadaljuje. Naprej ni slo, zakaj voda, ki nas je ločila od rova, je bila nepremostljiva

